171

G

42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

~~V.133~~
171 g.42
GW. 413
CA. 45=48

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Eſopus moraliſatus cū bono cōmēto Iterū textus de nouo emēdat⁹.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Liber Eſopi

Recia diſciplinaꝝ

mater ⁊ artiū inter ceteros quos mundo tulit ſa
piētes vnū edidit memorie dignū Eſopū nomīe
Erat eñ ingenio clarus ſtudio ſedulus ⁊ placidꝰ
facūdia. Qui inter cetera q̄ ſcripſerat vtilia fabu
larū exempla vtilibꝫ plena etiā lrīs cōmiſit ⁊ in vnū redegit opuſculuꝫ
In quo ⁊ ꝑuuli diligētes iuſtruātur. ⁊ iocūdi reddūtur adulti. Liber
igiť iſte ꝑmo grece cōſcriptus ē ab Eſopo Poſt hoc a romulo impa/
tore romano ad inſtruendū Tiberiū filiū ſuū in latinū venit. Deinde
rex anglie Afferus in anglicā linguā eū etiā trāſferri ꝑcepit. Eſopus
itaqꝫ de fabuľ agēs res inaīatas itroducit loq̄ntes videlicꝫ ⁊ beſtias ⁊
volucres. ⁊ fabuloſe de eis ſcripſit. ſꝫ de ſingulis moraľr cōcludit

delectet vtile ſit intēdit pn̄s liber
Tiuuet et proſit conatur pagina preſens
maiorē faciūt vtilitatē vtilia. i. iocoſis ſermonibꝫ
Dulcius arrident ſeria picta iocis
pn̄s liber generat dulcedinē fabulis
Ortulus iſte parit fructum cum flore fauorem
id ē fabula .ſ. fructꝰ .ſ. flos. ſplendet
Flos ⁊ fructus emunt: hic ſapit ille nitet
id ē ꝟtus moraľ fabula delectat. vtilitatē fabula
Si fructus plus flore placet: fructum lege: ſi flos
.i. ſi hꝫ maiorē delectatōem in flore ambo ſcꝫ flos ⁊ fructus placeant.
Plus fructu florem. ſi duo carpe duo
pigrū pigritaret animum
Ne mihi torpentem ſopiret inertia mentem
.ſ. in oꝑe vigilare debet. i. intellectus meus acceptauit
In quo peruigilet mens mea mouit opus
opis ꝑmiū ꝑueniat de oꝑe fabuloſo.
Ut meſſis precium de vili ſurgat agello
arida ꝟba imple .i. tua grā
Verbula ſicca deus imple rore tuo
fabulaꝝ facultas. moraliū ꝟtutū ſufficientē oſtēſionem
Verborum leuitas morum fert pondus honeſtum
abſcondit durus cortex bonū fructū
Et nucleum celat arida teſta bonum

Anteq̄ ꝓcedať ad textū aliq̄ ſunt premittēda. Et ꝑmo de cauſ
huius libri. Vn̄ notandū q̄ pn̄tis libri (ſicut alioꝝ libroꝝ) q̄t/
tuor ſunt cāe. ſ. materiaľ. formaľ. efficiēs ⁊ finaľ. Vn̄ cā materiaľ ſiue
ſubiectū huius libri eſt ſermo fabuloſus in reſpcū ad ꝟtutes morales
Cā formaľ eſt dupľx ſm q̄ dupľx eſt forma. ſcꝫ forma tractatus ⁊ for

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

ma tractādi. Forma tractandi eſt modus agendi. qui in ꝓpoſito ē me
tricus Sed forma tractat⁹ ꝯſiſtit in ꝯpõne. ⁊ explicabit̃ ꝑ ꝯtinuatio-
tiones ⁊ diuiſiones. Cā efficiēs dꝛ fuiſſe Eſopus q̇ erat grec⁹. vñ vt fer
tur pñs liber ꝯſcriptus erat in greco. ſed poſtea iuſſu Rhomuli impa
toris romanoꝝ fuit trāſlatus in latinū. ⁊ hoc ꝓpter filios eius quos
voluit inſtrui ꝑ doctrinas huius libri. Cā final' eſt dupl'x. ſ. intrīſeca
et extrīſeca. Final' intrīſeca eſt ꝯgnitio eoꝝ q̄ tradūtur in h̄ libro. Sed
extrīſeca ē vt nos ꝑ documēta ⁊ fabulas huius libri gradiamur ad bo
nos mores. His viſis accedēdū eſt ad formā tractatus ſcʒ diuiſioneʒ
libri Diuidit̃ ergo iſte liber in duas ꝑtes ꝑ̇ncipales ſcʒ in ꝓhemialē et
in executiuā. ſcd̄a ibi (Dū rigido) Pars ꝓhemial' p̄t diuidi in q̄ttuor ꝑ
tes. Nā ꝑ̇mo autor innuit delectatōem ⁊ vtilitatē h⁹ libri. Scd̄o tāgit
cām ſuſcepti oꝑis ibi (Ne mihi torpēte) Tercio inuocat diuinū auxiliū
ibi (Ut meſſis ꝑ̄ciū) Quarto excuſat ſe de facilitate ſtili. ibi (Verbo
rū leuitas) ¶ Notandū igit̃ ꝙ auctor dicit in textu ꝙ pñs liber nedum
eſt iocundus ſed etiam eſt vtilis ad inſtructōem morū. ⁊ ergo poteſt ap
te ſubordinari phīe morali. Eſt eñ duplex poetria quedam eſt ad de-
lectatōem tm̄. ⁊ talis nõ ſubordinat̃ alicui ꝑti phīe. Alia eſt q̄ cõſiſtit
ad vtilitatem. ⁊ talis eſt iſta. vñ Oratius. Aut ꝓdeſſe volūt. aut delec
tare poete. ⁊ hoc eſt qd̄ dicit̃ Ut iuuet ⁊ ꝓſit ⁊c ¶ Pro quo notandū
ꝙ auctor declarans ſimul delectatōem ⁊ vtilitatē huius libelli innuit
hanc ſententiam. ꝙ p̄ſens pagina. id eſt p̄ſens libellus debet deſcribere
fabulas ad delectatōem ⁊ etiā virtutes morales que ſunt ad vtilitateʒ
Si aūt aliquis quereret quare auctor nõ ſolū tāgit virtutes abſꝗ fa
bulis. Ad hoc reſpōdit auctor cū ſubdit. Dulcius arridet. Nā ſeria ſi-
ue vtilia magis delectāt ſiue alliciūt quādo ſunt depicta rebus iocoſ.
et ꝓpter hoc in iſto libello erant virtutes cõmendande cum fabulis pre
mittendo fabulas ⁊ ſubiūgendo virtutes. Tūc ibi. Ortulus iſte pa-
rit. auctor magis declarat vtilitateʒ libelli dicens. ꝙ in iſto libello eſt
flos cum fructu. qui faciūt hoīem fauorabilem. ⁊ qui vult cape fructū
poteſt cape. ⁊ q̇ florem etiam poteſt cape ⁊ qui vtrūꝗ etiā rapiat vtrū
ꝗ ¶ Et nota ꝙ auctor cõpat ſermonē fabuloſum flori. ⁊ ꝑ fructū dat
intelligere virtutes morales. qꝛ ſicut flos eſt modici valoris ſine fruc-
tu. ſic etiā ſermo fabuloſus eſt modici valoris ſine ꝟtutibus que tra-
huntur ex fabulis

puertit roſtro. i. lutū .i. q̄rit grana.
Um rigido fodit ore fimum. dum queritat eſcam
ꝑ qn̄ āmirat̃ tali lapide tal' auis dicit
Dum ſtupet inuenta iaſpide gallus ait
ſcʒ īfimo. i. ſplendidi.
Res vili precioſa loco nitidiꝗ decoris
luto vtilitatis
Hac in ſorde iaces. nil mihi meſſis habes
ſcʒ lapidi ſcʒ ille inuētor' ſ aut faber
Si tibi nunc eſſet qui debuit eſſe repertor

Gallus
iaſpis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

nitorẽ ſim⁹ abſcõdit ſplenderet
Quem limus ſepelit viueret arte nitor
lapidi p̄cioſo ſcȝ ego gall⁹ ſum vtil' gallo lapis precioſus
Nec tibi conuenio. nec tu mihi. nec tibi proſum
ſcȝ gallo lapis precioſe. magis deſidero. min⁹ precioſa. ſ. grana
Nec tibi tu prodes. plus amo cara minus
p gallino. i. imprudentẽ ſapientie
Tu gallo ſtolidum tu iaſpide pulcra ſophie
ſcȝ mũera. intelligas. fatuo ſcȝ ꝓtutũ ⁊ morũ
Pulcra notes. ſtolido nil ſapit iſta ſeges

¶ Finita ꝑte ꝓhemiali. hic ꝯſequẽter auctor ponit ꝑtem executiuam. Et poteſt diuidi in tot ꝑtes quot ponit fabulas. Primo auctor ponit vnam fabulam. cuius documentũ eſt tale. ꝙ ſtulto ac vicioſo nõ valet ſciẽtia. vl' ꝙ ſtulti ꝑuipendũt ſciẽtiam. Et hoc oſtẽdit ꝑ quandam fabulam de gallo. Nam gallus quadam vice querẽs eſcam fodiẽdo fimũ inuenit lapidem precioſum latentem in loco immundo. Cui dixit gallus. tu iaces in loco vili ⁊ immundo tu nõ es vtilis mihi. ſed ſi aurifaber vl' alius gemmaꝝ cupidus te inueniſſet ꝑ eum ad ſplendorem tuū venires ⁊ honores ꝑcipes. Ego vero eſcam quero ⁊ te nõ honorabo. quia tu non ꝓdes mihi. nec ego ꝓſum tibi. nec de te curo. quia amo minus cara ⁊ vilia. ſcȝ grana ⁊ ſimilia que mihi ꝓſunt ad nutrimentum. Deinde ſubdit doctrinã huius fabule. dicens. ꝙ ꝑ gallũ debemus intelligere ſtultum. ꝑ lapidem p̄cioſum ſcientiam ⁊ ſapientiam. Unde ſicut gallus ſpernit lapidem precioſum tanq̄ ſibi nõ valentem neq̄ vtilem. ſic etiam ſtultus ſpernit ſapientiam. eo ꝙ non reputat eam neceſſariam neq̄ vtilem

comedit coẽdit ſitim patit' agnus
Est lupus. eſt agnus. ſitit hic. ſitit ille fluentem
inequali via . ſ. tã lup⁹ q̄ȝ agn⁹. aquã fluentẽ
Limite non equo querit vterq̄ lacum
in ſupiori ꝑte potat. i. aque . i. inferiori ꝑte aque
In ſummo bibit amne lupus. bibit agnus in ymo
. ſ. agnũ pauor inuadit. ſ. litigia faciente
Hunc timor impugnat. verba mouente lupo
maculaſti ſcȝ lupo mũde aq̄ formoſitatem
Rupiſti potumq̄ mihi riuiq̄ decorem
h aĩal. ſ. ſibi imputatũ cauſa defendens
Agnus vtrunq̄ negat ſe ratione tuens
ſcȝ lupo damnũ intuli
Nec tibi nec riuo nocui. nam prona ſupinum
ignorat ꝑ nõ ⁊ et aqua claritate ſua
Neſcit iter. nec adhuc vnda nitore caret

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

vocifer .ſ. ſuo ſcõario .ſ. lupo nociua .ſ. tu agne
Sic clamat ore lupus, iterum mihi damna minaris
nõ intẽdo vobis inferre dãnũ .ſ. agno .ſ. ait. minaris mihi
Nec minor agnus ait. cui lupus immo facis
ſcȝ minatus ẽ etiã transactis
Fecit idem tuus ante pater ſex menſibꝫ actis
prẽm ſeqris mori
Cum bene patriſes. crimine patris obi
dixit nõdum ſum adeo ſenex
Agnus ait. tanto non vixi tempore. predo
dicit ſ. adhuc .ſ. lupꝰ gerẽs furtũ .ſ. agnũ necat.
Sic tonat. an loqueris. furcifer hunc q̃ vorat
innocẽti agno .ſ. lupꝰ. occaſionẽ interficiẽdi
Sic nocet innocuo. nocuus cauſam q̃ nocendi
ſ. ꝑ totũ mũdũ tales tyrãni
Inuenit. hi regnant qualibet vrbe lupi

¶ Hic au. po. aliã fa. cuius documẽtũ ẽ ꝙ mali tyrãni ⁊ potẽtes de facili inueniũt cãm nocẽdi paupibꝫ ⁊ ĩpotẽtibꝫ. qð ſic inuit. Nã quodam tpe dũ lupꝰ ⁊ agnꝰ ſil' biberẽt. tũc lupꝰ q̃uis ſterit in pte ſupiori. ⁊ agnꝰ in pte ĩferiori. tñ cũ hauſtũ faceret erexit ſe ⁊ dixit ad agnũ. Tu (q̃ lanã portas in deceptõem) ſp meis offenſis inſiſtis. Agnꝰ ꝓo ad hãc vocẽ tremidꝰ timide rñdit ſic. Dñe potẽs q̃re mihi tã aſpe loq̃ris ĩnocẽti. cum ego puulꝰ nullas offenſas tibi ĩferre poſſeȝ. Ait lupꝰ turbas aq̃s q̃s bibere volo. Rñdit agnus. ſalua reuerẽtia q2 tu ſtas ſupius lõge a me ⁊ ego inferius. quõ ergo poſſem tibi aq̃s turbare. Tũc ãt exaſpatus lupꝰ ait iterũ. Tu nimis es garrulus. ⁊ iurgia mecũ multiplicare ꝓſumis ſicut pater tuus q̃ nõdũ trãſactis ſex menſibꝫ de eodẽ in hoc loco mihi ſic fore fecit. qð in te merito redũdabit. Et ait agnus. Cur ſic in me pris culpas refundis q̃ nõdũ natꝰ erã. Ait lupus. q2 ſic loq̃ris mihi volo te corrigere. ⁊ irruẽs in eũ guttur eius crudeliter apprehendit ⁊ finẽ ꝟborum fecit. ¶ Moraliter ſic tyranni faciunt cũ innocentũ res vl' morte cupiunt ſiue iuſte ſiue iniuſte eos ſpoliando opprimunt.

illiꝰ aĩalis viam in occurſuȝ illi aĩali
Muris iter rumpẽte lacu venit obuia muri
hoc aĩal clamoroſa auxiliũ impedire deſiderat
Rana loquax. et opem pacta nocere cupit
oẽm modũ .i. peſtilẽtie ſ. praua
Omne genus peſtis ſuperat mens diſſona verbis
volũtatis dulciloquiũ ornat
Cum ſontes animi florida lingua polit
tale aĩal tale aĩal cũ filo annectit auſa eſt
Rana ſibi murem filo confederat: audet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

alligare .i. cū filo tāgere ꝑ fraudē fidelitatem
Nectere fune pedem. rumpere fraude fidem
.ſ. rane ꝯnectit .ſ. muris. ſ. rane intētio. ſ. muris
Pes coit ergo pedi ſʒ mens a mente recedit
vide .ſ. rana ⁊ mus ſcʒ rana. ſcʒ murem
Ecce natant. trahitur ille. ſed illa trahit
ſcʒ rana tēdit ad fundū periclitari faciat
Mergitur. vt ſecum murem demergat in ymo
periculū maris naufragiū patit .i. fiducia
Naufragium faciens. naufragat ipſa fides
nitit ad fundū natare .i. eleuat ſe ꝯtrariat
Rana ſtudet mergi. ſed mus emergit ⁊ obſtat
periculo ꝑtātes augmētat .i. pauor
Naufragio vires ſuggerit ipſe timor
talis auis feroci capit .i. bellū
Miluus adeſt. miſerumq; truci rapit vngue duellum
.ſ. milu⁹ ſcʒ rana ⁊ mus inteſtina fracta natāt
Hic iacet. ambo iacent. viſcera rupta fluunt
ſcʒ oēs illi dicūt impediunt
Sic pereant. qui ſe ꝓdeſſe fatentur ⁊ obſunt
.i. q̄ intēdit aliū decipe.
Diſcat in auctorem pena redire ſuum

¶ Hic ponit documētū q̄ nemo dʒ alteri aliq̄d ꝓmittere qđ nō inten-dit facere. q̄ ſepe alios intēdētes decipe ſeipōs decipiūt. qđ innuit nob ꝑ ranā ⁊ murē. Mure in oſtio molendini ſup limē reſidēte. ſuperuenit ra-na ex cāpo. ⁊ mure ſalutato cuius illa dom⁹ eēt eū interrogauit. quā ſu-am eſſe rn̄dit. Rogauit ergo rana ipm̄ murē vt ipam nocte illa in hoſ-pitio ſuſcipet. Cui mus benigne eā intrare ꝯceſſit. fcāq; hora cene ap-poſuit ei groſſaʒ farinā dicēs ei vt lete comederʒ q̄ bn̄ ſibi faueret. ⁊ ſi meliora haberē etiā apponerē. Et placuit rane locus ⁊ cib⁹. ſʒ cū potus diu expectatus nō veīt rana ergo potu a ſlueta ſitibūda ⁊ triſtis recedit ⁊ dixit q̄ mallet eē ſub molēdino abſq; tali cibo q̄ in molēdino ſine po-tu. Cui mus ait. moleſtū ſibi eē q̄ oblata ſibi nō placerent ⁊ iurauit ſe nūq; tā bn̄ ꝓcuratā fuiſſe. ⁊ de illo bn̄ficio recōpēſam ſe velle hr̄e dixit. Ill' auditis rana rn̄t. q̄ ſi ſecū ad ſua vellet trāſire ſibi reddere vellet cū bū cū potu in copia. Cui mus aſſentiēs ꝑiter iuerūt ꝑ prata ad fluuiuʒ erat aūt rana rore plena. ⁊ mus īcipiebat deficere ex ieiunio. ſʒ ipʒ rana cōfortauit. ⁊ in vicino domū ſuā eſſe dixit tādē itaq; prato a mure vix ꝑ-trāſito venerūt ad fluuiū. ⁊ ait rana. hāc aquā trāſire deēm⁹ q̄ domus mea hic vltra ē. Feſſus igr̄ mus ex lōga via attediat⁹ ad ranā ſic inquit. amiciciā tuā inuite ꝑdo. ſʒ hoſpitiū tuū adire neq̄o. q̄ rore prati grua-tus adhuc grauiorib⁹ aq̄s me ꝯmittere n̄ audeo. Ait ergo rana. turpe ē mō deſiſtere ⁊ viā breuē n̄ ꝑficere. ſi feſſus es ⁊ debil' ego iuuabo te ne

in aqua deficias. faciamus ergo ſic. filo nos alligabimus tu in collo ꝛ ego in pede meo. ꝛ ſic te adiuuabo. Cuius dictis mus acquieuit. Ipſis itaqꝫ in medio fluuiis iā poſitis rana exclamādo dixit. ego ꝯfiſa nimis meis viribꝫ iā deficio ꝛ ad ꝓfundū ducor ꝑitura. ſpōteqꝫ ſe ſubmergens muri machinata ē naufragiū. ꝛ ſic mure adhuc ſuꝑexīte ad litꝰ fraudē intellexit. ꝛ ſic orta ē ibi lis magna inter ābas ꝑtes. illis in ꝑtē trahentibus rana nāqꝫ ad fundū traxit ꝛ mus ad litus. Dū em̄ ſic ꝑiter cōtenderēt, miluus (que forte ſpectatrix erat) miſerꝫ dirimit duellū murē vngnibꝫ arripiens. ꝛ annexā ranā ſiſr trahēs. qui cū ſe ad mortē trahi videret ſic fertꝰ locuta fuiſſe. Qui ſocio ſuo parat oppꝛobriū non immerito cadit in laqueū ¶ Allegorice ꝑ ranā pōt intelligi caro humana ꝑ murem aūt intelligitur aīa q̄ aduerſus carnē ſꝑ militat. caro cōcupiſcit aduerſus ſpūm. ꝛ ſpūs aduerſus carnem. Caro em̄ nititur trahere animā ad terrena ꝛ carnales delectationes. anima verō reſilit ad bona opera. ꝛ iſtis. litigantibꝫ venit miluus id eſt diabolus q̄ſi bolus id ē morſus duorum. ſcꝫ corꝑis ꝛ aīe ꝛ rapit ambo Uel aliter ſicut tangitur in fine littere. ꝑ ranam intelliguntur deceptores bonū dicētes ſed deceptōem intendentes. ꝛ ſepe cōtingit tales in illam (quā alijs preꝑauerunt) foueaꝫ cadere. Iuxta illud. Incidit in foueam quam fecit

coram iudice cogit ſcꝫ ad iudicādū aduertit
i A cauſam canis vrget ouem ſedet arbiter audit
ſoluat ſcꝫ ꝯceſſum ſcꝫ ouis. ſ. debere paneꝫ
Reddat ouis panem. vult canis. illa negat
in ꝑte canis ꝯtra ouē. teſtatꝰ teſtatꝰ ſcꝫ iſti tres
Pro cane ſtat miluus. ſtat vultur. ſtat lupus inſtant
ꝓmiſit reſtituere tribuat
Panem (quem pepigit reddere) reddat ouis
ſoluere ſcꝫ ouis nō tenetꝰ ſcꝫ ouis reſtituere
Reddere non debet. nec habet quod reddere poſſit
ſoluat iudex teſtatꝰ agno
Et tamen vt reddat arbiter inſtat oui
ideo ꝯ̄tuis adeſt sᶜ ouis .i. lanā
Ergo ſuum licet inſtat hyems pretendat amictum
.i. rigidū ventū ſuſtinet lana sᶜ ouis
Et boream patitur. vellere nuda ſuo
mēdicā acq̄rit pigricia teſtātē
Sepe fidem falſo mendicat inertia teſte
innocētia delicti aſtutia decipi
Sepe ſolet pietas criminis arte capi

¶ Hic auctor ponit aliā fabulā dicēs ꝙ quodā tꝑe canis traxit ouem in cām ꝓ pane quē dixit illi ꝯceſſiſſe. ſꝫ ouis h̄ negauit dicens ſe nunq̄ꝫ panē a cane mutuaſſe. Iudex ergo canē interrogauit ſi teſtes haberet ſeu fideiuſſores. q̄ tres teſtes noīauit. ſcꝫ lupū miluum ꝛ vulturem. et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

iudex ab illis ỽitatẽ req̃rit. a t illi teſtimoniũ ỽitatis cani dederũt. qᷓ
partẽ habere ſperabãt in oue ſi dãnaret. Judex ergo p̃cepit quaten⁹ de
debito ſuo cani ſatiſfaceret. ex q̃ idoneis teſtib⁹ cõuicta eſſ3 ſed illa mi
ſera ouis nihil habuit p̃ter lana3 quod dare poſſet ⁊ hyems erat ⁊ canis
fortiter inſtabat. ouis ergo lanã exuens eã cani p̃ñtauit ⁊ nuda remã
ſit. Canis aũt hac ſatiſfactõe nõ cõtentus ẽn pellẽ ipſius pepigit. ⁊ irr/
ruens ſup eam cũ falſis teſtib⁹ lupo ⁊ miluo miſerã illã miſeriorẽ red/
didit ¶ Moraliter ſic ꝑuerſi ⁊ fallaces faciunt qñ res alioꝝ appetunt
tũc cũ ſuis cõplicib⁹ tractãt q̃liter iudicijs ſuis eos ſubuertere poſſint

.i. equal'r euẽtus dona accipiant
T ratione pari fortune munera ſumant
accipiũt pacẽ agn⁹ iſta q̃ttuor aĩalia
Sumunt fedus ouis capra iuuenca leo
Aliud aĩal p̃ñs eſt s. p̃dictã q̃ttuor aĩalia poſſeſſor
Ceruus adeſt. ceruum rapiunt. leo ſic ait. heres
s. detur
Prime partis ero. nam mihi primus honor
ꝓtegit fortitudo
Et mihi defendit partem vis prima ſecundam
donat terciã ꝑtẽ niſus
Et mihi dat maior tercia iure labor
frãgit dilectõem
Et pars quarta meum (niſi ſit mea) rumpit amorem
bona cõia s. leo poſſidet debiliores opprimens
Publica ſolus habet fortior yma premens
potẽti iũgat debilis poſtulat p̃ñs fabula
Ne forti ſociet fragilis. vult pagina preſens
q2 debili' fidelis nõ ſciat diues
Nam fragili fidus neſciat eſſe potens

¶ Hic ponit documentũ ꝙ hoĩes paupes q̃ ſunt ꝑue potẽtie nõ debẽt
ſe ſociare potentib⁹. q̃m potẽtes ſp̃ volũt habere ꝑtem meliorẽ. qd in/
nuit nobis ꝑ leonẽ caprã vaccã ⁊ ouẽ. Iſta aũt aĩalia ꝯpactũ fecerunt
inuicem ꝙ quecũq3 rapina eis occurreret illã int' ſe diuiderẽt. Accidit
aũt ꝙ capiebãt ceruũ quẽ in q̃ttuor ꝑtes diuiſerũt. q̃ diuiſione fcã di/
xit leo ex q̃ rex ſum iõ rõe regal' dignitatis p̃ma ꝑs erit mea. ſcõa pars
etiã q2 fortior vob̃ ſum. tercia vo ꝑs mihi iure debet. q2 vobiſcũ labo/
raui. quartã vo ꝑtẽ ſi q̃s cape voluerit meus nõ erit amicus. q̃re alia
aĩalia timore leonis ꝯcuſſa fugierũt. ⁊ nullã ꝑtem acceperũt ¶ Mo/
raliter ꝑ leonẽ intelliguntur potẽtes ⁊ ꝑ alia aĩalia intelligunt' impo
tẽtes. ſi aũt cõtingat ꝙ paupes hñt aliq̃d diuidere cũ potẽtib⁹. potẽtes
accipiunt pro ſe partes meliores

natat portãs maſſam carnis dat s. de ſe
At canis ore gerens carnem. caro porrigit ymbram

adheret inuadit vndas
Umbra coheret aquis. has canis vrget aquas
ſpl' hn̄de s' quā habebat vero lucro ſcʒ vmbrā.
Spem carnis plus carne cupit. plus fenore ſignum
lucri veri ſpl' canis quā hēbat ſpl' carnis hn̄de
Fenoris os aperit. ſic caro ſpeſq; perit
ꝑ incertis dimitti
Non igitur debent pro vanis certa relinqui
ſpl' bona aliqs diligit ſtatim ſpl' bonis
Non ſua ſi quis amat. mox caret ipſe ſuis

¶ Hic au. po. aliā fabulā cuius documentū eſt. ꝙ hō prudēs nō debet dimittere certa ꝙ̄uis ſint modica ꝑ incertis q̄ reputanᷣ mg̃na. qꝛ modica res certa plus valet ꝙ̄ magna res īcerta. iuxta illḋ. Plus valʒ in manibꝫ paſſer ꝙ̄ ſub dubio grus. Iſtud nob̄ innuiᷣ ꝑ canē q̄ natauit ꝑ aquas maſſam carnis in ore gerens ⁊ vidit in aqs vmbrā carnis maiorem ꝙ̄ erat fruſtū qḋ habebat in ore. ⁊ ſic cupiēs illud fruſtū magnum aperit os ad capiendū illud. ⁊ ſic tandē cū os apuit amiſit tam carnē verā ꝙ̄ vmbrā carnis. ¶ Allegorice ꝑ carnē intelligiᷣ hō ꝑcus vl' auarus qui multotiēs petit bona aliena. ⁊ quandoq; cōtingit ꝙ talis ex nimia cupiditate amittit bona ꝓpria. Uel aliter ꝑ canē poſſumus intelligere hoīem. qui dimiſſo ſūo bono inheret bonis terrenis. ideo finalr̄ remanet vacuus. eo ꝙ ipō moriente ſummū bonū nō ꝙ̄ſiuit. vn̄ bona tꝑalia dimittit moriēs in manus alioꝝ. ⁊ ſic a ſe trāſeūt bona tꝑalia ſic acquiſita. ⁊ cum hoc amittit bona eterna.

mulier maritaᷣ collectio vicinoꝝ letaᷣ
Femina dum nubit furi vicinia gaudet
ſapiens narrat
Uir bonus ⁊ prudens talia verba mouet
phebꝰ duxit vxorē illiꝰ dei h̄ elemētū ꝙ̄rimonijs
Sol pepigit ſponſam. iouis aures terra querelis
ꝑcuſſit rōem ꝙ̄re eſſet triſtis dixit
Percutit. ⁊ cauſam cur foret egra dedit
vxor vno qḋ fiet ſpl' generatꝰ ſol
Sole necor ſolo quid erit ſi creuerit alter
quantū ſuſtinebo faciet caliditatis copia
Quid patiar. quid aget tanta caloris hyems
inhibet hec fabula dare ſpl' illis
Hic ꝓhibet ſermo letum prebere fauorem
maleficia ꝑpetrarūt maleficia intendūt
Qui mala fecerunt. aut malefacta parant

¶ Hic au. po. aliā fabulā. ꝙ quodā tꝑe fur qdā duxit vxorē. ad cuius nuptias vicini ꝯuenerūt gaudētes ⁊ letātes. qḋ vidēs vir qdā diſcretꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

et ſapiẽs ꝓtulit hanc fabulã. Quodã tp̄e ſol debebat ducere vxorem.
vt filios ſibi cõformes generaret. qđ ꝑcipiẽs vniuerſa terra cõſiderãs
ꝑiculũ qđ inde immineret. ⁊ dixit ardores vnius ſolis ſe vix poſſe to/
lerare. qđ ergo fiet ſi plures ſoles gn̄arent. ⁊ clamãs in celũ querulo ſis
vocibꝫ iouem ſummũ deorũ inuocauit. quatenus illi ꝑiculo obuiaret
Juppiter aũt miſcḋia motus p̄cepit ſolẽ ſine vxore ꝑmanere. q̄ſi diceret
iſte vir ſapiẽs. O uos boni vicini res vr̄as ꝑditis ꝑ iſtũ vnicũ furem
quid ergo erit ſi iſte fur alios genuerit fures q̄re multũ inſipienter agi
tis ꝙ ad nuptias eius venitis gaudẽtes ¶ Jſta fabula docet nos mo/
raliter. ꝙ melius eſt habere vnũ p̄ncipem ꝙ̄ plures. nam ſi plures ſint
ſubditi eius nõ tñ ſufficiũt. ⁊ illi ꝓ honore diſcordãtibꝫ neſcit ppl̄s cui
adhereat. vl̄ ſub q̄ tutiꝰ viuat. ⁊ ſic rapine hoĩcidia ⁊ alia mala oriunt

ſtricta torquet colli ſcꝫ in collo
Rta lupum cruciat via gutturis oſſe retento
ſcꝫ lupꝰ petit chyrurgicũ dona tributurꝰ auxiliũ
Mendicat medicum. multa daturus opem
tal̄ auis p̄mia poſcit ex gutture lupi extracto
Grus promiſſa petit de faucibus oſſe remiſſo
ſpl̄ grui dixit ecce .i. ex grã ſalua
Cui lupus. en viuis munere tuta meo
potuiſſem abſcindere
Nonne tuum potui morſu precidere collum
p̄mium
Ergo tuum munus ſit tua vita tibi
ſubueniſſe ſpl̄ hoĩbus ꝑuerſa ſpl̄ hoĩm
Nil prodeſt prodeſſe malis. mens praua malorum
ingratꝰ recepti nõ veret beneficij
Jmmemor accepti non timet eſſe boni

¶ Hic auctor ponit aliã fabulã cuius documẽtũ ẽ. ꝙ nõ expedit mal̄
hoĩbus bn̄facere qꝛ ſunt ingrati ⁊ bn̄ficioꝝ immemores/ ⁊ iſtud innui
tur nobis ꝑ lupũ ⁊ gruem. Quodã em̄ tp̄e dum lupus cõſumptis car
nibus oſſa roderet. ⁊ ꝑticula oſſis gutturi eius inheſiſſent. magnumqꝫ
dolorem ſibi intuliſſet. lupus ergo potens in curia regis leonis vt ſum
mus prepoſitus regis fecit omnes beſtias congregari ſperãs ab aliquo
medelam ſui doloris ꝑcipere queſiuit ſi aliqua beſtiarum haberet artẽ
medicine. que ſuo poterit ſubuenire dolori Adducta eſt itaqꝫ grus ad
lupi infirmi p̄ſentiam. que ſalutiferam ꝓmittit lupo medicinã ſi pro ſu
is laboribus p̄mium conſequi poſſet. lupus ergo his ꝟbis conſolatus
dixit ſe in tanta neceſſitate conſtitutum nullis velle ꝑcere expenſis. ꝓ/
mittit ergo munera magna ſi ſanitatem conſequi poſſet. Grus autem
collo ſuo in guttur lupi immiſſo cauſam ſui doloris extraxit. ⁊ ſic lu/
pus ſanatus eſt. quo facto grus ſuam petijt mercedem. Cui lupus re
ſpondit. nonne magna mee pietatis munera recepiſti dum de gutture
meo caput tibi ſanũ emiſi. ſi ergo ſapiẽs eẽs hoc munere ꝯtẽta fores et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

maxime cū ſcias gruinas carnes me deſiderare ⁊ mihi ſanas eſſe i hac infirmitate ¶ Moraliter ꝑ gruem intelligunt paupes ⁊ impotentes qui ſunt ſub potētioribꝫ. videt em̄ eis ꝙ paupes ſufficientem pro ſuis laboribꝫ recipiant mercedē ꝙ eos viuere ꝑmittant. ⁊ reſidua bona que habent ſibi non vſurpant.

de dolore ꝑtus ꝯquerentē dulcedie fecundā
E partu querulam verborum nectare plenam
cōpaſſa acceptat i domo ꝑtu grauida
Pro cane mota canis ſuſcipit ede canem
canis recedit in domo q̄rendo paſtū recūbit
Hec abit illa manet. hec curſitat. illa quieſcit
sc̄ cani p̄ dolore deſtruit requies
Huic tamen a partu rumpitur illa quies
sc̄ canis reuertit reſtitui ſuā domū petit
Illa redit. reddiqꝫ ſibi ſua tecta precatur
claudit canis immo magꝭ sc̄ claudit
Obſerat hec aurem. nec minus aure domum
magis p̄ualere ꝟba mīacia eſtimat p̄lia. ſ. p̄ce ⁊ minis.
Plus p̄ce poſſe minas putat hec. plus bella duobus
cognoſcit ualere ꝟba minatia ſpl' plꝰ poſſe
Noſcit poſſe minas plus prece verba minis
ꝑ qm̄ canē muniat ſcꝫ catulus
Cum dolor hanc armet. plus matrem filius armat
locū dat sc̄ canis. ſ. matri cū filijs
Cedit ſola gregi. cauſaqꝫ iuſta perit
non bene ſecurū dulcibꝫ fidē habere
Non ſatis eſt tutum mellitis credere verbis
ſꝫ ē ex blāda loquutōe oriri
Ex hac melle ſolet peſtis amara ſequi

¶ Hic au. po. aliā fabulā cuiꝰ documētū eſt. ꝙ nemo dꝫ fidē adhibere blādiētibꝫ ⁊ adulātibꝫ. ⁊ iſtud innuit nobꝭ ꝑ duos canes. Quodā em̄ tē pore canicula q̄dā ingruēte ꝑtus tꝑe cū aptū pariēdi nō haberet locū rogauit caniculā vt ipam in hoſpiciuꝫ reciperet donec catulos ſuos ad lucē ꝓduxiſſet. q̄ p̄cibꝫ eius acqeſcens ipam in domū ſuam intrare ꝑmi ſit. ꝑtu ꝟo edito mox iuſſit vt aliō ſibi hoſpiciū ꝓcuraret. eo ꝙ ꝓpt an guſtiam domus eā ſuſtinere nō poſſet Illa aūt ꝓpter ꝑtū adhuc lang uida inſtat ⁊ rogat vt eā toleret donec catuli eius ludere poſſent. hoſ pita ꝟo victa p̄cibꝫ ꝯceſſit ipi. Poſt hoc ꝟo cū catulos ludere videret. iterꝝ monuit eā ad aliō hoſpitiū ꝓcurandū. mater āt catuloꝝ ait. quo aīo potes talia loq̄ ⁊ ita nos ꝯtriſtari cū iā gelidꝰ boreas niues vol uat. ⁊ glatiat bruma oēm beſtiā cōſtringat. ſꝫ age miſericorditer nobiſ cū hūaniter nos tolerādo vſqꝫ ad amena eſtatis tꝑa cū exire poterimꝰ et hinciū diſcurrere. Hoſpita iterꝝ p̄cibꝫ placata vſqꝫ ad eſtatem eam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

toleravit. Facta ergo eſtate iuſſit ipam ſine oĩ cõtradcõne domum exire. qꝛ nec p̄ce nec p̄cio ipam de cetero ſuſtinere vellet. Videns ergo canis ꝙ amplius p̄cibꝫ pficere nõ poſſet cepit minari ⁊ ait. Debil' eſt tua ptãs ⁊ mirum eſt ꝙ putas ſola nos omnes expellere. meo ergo cõſilio ꝟbis tuis ꝑcas. qꝛ fortes mõ ſunt catuli nrĩ ⁊ feroces. ꝙ ſi multum nos minari volueris tũc ve tibi ⁊ pelli tue ⁊ domus quã tuã dicis in nr̃os veniet vſus ¶ Moralr ſic callidi hoĩes ſimplices quoſq; decipiunt ⁊ blãdis adulationibus primo eos rogitant. ⁊ poſtea ſuis domibꝫ ⁊ bonis eos violenter eliminant.

ꝓ qñ fulget terra aq̄ ꝯgelata ꝓhibꝫ vndaꝝ
Cum niue candet humus. glacies dum ſiſtit aquaꝝ
fluxum in talẽ ſerpentẽ rigida turget
Curſum in colubrum turbida ſeuit hyems
ſerpentẽ ſerpentẽ fouet bonitas frigus
Hunc vidit hunc refici t. hoĩs clementia ventum
repellit moderat calore frigus
Temperat huic tecto temperat igne gelu
reuertiꝛ recedit calefit
Ver redit. ymber abit. eſtas cum ſole caleſcit
maliuolus ſꝭ coluber
Sic importunus fit magis atq; magis
euomit venenũ ſerpens intoxicat domũ
Ore ſerit virus coluber. ſic toxicat edem
dixit ſerpenti nõ reuerſurꝰ recede
Hoſpes ait colubro non rediturus abi
nõ abceſſit ſerpens recedere manet
Non abijt coluber nec vult exire. ſed heret
apprehendẽs hoſpitẽ ſibulatões aſꝑas facit
Amplectenſq; virum ſibula dira mouet
tribuere cupit hõ maleficus ꝓ bono malum
Reddere gaudet homo nequã pro melle venenum
pro bñficio damnũ ꝓ clemẽtia fraudẽ
Pro fructu penam. pro pietate dolum

¶ Hic auctor ponit aliã fabulã. cuius documentum eſt. ꝙ hõ cauebit malis hoĩbꝫ impẽdere bñficia. qꝛ mali ꝑ bonis ſibi impenſis ſepe mala reddũt. ſicut innuiꝛ nobis ꝑ colubꝝ. Quodaꝫ eñ tꝑe coluber rogauit quẽdam viꝝ vt ipm frigore intẽſo inſtãte in hoſpitiũ reciꝑet. vt ſic frigora euadere poſſet. Vir aũt miſcðia motus ſuꝑ colubꝝ in hoſpitiuꝫ recepit eũ ⁊ ad ignẽ calefecit. Coluber aũt ſic calefactus cepit emittere virus ſuũ ⁊ totã intoxicauit domũ. quãobrem hoſpes dixit ei vt domũ ſua exiret ⁊ amplius nõ reuerteretur. Coluber aũt exire nolens viꝝ amplexus eſt. ⁊ veneno infecit eũ Allegorice ꝑ colubꝝ põt intelligi carnalis delectatio. q̃ dũ bene fouetur ⁊ nutritur venenũ ſuum fundit. ⁊ ſic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

hoſpitem id ē hoīem qui eā admittit ꝑ pctm̄ intoxicat. ꝛ quāto diuti-
us moraꝛ tāto difficilius expelliꝛ ❡ Moralr ꝑ colubrū intelliguntur
hoīes praui ꝛ ingrati. qui malū reddunt pro bono

pſumit aſinus porcū ſilueſtrē deriſiōe īfeſtare temerariū
Udet aſellus aprum riſu temptare proteruuz
pſumit fatu⁹ ſcȝ apro loq̄ ſalue
Audet iners forti dicere frater aue
monet ꝓ vbis reſpōſa dedignatur
Uibrat aper pro voce caput. nam verba ſuperbit
dare ꝯpeſcit ꝯmotō crudelē
Reddere. ſed dentem vix tenet ira trucem
aper dicit reprobū. ſ nobilis aīalis cibū
Sus tamen iſta mouet vilem. dens nobilis eſcam
cōtēnit pigricia ſecur⁹ tu aſine
Spernit. deſidia tutus es ipſe tua
fatuo offendi prudēs hō deriſu
Non debet ſtolido ledi prudentia riſu
fatuus eruditum accedere
Nec ſtolidus doctum debet adire iocis

❡ Hic au. po. aliā fabulā. cuius documētū ē. ꝙ ſtolidi ꝛ indocti nō debēt deridere doctos ꝛ prudētes. necꝫ debēt offendi deriſionibꝫ. Iſtō inniꝛ nob ꝑ apꝝ ꝛ aſinū Quodā eīn tpe aſinus obuiauit apro. ꝛ incepit ironice loq̄ ad apꝝ ipm ſubſannādo ſuis deriſionibꝫ dicēs Aper bone frater aue Aper audiēs illā ſalutatōem ironicā non rñdit ſꝫ mouebat caput. qꝛ dedignabaꝛ loq̄. ꝛ iraſcebaꝛ intm̄ ꝙ vix tolerare potuit ꝛ dixit hec vba aſino. Meus dens ſpnit eſcam vilem ꝛ deſidem. quare tu ꝓpter tuā deſidiam ꝛ vilitatē es tutus ❡ Moralr ꝑ aſinū intelligūtur ſeculares ꝛ indocti. ꝑ aprū intelliguntꝛ docti ꝛ ſpūales. q̄ ſepe deriſiōes et detractōes a ſecularibꝫ ꝛ indoctis patiūtur. quas patiēter ꝛ lete ſufferre debēt. qm̄ inde magnum conſequuntur p̄miūm

cāpeſter opidanū recipit in hoſpicio
Uſticus vrbanum mus murem ſuſcipit ede
ad prandēdū cibꝫ volūtate
Cōmodit ad menſam. menſaqꝫ mente minor
in macro ꝯuiuio ſufficit libertas
In tenui menſa ſatis eſt in menſa voluntas
nobiles facit degeneres vult⁹ ingenu⁹ cibos
Nobilitat viles frons generoſa dapes
cōpleto ꝯuiuio ī cibarijs ſpꝛ murē ſcȝ imitādo ipm
Facto fine cibis. vrbanum ruſticus audit
muris mus cāpeſter vadit ciuitatis diuitias
Urbani ſocius tendit ad vrbis opes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

vide cellariū intrāt miſtrat mus vrban⁹ muri cāpeſtri
Ecce penu ſubeunt. inſeruit amicus amico
intēdūt prādio cibaria ꝯuiuiū portat
Inuigilant menſe. fercula menſa gerit
meliorat eſcam largiflue dat pietas faciei
Emendatq̄ʒ dapes conditq̄ʒ clemētia vultus
cōmādionē replet magis cibo vult⁹ reuerētia
Conuiuam ſatiat plus dape frontis honor
vide clauſure ſonū facit ianuas aperit
Ecce ſere clauis immurmurat. oſtia laxat
sᶜ mures pauēt fugā capiunt occultant
Ambo timent. fugiunt ambo. nec ambo latent
vrban⁹ cāpeſter obſcura loca motu querit inani
Hic latet. hic tenebras curſu mendicat inepto
adheret parieti cāpeſtris pōdus
Aſſuitur muro reptile muris onus
.i. dulcis clauſo in penore muri
Blanda penu clauſo parcit fortuna timenti
pro ſed pauet .i. tali paſſione
Ille tamen trepidat teſte tremore tremens
ſcʒ ille formidoloſum
Exit qui latuit. timidum ſic lenit amicum
ſis letus
Gaude. carpe cibum. hec ſapit eſca fauum
.i. loquit̄. ſ. mus occultat̄ ſub iſtis dulcib⁹ cibar̄ÿs
Fatur qui latuit. latet hoc in melle venenum
.ſ. m nō eſtimo
Fellitumq̄ʒ metu non puto dulce bonum
voluptatem ꝯuenit
Quam timor obnubit. non eſt ſincera voluptas
ſollicitanti sᶜ comedentis
Non eſt ſollicito dulcis in ore cibus
comedere magis volo .i. eſſe in ꝯnni timore
Rodere malo fabam. q̄ꝫ rodi perpete cura
cibaria ſollicitudo quotidiana
Degenerare cibos cura diurna facit
id eſt ſollicitudinibus triſticia
His opibus gaude. qui gaudes turbine mentis
inediam abundans
Pauperiem ditat pax opulenta meam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

iſta dulcia cibaria retine amena
Hec bona ſolus habe que ſunt tibi dulcia ſoli
tribuit cibarijs ſecura
Dat precium dapibus vita quieta meis
reuertit̄ ꝑeligit ſecura
Finit verba. redit. preponit tuta timendis
ille abhorret ſecuri⁹ cupit
Et (qui ſumma timet) tutius ima petet
inopia accedit
Paupertas (ſi leta venit) tutiſſima res eſt
moleſtior pauꝑem reddit
Triſtior immenſas pauperat vſus opes

¶ Hic ponit documentũ ꝙ melius eſt poſſidere pauca cũ ſecuritate ꝙ̃ multa cũ ſeruitute ⁊ timore. Quod deſignat nobis ꝑ murũ ſilueſtrẽ ⁊ vrbanũ. Quodã em̃ tp̄e mus ſilueſtris inuitat ad prãdium murez vrbanũ ꝓponens ſibi ea que habebat. que licet modica erãt ⁊ minus ꝑcioſa vtebat̄ tamẽ eis cũ ſecuritate quadã. aũt die cũ iſta cibaria muri vrbano nõ placerent redijt ad ciuitatem ⁊ duxit ſecũ murẽ ſilueſtrẽ. q̇ pariter intrauerũt cellariũ. qđ in cunctis bonis ſibi cõpetẽtib⁹ abũdabat et ſic delicata faciebãt cõuiuia q̃ adeo placuerũt muri ſilueſtri ꝙ amplius nõ intendebat redire ad nemus ſed ibidem delicate viuere putauit. q꞉ ꝑiculoꝝ ⁊ aduerſitatũ ſibi imminentiũ adhuc erat ignarus. Cum aũt iſti duo mures ſic comedẽdo gauderent ſuꝑuenit famulus domus. ad cuius introitũ p̄ nimio timore ambo mures fugierũt. Mus autez vrbanus q̇ erat ibi notus ad locũ ſatis tutuz fugit. ſed mus ſilueſtris antroꝝ ignarus quo latitaret locũ non inuenit. tñ ad obſcura cucurrit ſe occultãs donec famulus exiret Quo recedẽte ad eſcã ſunt reuerſi ſꝫ mus ſilueſter ꝑterritus ⁊ triſtis in menſe ſedit. Cui mus vrbanus dixit. cur ſic ſedes ad mẽſam triſtis. comede ⁊ ſis letus iſta cibaria melle ſunt dulciora. Reſpõdit mus ſilueſter. vere ſub hoc melle latet venenũ q꞉ magno timore ſunt mellita. nec eſt ſincera voluptas quã tantus timor obſcurat. nec p̃t eſſe cib⁹ dulcis in ore ſollicito. Tuqꝫ bona mihi nõ miniſtraſti ſꝫ mala. q꞉ q̃ latent nõ reuelaſti. Ego em̃ putaui tecũ viuere in ſecuritate. ſed iã video multiplices cauſas tue miſerie. q꞉ oportet te timere hoĩes ⁊ cattos qui ſꝑ tibi inſidiant̄. Sint ergo tibi bona vrã ⁊ mala. ⁊ habete ea q̃ tibi natura ꝯceſſit. mihi ãt modica ꝯtulit de q̇b⁹ ꝯtẽtor. His dc̄is mus ſilueſter receſſit Moraliſatio pꝫ ſupra

hoc aĩal id ẽ linit
Cum vulpes aquilam prorapta prole perungit
dulcedine ꝑlem reſtituere aq̇la
Melle precum predam reddere neſcit auis
proles genit⁹ pauet id ẽ glutiẽtis
Preda gemit natuſqꝫ timet cibus eſſe guloſi

liberat filios aſtutia.
Sed redemit natos. vtilis arte parens
arborē cingit paruis lignis .i. ꝑgis
Arboreum zonat ſtipulis ꝛ vimine truncum
.i. magna ligna aſtuto .ſ. vulpe ſcȝ arborem
In ſtipulas docto dirigit ore facem
natos illius auis aſcēdit multitudo
In pullos aquile conſurgit copia fumi
abhorret illud aīal mitigat ſcȝ aqla
Hunc timet ꝛ vulpem prouida placat auis
nō exiſtat diligētiā adhibeat nocere
Non ſit qui ſtudeat. quia maior obeſſe minori
potēti nocere minꝰ potēs
Dum bene maiori poſſit obeſſe minor

¶ Hic auctor ponit aliā fabulam. cuius documentum eſt tale. ꝙ homo ſ fortis ꝛ nobilis rōne ſue potentie ꝛ fortitudinis non debet inferre nocumentum miſero ꝛ impotenti. quia ſepe contingit ꝙ pauper ꝛ debilis infert nocumentum diuiti ꝛ potenti. Et iſtud innuitur nobis ꝑ aqlam ꝛ vulpem. Vulpes quodam tempore erat in cauerna ſua. ꝛ pulli ſui foris decurrebant. quos cum vidit aquila diligenter eos obſeruauit donec aliquos apprehendit. quos tandem apprehenſos cum vnguibus ſuis premeret clamauerunt. Mater ad clamorem eorum egreſſa vt eos dimitteret aquilam rogauit. Sed illa hoc non poſſe fieri aſſeruit. quia pullos in nido ſuo multum eſuriētes haberet quibus illi neceſſarij forent. quo dicto nidum petit aquila vulpecula poſt clamitāte fruſtra. ꝛ quouſ ꝙ potuit paruulos ſuos perſequebatur. Cum ergo videret vulpecula ꝙ precibus ꝛ clamoribus nihil proficerȝ ad ſolitas ſe conuertit artes. Arripit ergo ignitam faculam ꝛ aridis lignis collectis arborem in qua ſedet aquila cum pullis circūdedit igne. quo ſuppoſito ad aquilam dixit. Fac mō pullos tuos ꝛ temetipm ſaluā ſi potes. His ergo auditis aqla materna pietate ſuꝑ pullos mota ꝓ eis vulpē rogat vt ignib) ꝑcere vellet ꝛ arborē nō cōbureret. qꝛ puulos ſuos adhuc ſanos recipet ¶ Moralr ꝑ aqlā intelligunt diuites elati ꝛ contumaces. qui paupes premūt ꝛ ſpoliant. nec eos ad ſe clamātes exaudiunt Sȝ cū venerit ignis diuie vltōis. vellēt vtiꝙ ſe ablata reſtituiſſe.

illius auis diuidit
Pes aquile predo teſtudinis aera ſcindit
teſtudinē teſta abſcōdit latera abſcōdūt
Hanc ſua concha tegit. cornua longa latent
hac āmonitōe tal auis auiſat inſulſum
Hoc monitu cornix aquilam ꝓmonit ineptum
geris laborē ſalubre ſcȝ cornici.
Fers onus hoc fiat vtile crede mihi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

fers teſta alimentum capit iſtud
Quod geris in concha cibus eſt. tibi ſurripit illud
teſta alimẽtũ teſtã .i. cõtere
Concha cibum. concham frange. cibuſqꝫ cadet
.i. teſtam ꝓtãtib9 fruere .i. arte
Ut concham frangas pro viribus vtere ſenſu
conchã ſumma lapidea terra
Hanc (ſi celſa cadit) ſaxea frangit humus
de ſeipo fatuus circũuentus tempeſtate
De ſe ſtultus homo ſubuerſus turbine lingue
cadit ſcꝫ hoĩes indetudo capit
Corruit. et fortes iſta procella rapit

¶ Hic au. ponit aliã fabulã. cuius documentum eſt. ꝙ paupes ꝛ impotentes ſepe faciũt ſubtilitate ꝛ calliditate quod fortes ꝛ potentes viri ꝑficere nequeũt. Iſtud eñ oſtendit nobis ꝑ teſtudinem ꝛ cornicem. Quodã eñ tꝑe aquila ſecus mare ambulauit piſcatõis cauſa. ſed nullo piſce inuento rapuit conchã que teſtudinẽ intus habebat. hãc ergo vnguib9 rapuit ꝛ ad litus deuexit vt ibi ſuis vſib9 applicaret. ſed concha q̃ indurata erat nec vnguib9 nec roſtro frãgi potuit. ꝛ ſic nec vi nec arte teſtudinẽ habere potuit. Cornix ergo q̃ aderat vidẽs aquilã fruſtra laborare. acceſſit ꝓpius ꝛ dixit aqle. ſi me ꝑmittas tecũ habere ꝑtem teſtitudĩs monſtrabo tibi modũ ꝛ viam acqredi hãc eſcã. qđ cum aquile placuiſſet ait ꝛ cornix. Tu in ſublime volare debes. ꝛ ſic ex alto proĳcies conchã ad terrã petroſam ꝛ tũc teſta fracta cibũ accipies. Aqla ãt approbat cõſiliũ cornicis ꝛ in altũ volãs teſtitudinẽ ex vnguib9 ad terrã ꝓiecit. quã cornix ſubtus expectãs ꝓtinus rapuit. ꝛ ſic aqlaꝫ famelicã decepit ¶ Moralr̃ intelligitur ꝙ hõ nõ debet credere verbis quorũcunqꝫ. qꝛ ſic ſepe decipitur. ſicut aquila decepta fuit

fatẽte eſuriem portat .ſ. caſeum
Vulpe gerente famem. coruum gerit arbor. ꝛ eſcam
roſtro portans verba mouẽte tacet
Ore gerens coruus vulpe loquente ſilet
o corue ſplẽdore ſplẽdẽs olorem nitore excelles
Corue decore decens cignum ſplendore preibis
modulatõe id ẽ oib9 auib9
Si cantu placeas. plus aue quaqꝫ places
cõfidit .ſ. coru9 delectãt modulatões
Credit auis ficteqꝫ placent preludia lingue
cantat .i. ex ore excidit
Dum canit vt placeat. caſeus ore cadit
ſe caſeo veſcit accidũt pnie
Hoc fruitur vulpes. inſurgunt tedia coruo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

auget incõmoda id ē verecūdia
Aſperat in modico damna dolore pudor
amarū fert deriſum decipit .i. vana
Fellitū patitur riſum quem fallit inanis
dat dāna iniqua laus
Gloria. vera parit tedia falſus honor

Hic auctor ponit aliā fabulā cuius documētū eſt tale. ꝙ illi q̄ deſiderāt laudē vanā ⁊ trāſitoriā glām ſepe incurrunt damnū ⁊ opprobrium. Iſtud innuitur nobis ꝑ coruū ⁊ vulpē. Quodā em̄ tpe coruus quidam caſeū pinguem furatus erat. q̄ ad ſiluā reuerſus in ſumma quercu reſidebat. Cōtigit aūt ꝙ vulpes quedā famelica ſub arborē venit dicens. O corue tu es valde decorus. immo cignū excedis in ſplendore. ſi ergo vox tua eſſet dulcis ⁊ ſonora nō eſſet auis in tota ſilua tibi ſimil̄. His ergo laudibꝫ coruus deceptus vt ampliores conſeq̄tur laudes incepit cantare. ⁊ ſic caſeꝰ (quem roſtro tenebat) ex ore eius decidit quez vulpes proſpiciens mox rapuit ⁊ coruum ſic deluſum ſubſannauit.

Moraliter per coruum intelligūtur leues ⁊ minus prouidi homines. q̄ falſis adulationibꝫ ⁊ vanis laudibꝫ credunt ⁊ ſic ſepe falluntur.

De leone

agguat paupem .i. nimia ſenectus
Rretit miſerum grauitas annoſa leonem
pigrū reddit .i. frigiditas
Inglaciat corpus corq̄ꝫ ſenile gelu
inſurgit verres reddēs ꝑ iniuria illata taliōnē
Inſtat aper penſans veteri pro vulnere vulnus
capitis leonē cornu bos ledit
Frontis eum telo taurus vtroq̄ꝫ fodit
inſurgit aſinus piger sc leonis pede cōcutit
Seuit aſellus iners. ⁊ frontem calce ſigillat
rugitu vlciſcit̄ iniurias ſuas
Ex ſolo gemitu vindicat acta leo
sc aīalia fugaui fugant aīalia exſpirat
Omnia que vici me vincunt omnia. dormit
ptās mea receſſit laus nō viget laudis opatio
Uis mea. dormit honor dormit honoris opus
damnū intuli sc aīalibꝫ
Cui nocui nocet ille mihi. multiſq̄ꝫ peperci
.i. nō miſerent̄ ꝑ beneficio sc mihi
Qui mihi non parcunt. pro pietate nocent
metuat penā non ornat sc fideli
Hunc timeat caſum. qui ſe non fulcit amico
tribuere pſper paup petit auxiliū
Nec dare vult felix quam miſer optat opem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

¶ Hic auctoꝛ ponit aliam fabulam. cuius documentū eſt. ꝙ nemo de/bet ſe nimium extollere in ꝓſperitatibus ſuis. nec debet nimiū aggra/uare debilioꝛes. qꝛ ſi poſtea ceciderit ꝙ debilitatus fuerit condemnetur tam ab illis quibus nocuit ꝙ̄ ab illis quibus ꝓfuit. qꝛ cum deficiunt munera ſepe tabeſcit amicicia. Iſtud innuitur nobis per leonem. quia quodam tempoꝛe leo quidam annoſus iacebat pre nimio ſenio in lec/to egritudinis. venerunt ergo omnia animalia ad viſitandū eum. diſſi/mili tamē modo. quia quedam venerūt ad plangendum et ipſi condolē/do. alia aūt venerunt ad irritandū eū ⁊ ad vindicandū iniuriā quōdā a leone eis illatam. Aper eñ dentib⁹ ſuis ipm̄ vulnerauit ⁊ thaurus ſuis cornibus acriter eum tranſfodit. ⁊ piger aſinus frontem eius cum pede dire concuſſit. His ergo plagis leo fatigatus ſolo gemitu ſe vin/dicauit dicens. omnia animalia que prius vici iam me vincunt. qꝛ de/ficit iam vis mea. ⁊ ideo perit gloꝛia mea. ⁊ nullus honoꝛ mihi exhibe/tur. ⁊ omnia animalia quibus prius rigidus fui ⁊ durus nunc me in/feſtant ⁊ perſequūtur. ⁊ quibus antea pepꝛci modo derident me. ¶ Mo/raliter per leonē intelliguntur potētes. ⁊ ꝑ alia animalia impotentes. quia impotentes ſepe cum foꝛtuna mutatur inferunt potentibus cō/ſimilia his que ab eis ſuſtulerunt

.i. ludi oꝛis ſpl' ſue diligētia oſtendit dilectōem
Urmuris ⁊ caude ſtudio teſtatur amoꝛem
.i. cū lingua tangit .i. dn̄m ſuū
Nunc lingua catulus. nunc pede palpat herum
letatꝛ dn̄s planat ſociū id eſt menſe ſue
Gaudet herus. comitq́ꝫ canem. comitemq́ꝫ ciboꝛum
facit applaudit id eſt familia
Efficit. alludit turba miniſtra cani
.i. ſili mō eq̄lia cibaria eandē dilectōem
Arte pari ſimileſq́ꝫ cibos. ſimilemq́ꝫ fauoꝛem
acq̄rere volens dixit aſinus ſtultus
Lucrari cupiens inquit aſellus iners
aſinū cane coꝛꝑis ſplēdoꝛ ſcꝫ ad laborē
Me catulo prefert vite nitoꝛ. vtile tergum
ſpl' dn̄o meo .i. vtilitate catulus ludis
Nec placeo fructu. ſed placet ille iocis
sᵉ ego .i. tp̄e ꝯgruo ad ludendum
Ludam. lude placens ſic ludi tempoꝛe viſo
ꝑ ludū sᵉ aſinus accedit dn̄o
Ut ludo placeat ludit ⁊ inſtat hero
id eſt placere eſtimat rudens ſpl' dn̄i ſui anterioꝛ
Blandiri putat. oꝛe tonans. humeroſq́ꝫ prioꝛum
ꝯcuſſit ḡuitate eſtimat .i. delectabilē
Preſſit mole pedum. ſe putat eſſe pium

vociferat dñs petit auxiliũ aduenit .i.ſeruoꝝ
Clamat herus. vult clamor opem ſubit ordo clientum
coartat mgñis ꝓberibꝫ fuſtis .ſ.aſinum
Multa domat multo verbere claua reum
nõ dedit .i.cũ honore. ſ^c facere
Quod natura negat nemo feliciter audet
.i.nõ placet inabilis .i.placidus eſſe
Diſplicet imprudens vnde placere putat

¶ Hic auctor po.aliã fabulã cuius documẽtũ eſt/ ꝙ ſtulti ⁊ impru/dentes ſepe credũt placere prudẽtibꝫ ꝑ ea q̃ eis magis diſplicẽt. Quo/dã eñi tp̃e vir qdam caniculũ habuit multũ ſibi dilectũ. cui canis ſe/pe cauda pedibꝫ ⁊ ore ſuis alludebat. Vidẽs itaqꝫ aſinus canẽ ſic pla/cere dño ſuo cogitauit quõ ſimili arte tales cibos ⁊ fauorẽ apud dñm conſequeret dicẽs intra ſe. Ego fortior ⁊ vtilior cane ſum. tñ iſte plus placet ioco ⁊ ludo ꝙ̃ ego fructu ⁊ vtilitate. volo etiam dño ſic placere meo. Vñ egreſſus ad dñm vt inſtar canis luderet pedibꝫ ꝯcuſſit eũ mo/uendo aures caput ⁊ caudã ſuã putãs ſic placere dño. Sed dñs pterri/tus cepit clamare. vñ ſerui accurrẽtes aſinũ diris fuſtibꝫ ꝓberauerũt adeo ꝙ vix ſemiuiuus euadere potuit ¶ Moral'r ſic ſtulti ⁊ inſipien/tes volũt ſe intromittere de his que natura eis nõ cõceſſit. ⁊ fiunt inu/tiles in illis. ⁊ faciunt ſe confuſos

amena ſoporifero delectat
Rigida ſopito blanditur ſilua leoni
currit cupiẽs turbã
Curſitat hic murum ludere prompta cohors
excitatꝰ capit ſ^c mus rogat
Preſſus mure leo murem rapit. ille precatur
ſ^c leo orõem obedit leonis muris
Ille precem libat ſubiacet ira preci
ꝓus cogitat in corde interẽpto
Hoc tamen ante mouet animo. quid mure perempto
honoris accipies fortes debiles tedet
Laudis emes. ſummos vincere. parua pudet
morte id ẽ reum putet
Si nece dignetur leo murem. nonne leoni
vituperiũ honor
Dedecus. et muri ceperat eſſe decus
ſupet debilem fortis honor ſupare
Si vincat minimum ſnmmus. laus vincere non eſt
ſupare decẽs eſt viciũ
Vincere poſſe decet. vincere crimen habet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

honor gloria ſupare
Si tamen hoc decus ⁊ laus ſit. ſic vincere laus eſt
honor .i. a minori inimico
Atq decus minimo fiet ab hoſte minus
ſupati ꝯſequit laus ſupator
De precio victi pendet victoria. victor
tāte laudis ſupati laus
Tantus erit victi gloria quanta fuit
receſſit grāꝝ actōes donare ſ. mus
Mus abit. ⁊ grates reddit. ſi reddere poſſit
ꝓmittit auxiliū .i. ꝑuū interuallū tpis
Spondet opem ſolus. fit mora parua dies
ꝓ q̄ .i. laq̄os intrat ſ. ſuis
Nam leo rethe ſubit. nec prodeſt viribus vti
q̄rulo ſo rugitu incōmoda ꝯqueri
Sed prodeſt querulo murmure damna loqui
reuertit leonē vidit ꝯſpexit retia diſſoluit
Mus redit. hunc reperit. vidit loca. vincula rodit
hoc auxilio reddit auxiliū ſecur⁹ recedit
Hac ope penſat opem. ſic leo tutus abit
valuit deſtrui aſtutia
Rem potuit tantam minui prudentia muris
ſ. muri tribuēs grates .i. ad nutū muris
Cui leo dans veniam. ſe dedit ipſe ſibi
ſ. hō magna nō ꝯtemne .i. paupem
Tu qui ſumma potes ne deſpice parua potentem
ꝓ q̄ auxiliari nocere nō valet
Nam prodeſſe poteſt. ſi quis obeſſe nequit

¶ Hic auctor po. aliā fabulā. cuius documentū eſt ꝙ diuites ⁊ poten tes debent paupibus miſereri. ⁊ ſi in ꝑuo deliquerūt debent ipis indul gere. q̄ poterūt in poſteꝝ paupes diuitibus prodeſſe. Iſtud innuitur nobis ꝑ leonem ⁊ murem. q̄ quodā tpe quidam leo dormiuit in nemo re. vbi mures circūcirca curſitabant ludētes. Accidit aūt a caſu ꝙ quidam mus leonem tetigerit ⁊ ſomnū eius turbauerit. Vn̄ leo turbat⁹ apprehendit murem. cui mus ait. O leo tua mihi ꝑcat nobilitas. quia nō malo animo ſed caſualiter hoc cōtigit. Leo aūt miſcdia motus murem dimiſit illeſum. cogitans intra ſe ꝙ eſſet ſibi ꝑuus honor ſi murē deglutiret. Accidit aūt poſtea ꝙ cum idē leo ꝑ ſiluā trāſiret in laqueū cecidit. ⁊ ſuis dentibus laq̄um diſſoluere nequiuit. nec ſe a captiuitate liberare. vnde ⁊ querulo ſe cepit rugire. quod audiens mus cui leo prius pepcat. videnſq leonem laqueatū eum agnouit. ⁊ recordatus bn̄facto rum leonis corroſit ⁊ diſſoluit cordas retis ſiue laquei. quibus diſſo-

ſutis leo liber abceſſit Et vt dicit auctor ille leo dans grates muri de dit ſeipſum ad nutū muris. eo q liberauit eum a morte ¶ Moraliter ſic potentes non debent ſpernere debiles ꝛ impotentes. quia multoties pauperes poſſunt prodeſſe diuitibus.

peſtis ḡuitate tal' auis ſuā rogat
Orbi mole iacet miluus matremqꝫ precatur
id ē dijs ſacrificia orōnes
Ut ſe pro ſuperis det ſacra detqꝫ preces
dixit .i. o fili .i. ſacramēta
Mater ait. mi nate deos ꝛ ſacra deorum
offendiſti recordant .i. mala opa tua
Leſiſti. recolunt impia facta dei
delicti vindicātes impendūt penalitatē
Criminis vltores penſant pro crimine penam
p qñ .ſ. deoꝝ offenderes metuēda
Dum ſacra turbares pena timenda fuit
miluū s^e mortis manſuetū s^e cogit
Te cogit timor eſſe pium. te pena fidelem
iſte pauor iſta ꝯtritio cū morte tarde
Hic timor. hec pietas cum nece ſero venit
deturbat ſuā q̄re īmaculatas inh̄itat eccl'as
Qui maculat vitam. cur mundas incolit aras
opa opprimūt q̄re opa ſubleuēt
Quem ſua facta premunt. cur aliena leuent

¶ Hic au. ponit aliā fabulam. cuius documentū eſt. q ille qui per totam vitam ſuam crudeliter vixit in fine cū viderit mortem inſtare ſepe fruſtra diuinū inuocat auxiliū. Iſtud nobis innuitur per miluum. quodam eñ tempe miluus in magnā incidit egritudinē. ita q de vita deſparet. rogauit igitur matrem ſuam vt pro ſua ſanitate deum exoraret. Cui mater reſpōdit. fili mi tu offendiſti deos ꝛ ſacra deorū. ideo dij recolunt iam tua praua opa. quare dabunt tibi penam tuis demeritis ꝯdignā ſed q2 infirmaris iam imploras deoꝝ auxilium. ſed tarde. q2 hec pena timenda fuit quādo peccaſti vnde timor ꝛ pena mortis cogunt te nunc eſſe pium ꝛ fidelem ¶ Moral'r ſic viri criminoſi cū viderint mortem ſibi imminere inuocant viros ſcōs ꝛ religioſos vt pro ipis orēt ad dominum deum. ſed eſt nimis tarde

pducat de ſegete ſpl' ſemīatū
Ꞇ linum pariat lini de ſemine ſemen
fouet terra volucres monet tal' auis timore
Nutrit humus. ſed aues tangit hyrundo metu
hyrūdo iā ſeminatū s^e auib9 mag̃ pic'ula
Hec ait. hoc ſemen nobis mala damna minatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

eradicate ſemiata piculis
Vellite pro noſtris ſemina ſparſa malis
ſ^e auiū ɔtēnit bona ɔſilia inutiles curas
Turba fugit ſanos monitus. vanoſq; timores
reprehendit .i. ex terra .ſ. linū vireſcet
Arguit. exit humo ſemen. ⁊ herba viret
iterū talis auis ɔſulit obuiare futura deridēt
Rurſus hyrundo monet inſtare pericula. rident
volucres cōcordat
Rurſus aues. hominem placat hyrundo ſibi
id ē cū hoīb; morans modulatōe applaudit ſimul
Cunq; viris habitans cantu blanditur amico
p q2 peꝛſpecta nocere iacula
Nam prouiſa minus ledere tela ſolent
eradicat̄ efficiunt̄ laquei .ſ. agricola
Jam metitur linum. iam fiunt rhetia. iam vir
capit volucres recognoſcēs inculpat
Fallit aues. iam ſe conſcia culpat auis
bonū cōtemnit ſ^e ɔſiliū
Utile conſilium qui ſpernit inutile ſūmit
ſecutus laq̄os iuſte incidit
Qui nimis eſt tutus rhetia iure ſubit

¶ Hic au. po. aliā fabulā cuius documentū eſt q nullus dȝ cōtemne/re cōſiliū alterius. q2 accidit multotiēs q reſpuētes cōſiliū alioꝝ inu/tiles fiūt. vñ frequēter eis malū euenit. Jſtud declarat̄ nob̄ p hyrundi/nē ⁊ alias aues Quodā em̄ tpe hortulanus ſemīauit ſemē lini in agro ad quē hyrūdo ⁊ alie aues ɔſueuerūt venire p neccārijs. hyrūdo ꝑo pſci/ens futuꝝ malū ammonuit alias aues reſiſtere huic ſemiatōi dicens. hoc ſemē multiplex piculū nob̄ inferet. ergo euellamus illud ne malum inde ventuꝝ nobis eueniat. ſed alie aues hyrūdinis ɔſiliū ſpreuerūt. qđ vidēs hyrūdo ſuū genus ɔuocauit. ⁊ fedus pacis cū hoīb; iniuit Erat aūt forma pacis iſta. q neutra ps in damnū alterutrius cogitaret. et ſic hyrūdines in ſignū federis in domib; nidificauerūt. Tpe ergo meſ/ſis adueniente hortulanus linū ſibi colligit. ⁊ retia ⁊ laq̄os iñ cōtexit per quos oēs alias aues decipiebat ⁊ q̄ ſic decepte recognouerīt q ſtul te hyrūdinis cōſiliū cōtēpſiſſent ¶ Allegorice p aues intelligere poſſu mus peccatores. p hyrūdinē ꝑo ſpūales hoīes. qui ſepe ammonēt pec/catores vt deſiſtāt ⁊ abſtineāt a peccatis. ſed pctōres ammonitionem ⁊ doctrinā ſpūalium contemnentes tandem p retia diaboli capiuntur ⁊ eterno igni traduntur

apta imitari ꝟtutes ornare ſ^e pñtem.
f Abula nata ſequi mores. ⁊ pingere vitam

monet euites imiteris viam
Tangit quod fugias. quodq̀ ſequaris iter
ꝑncipe .i. dñi indigẽs .i. nõ viuens ſine lege
Rege carens nec regis inops ſine lege nec exlex
s. alicui⁹ tulit illa ꝑs grecie ſeruitutem.
Abſq̀ iugo geſſit atthica terra iugum
ſecuritas volũtarie coegit
Libertas errore carens ſe ſponte ſubegit
verecũdia s. acceptã volũtarie gladio
Et pudor ob legem fortior enſe fuit
volũntatẽ ꝑncipẽ plebs tuta petit.
Ne libitum faceret regem gens libera poſcit
s. gens remouere ꝓcepta ſuſtinuit
Et que non potuit pellere iuſſa tulit
incepit laudare ꝓbos corrigere s. hoĩes
Rex cepit linire bonos. punire nocentes
quecũq̀ ſubleuãda ſubleuãs ꝯculcãda arcens
Queq̀ leuanda leuans. queq̀ premenda premens
aggũat .i. in noua lege
Hos onerat nouitas ciues in lege nouella
s. ſuſtinere potuerũt
Quod leuiter poterant vix potuere pati
ciuitatẽ grauẽ legẽ gemebũdo aĩo ſuſtinentẽ
Urbem triſte iugum querula ceruice ferentem
iſte liber oſtendit ꝯformia dicens
Eſopus tangit conſona verba mouens

¶ Hic au. ponit aliã fa. que eſt quõdã ꝓpl's atthicus liberrim⁹ ſuã nõ potẽs ferre libtatẽ elegerũt ſibi regẽ. q̇ regali potitus ſceptro cepit eleuare bonos ⁊ opprimere malos dictũ ꝓpl'm adeo coarcẽs ꝙ vitã quã ꝓus duxerint liberrimã vix iã in ſeruitute obtinere poterãt. Uñ poſtea queruloſo aĩo defleuerũt libertatẽ amiſſam. Tũc dicit in fine ꝙ ꝑ iſtũ ꝓpl'm quãlibet ſignificat ciuitatẽ grauib⁹ legib⁹ ⁊ actõib⁹ oppreſſam. ¶ Allegorice ꝑ iſtũ ꝓpl'm intelligũtur illi q̇ vitã liberã hñt. ⁊ nõ cõtenti in illa ſubdũt ſe vicijs. ⁊ ſic efficiuntur ſerui ⁊ miſeri. q̇ȝ q̇ petm̃ facit ſeruus eſt peccati ¶ Moraliter hic inſtruimur ꝙ nullus liber debet ſe ſubdire ſeruituti iuxta illud Alterius nõ ſit q̇ ſuus eſſe poteſt

qñqñ auſum fuit liberas moleſtare
Um nihil auderet petulantes ledere ranas
rogauerũt illũ deũ ſine dño eſſent
Supplicuere ioui ne ſine rege forent
ille deus illi petitõi deriſionẽ attribuit audax ſecũdarias
Juppiter huic voto riſum dedit auſa ſecundas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

orōes inopinatū audit in fluuio ſtrepitū
Rana preces ſubitum ſentit in amne ſonum
ꝑ qꝛ illo deo mittēte ꝑ rege trunci īpetu fluuio q̄ſſato
Nam ioue dante trabem. trabis ictu flumine moto
demerſit repētinus s. ranaꝝ pauoꝛ
Immerſit ſubitus guttura rauca timoꝛ
mitigato redierūt timoꝛe videre .i. trabem
Placato rediere metu ſpectare tigillum
manēdo a lōge ꝑncipē valde timuerūt
Stando procul regem pertimuere ſuum
poſtq̄ꝫ nouerūt truncū nō valere.
Ut nouere trabem per ſe non poſſe moueri
ꝑ rege dederūt tercias ꝑces illi deo
Pro duce fecerunt tercia vota ioui
iracūdia ꝯmouit s. aliū ꝯtulit demiſit ſerpentē aq̄ticū.
Ira iouem mouit. regem dedit. intulit ibim
coluber apto oꝛe incepit intrare amnē.
Ydrꝰ hiante gula cepit inire lacum
clamoꝛē facit fluuiꝰ ꝑimus benigne deus exaudi
Clamitat ecce lacus. moꝛimur pie iuppiter audi
o deus s. nos o deus ꝯfer ſolamē
Juppiter exaudi. iuppiter affer opem
ranas deuoꝛat vterꝰ .ſ. hydꝛi cibus regis
Nos ſepelit venter noſtri ſumus eſca tyꝛanni
remoue ſtragis cladē tribue pacis auxiliū
Aufer cedis onus. redde quietis opem
iuppiter dicit optatū mḡno deſiderio ſuſtinete regē vr̄m
Ille refert. emptum longa prece ferte magiſtrum
vlciſcaꝛ ꝑpetua libtates ꝯtēptas ſeruitus
Uindicet eternus ocia ſpꝛeta timoꝛ
merces floccipendiꝛ
Omne boni preciū nimius vileſcit in vſu
efficiꝛ amari ſapoꝛis carius ſpꝛ acquiſitū
Fitq̄ꝫ mali guſtu dulcius omne bonum
poſſidet decēs eſt hilaris tenēdo
Si quis habet quod habere decet. ſit letus habendo
ſpꝛ hoīs nō fiat .i. ꝓpꝛie libertatis
Alterius non ſit. qui ſuus eſſe poteſt

¶ Hic au. ponit aliā fabulā cōſilem fabule ꝑcedēti. cuius documentū eſt. ꝙ hō exn̄s in quieto ſtatu nō debet ſe cito mouere ab illo. Itē om̄e bonū diu vſitatū nullo amaro ꝯmixtū neq̄ꝫ delectabiliter ſapit. Naz

homo aſſuefactus in delicijs neſcit ꝗd eſt delicata vita niſi quando pa
titur miſeriam. Iſtud nobis innuitur ꝑ ranas qui quondā habuerūt
vitam multam liberam. que cū eis non ſufficeret cōtinuis pulſabant
precibꝫ ipm iouem vt dignaret̃ eis concedere regē qui regeret eas Iup
piter audiens deridebat eas Scḋario inſtabant rane pro rege Iuppi/
ter audiens rogatōes continuas miſit eis regem cui obedire deberent.
ſcꝫ trabem. qui cum de ſuꝑioribus eſſet ꝓcipitatus totam quaſſabat a/
quam. ſtupebant ergo omnes rane in aduentu magni regis. ⁊ ab eius ꝯ
ſpectu fugientes in antris ſuis ſe occultabant. Poſtea ſono mitigato
rane exponere ceperunt capita ſua ex aqua ⁊ venerunt ad ſalutandum
regem. Cum aūt vidiſſent ꝙ rex earum ſcꝫ trabs ꝑ ſe non moueretur
dicebant ꝙ ille rex eſſet penitus inutilis. quia ſuꝑ eum reſidētes viliter
eum pedibus conculcabant Tunc iteꝝ rane rogauerūt iouē pro nouo
rege dicētes. illum (quē miſerat iuppiter) lignum eē ⁊ omnino ignatum
Iuppiter ergo cū indignatione miſit eis colubrum mire magnitudīs.
Coluber aūt rex ferocitate innata nulli pepcit. ſed oēs quas regere de
beret. eripuit ⁊ deuorauit. Tūc inceperūt oēs rane a ꝯſpcū tyrāni fu/
gere nō audētes ꝯparere. ſꝫ occulte mala ſua nūciauerūt ioui vt aufer/
ret regē oēs vnanimiter rogabāt. Quibus rñdit iuppiter habeatis re/
gem veſtꝝ pro quo diu inſtetiſtis. ⁊ quia fuiſtis in pace ſitis ſemꝑ in
miſeria ¶ Allegorice rane poſſunt dici homines cuiuſlibꝫ ſtatus qui
ſꝑnentes ſeruire mitiſſimo dn̄o nr̄o Ieſu xp̄o applicant ſe ſeruitio dia/
boli qui eos poſtea in inferno crudeliter cruciat

valconem. auis capaciſſim .i. luctatōes
Accipitrem milui pulſurum bella columbe
capiūt dn̄m .i. in dānū laborat
Accipiunt regem. rex magis hoſte nocet
ſcꝫ colūbe ꝯqri ꝯmodo ſins
Incipiunt de rege queri quod ſanius eſſet
luctatōes ſcꝫ milui dominio
Milui bella pati ꝙ̄ ſine marte mori
aliqͣd facis ſapiēter .i. inſpice
Si quid agas prudenter agas. ⁊ reſpice finem
ſuſtinere ꝑicula deſidero ſcꝫ ꝑicula ſuſtineā
Ferre minora volo. ne grauiora feram

¶ Hic auctor ponit documentū ꝙ in om̄i tꝑe debemus reſpicere fines
actuū nr̄oꝝ qꝛ actus nr̄i nō reddunt̃ moralr̄ boni niſi ex ꝑte finis. Ali
ud documentū ē ꝙ de duobꝫ malis minus malū eſt eligendum. qḋ in/
nuit̃ nobis ꝑ colūbas ſic. Quadā em̄ tꝑe colūbe debebant habere guer
ras cōtra miluū cui volētes reſiſtere elegerūt accipitrē ſperātes ꝑ eum
tueri cōtra miluū. Sed accipit̃ poſtꝙ̄ rex factus eſt ꝑſequit̃ eas plus
ꝙ̄ miluus eas dilacerando quaꝓpt̃ columbe dixerūt ad inuicē ꝙ melius
eēt ſuſtinere bella milui ꝙ̄ ſic interfici a rege ⁊ mori ſine bello ¶ Allego/
rice ꝗ fuit dn̄s ꝑuerſo cauſa defēſionis ꝑdit auxiliū qḋ ꝗ̄ſiuit Mora

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

liter innuit ꝙ quilibet in ſuo ſtatu licet patiat᷑ aliquã aduerſitatẽ. illã
debet patiẽter tolerare ne poſtea ſibi cõtingãt grauiores

et ħ dico clamãte ꝓiecto nutrimẽti
Ure vocante canem protenſo munere panis
deſpecto tales rñſiones dicit
Spreto pane. canis talia verba mouet
taceã munera cupiũt ſtudent
Ut ſileam tua dona volunt furtiſqꝫ laborant
aditũ nutrimẽtũ ſuſtineo oĩa
Eſſe locum. panem ſi fero. cuncta feres
portat domũ nocumẽta occultat᷑ laqueus
Fert munus mea damna tuum. latet hamus in eſca
canẽ nutrimẽto iſte panis
Me priuare cibo cogitat iſte cibus
non diligo magis nutrimẽto diurno
Non amo nocturnum panem plus pane diurno
hõ extraneꝰ ꝯgnito nõ eſt placidꝰ inimicꝰ. ſ. dño
Aduena plus noto non placet hoſtis hero
ꝓuabit ꝓpñ tps nocturnũ temporũ
Non rapiet nox. vna mihi bona mille dierum
non volo oĩ tpe indigere ſaturatus
Nolo ſemper egens eſſe. ſemelqꝫ ſatur
ꝑ latratũ tuas rapinas. i. ego canis volũtarie
Latratu tua furta loquar. niſi ſponte recedas
canis tacet . ſ. fur. ſ. ĩ domo canis latrat. ſ. fur recedit
Hic ſilet. ille manet. hic tonat. ille fugit
aliqd attribuit᷑ inſpice aliqd
Si tibi quid detur. cur detur reſpice cum des
tribuas o hõ refrena
Cui des ipſe nota. teqꝫ guloſe doma

¶ Hic ponit documentũ ꝙ nõ oĩbꝫ fides adhibẽda eſt. ſed viris cõſtantibꝫ ⁊ fidelibꝫ. Nã qui cito credũt cito decipiũtur . ⁊ qñqꝫ iñ magnã patiũtur miſeriã. Unñ fabula iſta vult ꝙ nõ debemus oĩbꝫ fidem adhibere nobis munera promittẽtibꝫ aut etiã dantibꝫ. ſed debemus videre cauſam cur dent ⁊ ad quẽ finẽ hoc detur. Qḋ nobis declarat᷑ per vnũ furem ⁊ canẽ. Quodã eñ tꝑe fur quidã egreſſus de nocte ad aliqḋ furtiue acquirendũ a caſu intrauit domũ cuiuſdam viri in qua erat canis peruigil. qui laborauit ſuis latratibꝫ furẽ effugare. ſed fur vt irã canis ꝯpareret panẽ ei obtulit. Cui dixit canis Panẽ tuũ minime curo . quem ad me decipiendũ mihi dare cognoſco ſcio eñ ꝙ cauſa furandi huc veniſti. ⁊ ideo mihi õbes panẽ vt taceã vt ſic tutius furari poſſes. qḋ nolo ꝑmittere qꝛ viſus es me priuare cibo domeſtico. ⁊ ergo niſi ſpõte rece-

das tua furta meis latratibꝫ corã omnibꝫ manifeſtabo ¶ Sic moralit̃
ſaluatũ eſt ꝗcq̃d hõi fideli impẽdit̃. q̃ accepti bñficij nũq̃ obliuiſcitur
ad hoc ſꝑ intendẽs vt vicẽ ſimilem benefactori reddere poſſit

petit ꝓducat .i. ſus ꝓlem
Vult lupus vt pareat maturum ſuccula fetum
ſollicitudinẽ ꝓmittit
Seq́ꝫ noui curam ſpondet habere gregis
dixit ſollicitudine ſ[e]o lupe ego ſus ſeruies
Sus ait. hac cura careas. mihi nolo miniſtres
timẽt ſeruitiũ pueri noſtri
Horrent obſequium viſcera noſtra tuum
vade. remote parere .i. ꝓles
I procul hec pietas non erit apta mihi
ꝓ filijs ꝓcipit timorẽ habuiſſe
Pro natis natura iubet timuiſſe parentem
termĩo ꝯceſſo lup[us] recedit. ſ. ſus ꝓducit
Fine dato verbis hic abit. illa parit
.i. hora homibꝫ ꝟba
Tempore non omni non omnibus omnia credas.
ſcꝫ ille hõi fallaci reputat̃ fallax
Qui miſero credit. creditur eſſe miſer

¶ Hic au. ponit aliã fabulã cuius documentũ eſt. ꝙ nõ omnibꝫ fides
eſt adhibẽda: nã qui credunt miſeris deceptoribꝫ ſepe cõſequuntur inde
miſeriam. Quod nobis declarat̃ ꝑ lupũ ⁊ ſucculã ſic Quodã eñ tẽpe
lupus quidã ſuꝑuenit vbi parere ſus deberet. ⁊ lupus accedẽs iuxta eã
obtulit ſuũ ſeruitiũ dicẽs. Audiui te in ꝑtu laborare ⁊ ergo veni cupi
ens tibi aſſiſtere ⁊ in tãta nccitate obſeq́um fidele ꝓſtare. vr̃ãs tenẽdo
proles ⁊ modeſte tractando. Cui ſus r̃ndit. ſi mihi auxiliũ ferre veniſti
nũq̃ hoc melius facere potes q̃ ſi feſtinãter ꝓcul recedas. q2 q̃to remo
tior es tãto carior mihi eris ⁊ vtilior. eſt eñ turpe viris talibꝫ intereẽ
negocijs. Nã cũ aliqua mater parit ipẽ pater excludit̃ ⁊ abeſſe iubetur.
quãto magis ergo aliq̃s extraneus debet excludi a talibꝫ ¶ Moralit̃.
ſic ꝑuerſis ⁊ falſis minime credendũ ẽ q̃ malũ bono palleãt. dulcia eñ
proferunt. ſed vulnera tradũt. De q̃bus d̾r in euangelio. veniũt ad vos
in veſtimentis ouium. intrinſecus aũt ſunt lupi rapaces

tale elemẽtũ illa inflatio .ſ. interi[us] dolores
Terra tumet. tumor ille gemit. gemituſq́ꝫ fatetur
q̃ſi annihilat̃. ſ. tã vir q̃ mulier ꝓpter timorem
Partum. pene perit ſexus vterq́ꝫ metu
inflata ẽ terra .i. oſtẽdit ꝑituram
Cum tumeat tellus monſtrat ſe monſtra daturam
de hoc timent ſcꝫ hoc dãnũ abhorrẽt
Hinc homines trepidant. ⁊ prope ſtare timent

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

leticiā illa inflatio reuertit̄ inflata tale vile aīal
In riſum tumor ille redit. nam turgida murem
tellus pducit riſus pauor
Terra parit iocus eſt quod timor ante fuit
efficiūt s^c facienda dicūt
Sepe minus faciunt homines qui magna loquūtur
pducit magnos parua timores
Sepe gerit nimios cauſa puſilla metus

¶ Hic ponit documentum q̄ verboſi ꝛ preſumptuoſi ſepe minus faciunt q̄ʒ homines taciti. Concluditur etiā q̄ ex minima re ſepe euenit magnus timor. Quod declaratur nobis per terram Quodam enim tempore terra emiſit magnum ſonum ꝛ tumebat ꝛ tremebat propter quod quaſi omnes homines pre timore perirent. Et cum terra ſic tumeret aſſerebat ſe pariturum vnum monſtrum magnum ꝛ horribile quale ante non fuit viſum. Et ergo homines ꝛ cetera animantia trementes nō audebant prope ſtare vbi terra ſic tumebat Poſtea vero terra turgida peperit murem ꝛ homines hoc audientes qui prius timuerunt ridebāt et inuicem iocabantur ¶ Eſt ergo documentum q̄ homines qui multa loquuntur ſepe minus faciunt. q̄ʒ qui ſunt taciti ꝛ pauca loquentes.

.i. capra p q̄ gaudet iuuenis
Um grege barbato dum ludit iunior agnus
ſcʒ agnū animi diſcordantia
Tendit in hunc mentis diſſona verba lupus
q̄re fetidā pura imitaris magis
Cur olidam munda ſequeris plus matre capellam
tale nutrimētū donaret ſuauiꝰ mater tua
Lac tibi preberet dulcius ipſa parens
ſpl' mater accelera tuā poſtula dona ſpl' tue
Eſt prope· feſtina matrem. pete munera matris
p q̄ tenet mām̄as ſcʒ agno
Lac bibe. nam ſeruat vbera plena tibi
ſpl' dicit benigna agno prebet
Agnus ad hec. pia capra mihi lac dulce propinat
agnū loco mee nutrit genitricis.
Me vice matris alit. me vice matris amat
ſcʒ oui ſpl' meo vitā hr̄e ſpl' ego agnus
Non mihi ſed domino prodeſt me viuere: viuo
ſpl' dn̄s .i. dorſo multas lanas
Ut metat in tergo vellera multa meo
oui ꝯuenit foueri fomēto capre
Ergo mihi preſtat nutriri lacte caprino

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

mee ſugens deuorer ſcȝ lupino
Quam lac matris habens mergar in ore tuo
ſugat diuitias tutã habere
Omnes vincit opes ſecuram ducere vitam
miſerius nullũ ens miſera fruitio diuitiarum
Pauperius nihil eſt q̃ʒ miſer vſus opum
ſpľ eſt bono ꝯſilio vilius ſpľ ꝯſilio
Nil melius ſano monitu. nil peius iniquo
documẽtũ imitaꝛ iniquum
Conſilium ſequitur certa ruina malum

¶ Hic ponit documẽtum ꝙ nihil eſt melius bono conſilio. immo quilibet prudens debet ſequi bonum conſilium. Etiam includitur ꝙ illis qui loquuntur deceptorie non eſt credendum. Quod declaratur nobis per lupum ⁊ agnum ſic. Quodam enim tempore ouis quedam commiſit cuidam capre agniculum ſuum nutriendum. qui vberibus capre cõſuetus cum grege caprarum ſiluas ⁊ paſcua frequentauit. Lupus autem videns hunc agnum in campo nec audens eum inuadere propter hircum dixit doloſe ad eum talia verba. o tu agne cur ambulas cum iſta fetida capra matre tua dimiſſa ite ad matrem tuam que ſeruat tibi plena vbera. Agnus ad hoc ſapienter reſpondit O lupe non ſum mei ipſius. ſed domino alteri ſubiectus ſum qui me precepit ire cum grege caprino. cuius preceptis parere teneor. Melius em̃ mihi eſt ꝙ nutriar lacte caprino q̃ʒ ꝙ habeam lac matris mee. ⁊ mergar finaliter in ore tuo ¶ Concluditur ergo ꝙ quilibet ſapiens debet vti ſano conſilio et fugere inſanum ⁊ cetera

roborauit ſpľ venaticũ velocitate mordacitate. iuuentute
Armauit natura canem pede dente iuuenta
agilis atrox roboratus
Hinc leuis. hinc mordax. fortis ⁊ inde fuit
tanta dona capit ſenectus fortitudine
Tot bona furatur ſenium nam robore priuat
corpꝰ canis maxillas velocitate
Corpus dente genas. et leuitate pedes
canis ſenex capit maxillas exilit debiles.
Hic leporem prendit. fauces lepus exit inermes
debilẽ ſui corrigit ſeueritas
Elumbem domini corripit ira canem
dat loquelã canẽ exaltauit. ſ. iuuentutis
Reddit verba canis. dum me pia protulit etas
valuit euolare fera meã velocitatem
Nulla meum potuit fallere preda pedem
pregit pigriciã ſenectutis magnus honor
Defendit culpam ſeniȷ̃ laus ampla iuuente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

p̄ intiq̃ ſcꝫ debilitate opatões iuuentutis
Pro ſene (qui cecidit) facta priora vigent
nulla delectatio pſeuerat vtilitas dilectionem
Nullus amor durat. niſi fructus ſeruat amorem
s. hõ .i. tante dilectõis ꝯmoda oſtendit
Quilibet eſt tanti. munera quanta fecit
in ꝯſpecũ dñi. s. cais. s. ſpolia portaui
Magnus eram dum magna dedi. iam marcidus annis
floccipẽdor p̃terito recordatio s. exhibito
Uileo. de veteri mentio nulla bono
approbas s. tpe iuuẽtutis s. tpe ſenij recõmẽdare
Si laudas quod eram quod ſum laudare memento
.i. tibi vtilẽ expellere. viciũ ſp̄ eſt
Si iuuenem recipis. pellere turpe ſenem
lamẽtabilit̃ famulare famulať homĩ ingrato.
Se miſere ſeruire ſciat. qui ſeruit iniquo
miſereri famulis prauus
Parcere ſubiectis neſcit iniquus homo

¶ Hic ponit documentũ ꝙ hõ neceſſitatus ꝗ ſeruire alteri debeat cã/ueat ne ſeruiat miſero ⁊ ingrato. q꞉ ſeruientibꝫ ingratis ſepe fruſtratur ſpes mercedis. Cõcluditur etiam ꝙ quilibet tpe iuuentutis dꝫ ſe exercere in bonis opibꝫ. vt tandẽ illa ꝓueniãt ſibi ad augmẽtũ remuneratõis Quod declaratur fabuloſe ſic. Quodã eñ tpe erat quidã canis multũ habilis ad venandum quare dilectus fuit a dño ſuo. ſed ſucceſſu temporis cõtigit illũ canem adueniẽte ſenio illa venatõis habilitate priuari. tamẽ cõtigit vno tpe ꝙ iſte canis ſenex curreret poſt leporem quem tã/dem capiebat. ſed lepus a dentibꝫ canis euaſit. q꞉ canis iaꝫ p̄ ſenio edẽtatus leporẽ illũ tenere nõ potuit. qď videns dñs multis ꝟberibꝫ canẽ trucidauit. Canis vero turbatus dixit. o dñe cũ eram iuuenis nulla p̄da potuit meis euolare dentibꝫ. ſed iam ſenio obſtãte nõ valeo tam fortiter predas cape. q̃re bona facta tpe iuuẽtutis debẽt intercedere ꝓ me antiquo vt habeas me excuſatũ. Sed pch dolor q̃ꝺdiu potui vtiliter vobis ſeruiui ⁊ tunc a vobis diligebar. ſed nunc exquo viribꝫ deficientibus vobis ꝓficere nequeo. totã veſtrã a me auertiſtis dilectionem. Et iſte eſt modus hodierni tpis q̃ꝺdiu homĩes ab alijs cõſequũtur lucruꝫ et vtilitatem tam diu eos beniuole tractãt. ſed lucro ceſſante tepeſcit amor ⁊ dilectio. Et ergo bene dicit canis. Magnus eram cum magna dedi ſed iam vilis eſt antiquitas mea. nulla mentio habeť de bonis preteritis quod tamẽ eſt cõtra verã iuſticiam ¶ Concluditur ergo ꝙ ille male ſeruit qui ſeruit homini malicioſo ⁊ ingrato

nemus ſonũ facit talia aĩalia ťra aq̃tica ſtant
Silua ſonat. fugiunt lepores. palus obuiat. herent
tardatio circũſpiciũt pauent
Fit mora reſpiciunt. ante retroq꞉ timent

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

in aīo timores cōcordati
Dum libeant in mente metus ſe mergere pacti
qn̄ timent aquas ſubtus ire cernūt
Cum metuunt. ranas ſtagna ſubire vident
lepoꝝ dixit ſcḣrē. licitū eſt formidinis
Unus ait ſperare licet. non ſola timoris
collectio inutili
Turba ſumus. vano rana timore latet
bonā decēs habere ꝓmū ꝓncipiū ſaluatōis
Spem decet amplecti. ſpes eſt via prima ſalutis
multotiēs timeri nō timēda timor
Sepe facit metui non metuenda metus
ſcȝ noſtri velocitas cordis ſtulticia leporis
Corporis eſt leuitas ⁊ mentis inertia nobis
leuitas occaſionē portat inertia timorē
Iſta fuge cauſam ſuggerit. illa metum
timorē habeat metuit grauedīe anxietatis
Sic timeat quicunqȝ timet. ne mole timoris
deficiat intolerabilis. recedēte pauor
Spe careat grauis eſt (ſpe fugiente) timor
ſpem habeat timuit ꝗ deberēt mori in vita ꝑmanere
Speret qui metuit. morituros viuere vidi
ſpꝰ bono ducēte ſpꝰ vidi recedēte obire
Spe duce victuros ſpe fugiente mori

¶ Hic ponit documētū ꝙ nihil melius eſt bona ſpe Iſtud nobis declarat fabuloſe ꝑ lepores. Quodā eīm tꝑe vento multū impetuoſe flāte arbores cuiuſdā nemoris ꝑ flatū venti magnū ſonū fecerūt. vn̄ lepores iſtius ſilue territi ceperūt fugere. ⁊ ſic fugiendo venerunt ad quādā paludē quā ꝑtrāſire nō poterāt. ipi ꝟo ſic ſtātes viderūt ranas in palude ſe ſubmergere. quare ipi ducti erāt ad maiorē terrorē dubitantes an vellent ſe ſubmergere ſicut rane. Ipis vero ſic dubitantibꝫ dixit vnꝰ eoꝝ. vere nos nō ſumus ſoli qui vano timore timent. qꝛ videmus ꝙ ꝓ timore inutili rane iſti ſubmerſerūt ſe. quaſi dicerēt vane timemus. cōſolemur ergo ⁊ habeamus ſpem bonā. nā ſpes eſt firma via ſalutis. leues eīm ſumus ad currendū viā a ſperā. licet graues ſumus mente. Concluditur ergo ꝙ nullus debet ita timere ꝙ careat bona ſpe. Et dicit auctor hoīes morituri habētes bonā ſpem de vita ſepe diutius viuunt. et ecōtra aliꝗ victuri ꝑ lōga tꝑa deſꝑantes de vita citius ſepe moriuntur nihil igit̄ eſt melius bona ſpe. ⁊ nil peius deſperatōe ¶ Moraliter omnis hō patrie leges ⁊ ꝯſuetudīes libēter ferre dꝫ. qꝛ vanū ē loca mutare. qꝛ vbicūqȝ fueris aut ad q̄cūqȝ loca fugias ſꝑ inuēies tuū ſuꝑiorez

tale aīal agnellū ꝯmittit caule ouiū
Capra cibuȝ querens hedum cōmendat ouili

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

hedū ſcapre firma cuſtodit caula clauſura
Hunc illi ſolida ſeruit ouile ſera
hedū ſapiēs capra ſuaſione preauiſit
Natum cauta parens monitu premunit amico
maneat intus nocumēta vagabūdus
Ut lateat. nec ſit in ſua damna vagus
hedꝰ abſcōdit ſe tāgit ianuas balatu
Hic latet. ecce lupus mouet oſtia voce caprina
dicit apiantur ianue peſſulate
Exprimit. vt pateant oſtia clauſa petit
maneas foris agnellꝰ dt falſa voce
Sta procul hedus ait. capriſas gutture falſo
indebite lupū foras
Cum male capriſes te procul eſſe volo
genitrix falſe figurat modus.
Ut mea ſis mater mentitur imago loquendi
foramē ꝑ quā cerno oſtendit
Rimula (qua video) te docet eſſe lupum
impōſſa filioꝝ mēti inſtructōe
Inſita natorum cordi doctrina parentum
facit honore ſc doctrina parētum
Sepe parit fructum. ſpreta nocere ſolet

¶ Hic ponit documentū ꝙ pueri obediētes parētibus ſepe cōſequuntur cōmodū ⁊ honorem de hoc. Et ꝑ oppoſitū pueri ſpnentes ꝓcepta parentum ſepe conſequuntur damna ⁊ vicia. Unū allegorice dicit. Audiet hic vitricū ꝑtem qui ſpnit amicum Illud declaratur fabuloſe ſic. Quodam eñ tempore dum capra quedam ad paſcua iret reliquit paruulum hedum in domo. cui ꝓcepit domum obſeratam cuſtodire ne ꝗs intraret donec ipſa rediret. Dum autem iſta ad hedum capra dixiſſet. lupus ſecrete aſtitit ante fores audiens quid mater ꝓcepit filio ſuo. ſꝫ capra abeunte lupus doloſe venit ⁊ pulſat ante oſtiuꝫ incipiens loqui voce caprina. vt cum paruulus maternam vocem audiret ſubito clauſas ianuas apiret. ſꝫ hedus ꝑ rimulam cōſpiciēs ⁊ lupum vidēs ſic ait vocē quidē maternā audio. ſꝫ necꝫ caput necꝫ pedes eius video. immo imago quā ꝑ rimulā video docet te eē lupū ꝗre ad me nō intrabis. Cōcludit ergo ꝙ pueri ſuis ꝑntibꝫ obediētes prudēter agūt. ſꝫ nō obedientes ſepiſſime malo claudunt fine Etiā poſſet moralr̄ ꝯcludi ꝙ obediētes deo vitā eternā ꝯſequūtur. ſꝫ ꝗ diabolo obediūt damnātur

tale aīal agno aſtāte dicit magnū
Ernus oui preſente lupo ſic intonat amplum
illiꝰ frumēti. teneris ſoluere reſtitue ceruo
Uas tritici debes reddere redde mihi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

p̄cipit ħ aīal obedit ouis .ſ.lupi
Sic iubet eſſe lupus. paret iſta timore iubentis
q̄ꝛ .i. t̄mio ſtatuto ꝓmittit ſpľ ſoluere
Namq̨ʒ die fixo debita ſpondet ouis
prolongaẗ agnellū īfeſtat ꝓmiſſo
Fit mora. ceruus ouem vexat de federe ceruo
ait agnus nō obligāt pacta .i.p̄ timore
Inſtat ouis, non ſtant federa facta metu
ſpľ ouē optuit p̄cipiēte oīa ꝓmittere
Me decuit cogente lupo quecunq̨ʒ fateri
ſpľ ouē optuit dolū remouere .i. ſiľi dolo
Me decuit fraudem pellere fraude pari
anxietas in pn̄tia adeſt vota anxietatis
Cum timor in promptu reſidet. promiſſa timoris
nō tenent metus tenent
Arent. nil fidei verba timoris habent

¶ Hic au. po. aliā fa. cuius documētū ē. q̄ ꝓmiſſiones facte ꝓpter metū corpis nō obligāt ꝓmittentē. Cōcludiẗ etiā q̄ hō cū fraude p̄t ſe etiam defendere ꝯtra malos ⁊ fraudulentos. Iſtō declaraẗ nob̄ ſic Quodā em̄ tpe ceru⁹ ipetebat ouē lupo pn̄te dicēs. q̄ ſibi vas tritici dēret. q̄re ceru⁹ req̄ſiuit ouē vt ſibi ſatiſfaceret. ⁊ lup⁹ ħ audiēs p̄cepit oui vt ſatiſfaceret. qd̄ audiēs ouis cū magno timore rn̄dit q̄ hoc libēter faceret. et aſſignat⁹ ē termin⁹ ſolutōis. termīo aūt ſolutōis adueniente acceſſit ceru⁹ ad ouē exigēs qd̄ ſibi ꝓmiſſum fuerat. ouis aūt rn̄dit ſe nihil ceruo debere dicēs. etſi triticū tibi ſoluere ꝓmiſerim. nō tamē ſoluā. q̄ꝛ ſolū ex timore pn̄tis lupi ꝓmiſſi. ſi em̄ lupus nō affuiſſet nihil tibi ꝓmiſiſſem. q̄re nihil tibi dabo ¶ Cōcludiẗ ergo q̄ ꝓmiſſiones timore mortis facte nō obligant ꝓmittentē ad ſatiſfaciendum

ruſtici lōge alitū nutrierat ſerpentē.
Ruſtica menſa diu nutritum fouerat anguem
ſcʒ hoīs ſerpēs diligere pietatem
Humanam potuit anguis amare manum
pietas magna ruſtici variaẗ i. in ingratitudiem
Gratia longa viri ſubitam mutatur in iram
ſerpētis mittit .i. ſecuri
Ira per anguineum dirigit arma caput
leſionis .ſ. ruſtic⁹ paup̱ efficiẗ .i.p̱ vuln⁹ depaup̱atū.
Vulneris actor eget. ſe vulnere credit egenum
ſerpenti rogitat ſerpens dixit
Angui pro venia ſupplicat. anguis ait
tut⁹ ruſtico tā magna .i. aſcia
Non ero ſecurus, cum ſit tibi tanta ſecuris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

pellis iſtas recordat̄ ſciſſuras cuti
Dum cutis hec memorat vulnera facta ſibi
ſp̄ꝉ anguē iteꝝ
Qui me leſit item ledet ſi ledere poſſit
vtile eſt ꝑfido nõ adhibere fiduciam
Expedit infido non iterare fidem
peniteat delicti pctm̄ indulgeo
Sed ſi te pigeat ſceleris. ſcelus omne remitto
p qꝛ fletus remiſſionē .i. ꝯtritõe mētis ꝓmeretur
Nam gemitus veniam vulnere cordis emit
leſit ledere alia vice
Qui primo nocuit vult poſſe nocere ſecundo
miſcuit ꝑfidus dulcia aconita eſtimo
Quod dedit infidus mella venena puto

¶ Hic auctor ponit aliam fabulam cuius documentum eſt. ꝙ homo ſemel inuentus in dolo ſemꝑ habetur ſuſpectus. quia ſcḋm iura Qui ſemel eſt malus ſemꝑ p̄ſumitur malus in eodem genere mali. vt patz de re. in. li. vi. Includituretiam ꝙ forefactor ex contritione veniam petēs debet merito veniam conſequi. Iſtud declaratur fabuloſe per ruſticuz et anguem. Quodam eni͞m tempore ruſticus in domo ſua ſerpentem nutriuit. quapropter anguis merito tenebatur diligere illum. quia ab eo ſuum recepit nutrimentum. nec ſciuit ruſticus ꝙ ei nutrimentū ad malum finem miniſtrabat. Succeſſu vero temporis ruſticus iratus intēdebat exequi finem ſui mali anguē ſecuri ꝑcuſſit ⁊ vulnerauit eū. poſt modum contigit ruſticū depauꝑari. depauꝑatus ergo ruſticus cogitauit ſibi pauꝑtatem accidiſſe eo ꝙ anguem ꝑcuſſiſſet. quare ruſticus rogauit anguem vt ſibi ignoſceret. Anguis aūt reſpondit ruſtico dicens ex hoc ꝙ volebas me interficere tibi non. credam amplius. etiam non ſum ſecurus cum in manu tua tantam habeas ſecurim. nam ex quo me ſemel leſiſti timeo iterum a te ledi. tamen quia penitet te delicti. ideo forefactum tibi dimitto. qꝛ gemitus ⁊ cordis contritio veniam promerēt Concluditur hic etiam ꝙ dulcia ⁊ delectabilia propter malum finem alicui exhibita nõ ſunt vera dulcia. ſed potius venena.

culex punit s' hoīem ꝑcutere
Muſca premit caluum. caluus vult ledere muſcam.
ꝑcutiat ſeipm̄ muſca
Vt muſcam feriat ſe ferit. illa ridet
s' hō̄ dr .i. mors ꝓpinqua
Caluus ait. te parca iubet vicina iocari
ꝑcutior ꝑcutiaris morieris
Si ferior rides. ſi feriare cades
ſanus ꝑcuſſus vna vice morieris
Soſpes ero decies ictus. ſemel icta peribis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

parata ſ^e caluo fauor ſ^e muſce.
Eſt mea prompta mihi gratia. ſurda tibi
merito offendi offendat.
Jure poteſt ledi leſor. ſi ledat in illum
a quo pus icepit leſura
Unde breuis cepit leſio. magna redit

¶ Hic auctor ponit aliã fabulã. cuius documẽtũ eſt q̃ hoĩes debiles potẽtioribꝫ volẽtes nocere ſepe decipiunt. Cõcludit etiã q̃ ex modica re frequẽter magna lis oritur. Jſtud declaratur fabuloſe ſic. quodã em̃ tẽpore ſedit muſca ſup caput hoĩs calui vt ipm morderet. caluus ꝓ̃o ſentiens muſcã extẽdit manũ ſuã vt muſcã pcuteret. ſed ſeipm pcuſſit. qđ vidẽs muſca ridebat. Ait ergo caluus. tu muſca rides qñ ego pcutior ſed ſi tu ſemel pcutiaris mox morieris. ꝛ licet ego decies pcutiar ſanus tamẽ pmanebo ¶ Allegorice p iſtũ caluũ intelligi pñt religioſi. p muſcam hoĩes ſeculares q̃ religioſos infeſtant ꝛ deridẽt. ſed ipi ex ſentẽtia diuine iuſticie contra eos lata eternal'r pibunt

illo aĩali inuitãte tal' auis ſ^e hrẽ
Ulpe vocante venit ſperatqꝫ cyconia cenam
decipit cyconiã humidis irridẽte
Fallit auem liquidis vulpe iocante cibis
qñ lãbit ſ^e vulpes ſorbet ſ^e cyconia triſticiã.
Cum bibit iſta cibos ſolum. bibet illa dolorem
iſta deceptio ꝯtra vulpẽ machinat' .i. deceptõis
Hic dolor in vulpem fabricat arma doli
modici tpṡ breue cyconia dixit
Sunt pauci mora pauca dies. auis inquit habemus
cibaria valẽt ſ^e tu vulpes ſ^e ad nos
Fercula que ſapiunt. dulcis amica veni
vulpes cyconia cibaria fũndit.
Hec venit. hec vaſe vitreo bona fercula condit
admittit .ſ. ſtricti .i. cyconiã.
Hec ſolam recipit formula vaſis auem
cõmẽdat cibos viſu ſplẽdor dapes denegat
Laudat opes oculo vaſis nitor. has negat ori
ſpl' vaſis duplicat ſcꝫ ciboꝝ ſpl' vulpis.
Formula. ſic geminat viſus odorqꝫ famem
eſuriẽs reuertit' decipit'
Sic vulpes ieiuna redit. ſic fallitur audens
decipe dolo decipit' ſpl' vulpes
Fallere. ſic telo leditur ipſa ſuo
.i. nõ vis fieri ſpl' hoĩbꝫ
Que tibi non faceres. alijs feciſſe caueto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

tormēta nō vales ſuſtinere
Vulnera ne facias. que nequis ipſe pati

¶ Hic auctor ponit aliā fabulā cuius documētū eſt. ꝙ nemo faciat alteri qđ ſibi nō vellet fieri Etiā includit ꝙ nemo aliū decipiet ne ſimili modo decipiatur. Hoc innuit nobis ꝑ vulpem ⁊ cyconiam. Quodam enī tp̄e vulpes inuitauit cyconiam ad cenā doloſo tamē animo. ⁊ parauit vulpes bona ⁊ liquida cibaria. ⁊ effudit ea late ſuꝑ mēſam. vn̄ cyconia roſtro ſuo lōgo cibaria illa ſumere nō potuit. vulpes āt lingua ſua lingendo ſola omnia cibaria ſumpſit. Cyconia aūt vidēs ſe ſic deluſā cogitans de vindicta volens vulpi reddere talionē inuitauit eā paucos poſt dies in domū ſuam. ⁊ bona fercula ꝑpauit que in vaſe vitreo ſtrictū habēte orificiū repoſuit. Uulpes aūt ad cenā veniens cibaria nec lingua nec ore attingere potuit ꝓpter vaſis artitudinē. Cyconia vero roſtro ſuo longo in vas immiſſo omnia illa cibaria ſola comedit. Sed vulpes vidēs ſe ea ꝗ̄ ꝓus decepat arte deluſā triſtis ⁊ famelica receſſit

ꝓ agri ꝑtranſit inuenit ſciā elatū
D Um legit arua lupus reperit caput arte ſuperbum
caput decorat mag ſcia maxillis
Hoc ornat hominis ars precioſa genis
caput vtroqꝫ vertit .ſ. ſequētia dicēs.
Hoc lupus alterno voluit pede verba reſoluens
ſine loq̄la maxille id ē ſine corde
O ſine voce gene. o ſine mente caput
obtenebrat delet mētis obtuſitas decorē
Fuſcat ⁊ extinguit cordis caligo nitorem
id ē mens in mūdo ſplēdor
Corporis eſt animus ſolus in orbe nitor

¶ Hic au. po. aliā fa. cuiꝰ documētū ē. ꝙ bona naturalia multo ꝑſtātiora ſunt fortuitis cuiuſmōi ſunt diuitie pulcritudo ⁊ alia ſilia. Includit etiā ꝙ bona aīe ſicut boni mores ꝟtutes ⁊ ſcīe ꝑualēt bonis corꝑis vt ſunt pulcritudo fortitudo ſaītas ⁊c̄. Iſtđ innuit nob ꝑ qđdā caput hūani capitis formā hn̄s. qđā eī tp̄e lupꝰ ꝑtrāſiēs cāpos inueit qđdā caput artificialr̄ fcm̄ hn̄s formā hūani capitis. qđ ſub pedib ſuis voluebat dicēs. Tu q̄đ habes formā ⁊ diſpōem hois ſenſitiui ⁊ carēs ratione. ſi aūt rōem haberes nō ſuſtineres illud qđ tibi facio

talr̄ auis ornato talr̄ auis veſtitu
G Raculus inuento picto pauonis amictu
ſeipm̄ ornat ſuſtinere ſpnit .ſ. eiuſ dē gn̄is.
Se polit. et ſocias ferre ſuperbit aues
ſ. graculū eſſe pluma oſtendit
Quem fore pauonem pauonis penna fatetur
nature ſꝑ graculꝰ ſocius
Pauonum generi non timet eſſe comes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

fraudē ꝑcipit fieri .i.laudem
Pauo dolum ſentit. falſi pauonis honorem
arguit coartatā .i.ictibꝫ graculū
Increpat/ ⁊ domitam verbere nudat auem
pl' gracul⁹ vitat .i.magnā verecūdiam
Nuda latet. ſocioſqꝫ fugit nimiumqꝫ pudorem
ſuſtinuit aſꝑo ſꝑ graculū roſtro .ſ.pauo
Suſtulit ⁊ duro vulnerat ore comes
exaltās ſe nimiū cadit in infimis
Aſcenſor nimius. nimium ruit aptus in imis
ſpl' ad ruinā. magna.
Eſt locus eſt leuis hic illa ruina grauis
magis eſtimat ꝟtus natural' ꝯcedit
Qui plus poſſe putat ſua q̄ꝫ natura miniſtrat
ſuā ptātē excedēs ſeipo .ſ.ad ptātem
Poſſe ſuum ſuperans ſe minus eſſe poteſt
gracule apta ꝟtus naturalis
Si tibi nota ſatis nature meta fuiſſet
ſpl' in corꝑe pauꝑ .i.ſine plumis eſſes
Nec vilis nec inops nec ſine veſte fores
ſcꝫ bona nō placent ꝯtinu⁹ raptor
Cui ſua non ſapiunt. alieni ſedulus auceps
illud capiēs .ſ.ille deficit
Quod non eſt rapiens deſinit eſſe quod eſt

¶ Hic ponit documentū ꝙ quilibet caueat petere illa q̄ ſtatui ſuo nō cōgruunt. Etiā includit ꝙ quilibet caueat ſe vſurpare res alienas. naꝫ quicūqꝫ appetit iniuſte bona aliena ſepe ꝓuatur tam illis q̄ꝫ ꝓprijs. qḋ declaratur nobis ſic. Quodā eñ tꝑe graculus pulcram pellem pauōis inuenit quā induebat ⁊ ſe intātū exaltabat ſuperbiendo de ſua pulcritudine ꝙ aliorū graculorum ſocietate ſpreta pauonibus ſe adiunxit inter quos conuerſabatur fingens ſe eſſe pauonem. Tandem quidaꝫ pauo ꝑcipiens eam nō eſſe verum pauonem ſed fictū pellem pauonis ſibi abſtraxit denudans ipm omnibꝫ plumis ꝓprijs. multiſqꝫ plagis impoſitis extra pauonū ſocietatem ipm ꝓiecit. Cuꝫ āt ſic erat eiectus ñ audebat venire inter alios graculos. ſed ſolus in ſecreto loco latebat. Quē alius graculus increpauit dicēs. ſocie mi qꝛ petebas qḋ tibi nō cōgruebat. ideo magnū malū paſſus es. qꝛ cupiens plumas pauonis ab honore proprio priuatus es. Concluditur ergo vt prius dictum eſt

tale aīal impetū ꝓ qꝛ id eſt ductor
Mula capit curſum. nam mulam mulio cogit
vermis leſione
Mule muſca nocet verbere ſiue minis

quare feſſo aurigã tardaris
Cur pede ſopito currum tempuſq; moraris
mulã ỽbero trudo mula.
Te premo. te pungo. peſſima curre leuis
i. dicit dicis i. apparere
Mula refert. qꝛ magna tonas. vis magna videri
tue mine opa mule
Nec tua verba nocent. nec tua facta mihi
muſcã patior illa ps aurige.
Nec te ſuſtineo. ſed eum quem ſuſtinet axis
ſpl aurigã retinet deorſum ꝑcutit
Qui mea frena tenet. qui mea terga ferit
i. pauẽs robuſto
Audet in audacem timidus fortiq; minatur
infirm⁹ qñ cernit
Debilis audendi dum videt eſſe locum

¶ Hic ponit documentũ ꝙ hoĩes naturalr timidi vidẽtes alioꝝ miſeriã nocẽdo ſepe ſunt peiores his ꝙ̃ q̃ ex natura ſunt audaces. Qḋ declarat nobis ſic. Quodã eñ tpe mula trahẽs curꝝ ꝑcutiebat duris ỽberibꝰ ab auriga. eo ꝙ veloci motu curꝝ nõ trahebat. qḋ videns muſca cepit morſibꝰ torq̃re mulã dicẽs. o mula curre velociter qꝛ ego pungo te. Audiẽs hoc mula rñdit. o muſca qꝛ vides me caſtigari dicis mihi obprobrioſa ỽba. ⁊ tñ nec ỽba nec facta tua nocẽt mihi. ſꝫ ſolũ auriga q̃ verberibꝰ me p̃mit. ¶ Cõcludit ergo ꝙ hoĩes timidi qñ vidẽt alios diſfortunatos pati miſeriã magis eis nocẽt ꝙ̃ potẽtes ⁊ audaces. Includit etiã ꝙ timidi audẽt ĩuadere audacẽ dũ viderit auxiliũ. alias non

talis auis iurgia tale aĩal loq̃la vexat.
Muſca mouens lites. formicam voce fatigat
ſupꝰſcriptõ ibꝰ viliter muſca
Se titulis ornat turpiter ipſa ſuis
langues infuſa cauernis muſce ĩueſtigat velocibꝰ
Torpes, merſa cauis. leuitas mihi queritur alis
cauerna mãſionẽ muſce
Dat tibi foſſa domum. nobilis aula mihi
delicata cibaria. frumẽta muſcã. regal mẽſa fouet
Delicie ſint grana tue me regia nutrit
potas potũ turbidũ bonũ vinũ
Menſa, bibis fecem. ſed bibo dulce merum
ſcꝫ terre p̄ſtat⁹ / vas aureum
Quod bibis a limo ſugis. mihi ſuggerit aurum
lapides ſ ſedẽdo ſedes regales.
Quod bibo, ſaxa premis. regia ſtrata premo

loco nutrimēto dormitorijs dñis vtor
Sede cibis potu talamis cum regibus vtor
domicelle firmo maxillis
Regine teneris oſcula figo genis
notētia attribuit tale aīal damna
Non minus vrentes reddit formica ſagittas
id eſt multum
Et ſua non modicum ſpicula fellis habent
cōgratulor incluſa cauernis ala
Ludo merſa cauis. neſcit tua penna quietem
formice modica ſufficiūt muſce magna
Sunt mihi pauca ſatis. ſunt tibi multa parum
formicā iocūdā ꝑcipit ſpelca muſcā ſcꝫ mēſa.
Me letam iubet eſſe cauus. te regia triſtem
formice frumēta ſcꝫ muſce diuitie
Plus mihi grana placent. ꝙ̄ tibi regis opes
ꝓducit formice muſce
Venatur mihi farra labor. tibi fercula furtum
fercula. formice dulcificat ſcꝫ regia cibaria.
Hec mihi pax mellit. toxicat illa timor
pura farina vtor. muſca. maculas q̄cunqꝫ tangis
Mundo farre fruor. tu fedas omnia tactu
p qr ſc ego formica oibꝫ tu muſca
Cum nulli noceam. cuilibet ipſa noces
formice nō nocēdi exēplū muſce. vitalis opatio.
Eſt mea parcendi ſpeculum. tua vita nocendi
accepto muſca ſpolia deglutiris
Sunt mea que carpo. tu niſi rapta voras
edas ſcꝫ tu eſca ſc ego formica deficiam
Vt comedas viuis. comedo nec viuere ceſſem
formicā moleſtat muſcā expellit
Me nihil infeſtat. te fugit omnis homo
a q̄bꝫ accipit ab illo naturali inſtrumento
Unde petis vitam. rapitur tua vita palato
melliflua amaritudinem ſtrennue
Dulcia vina bibens. fel necis atre bibis
interficit muſce fugata flatu
Se necat ala tibi ventoſo victa flabello
mortē ſuſtineris .i. q̄ſi mortua
Aut mortem pateris. aut ſemiuiua iaces

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

valeſ eſtatis pſeuerare
Si potes eſtiui donis durare fauoris
oīa alia ſcʒ muſce.
Cetera ſi parcant non tibi parcit hyems
iocūda sᵉ ꝓbo vili vilia tribui
Dulcia pro dulci. pro turpi turpia reddi
ꝯſuetū illud inſtrumentū preparat.
Uerba ſolent. odium lingua fidem͛ꝙ parit

¶ Hic ponit documētū ꝙ ꝓp̄l's nō dʒ vnū approbare ⁊ aliū vituꝑare ꝑ pterſ laudes ꝓprias. Includit etiā ꝙ honeſta allocutio honeſtam meretur reſponſionem. ⁊ allocutio peruerſa generat odium. Iſtud declaratur nobis per formicam ⁊ muſcam. Quodam eñ tempe muſca vituparauit formicam dicens ſe eſſe nobilem. formicam aūt ignobilem. qr formica eſſet tarda morans in cauernis terre. ipſa aūt muſca eſſet leuꝫ potens volare per alta. Etiam dixit ꝙ formica viueret de granis ⁊ biberet fecem ſugens potum ſuum ex limo terre. muſca aūt viueret de mēſa regia ⁊ biberet ex vaſis aureis. ⁊ ſic in multis aliis muſca vituperauit formicam. vt patʒ in textu. His auditis reſpondit formica muſce increpando eam dicens. o muſca q̄muis ſic epularis. tamē nō es laude digna q̄muis etiā te laudaſti. licʒ illa q̄ dixiſti ſint vera. habes tñ alios defectus maiores. ⁊ reſpōdebo tibi ꝑ ordinē ad obiecta tua. Primo licet moror in cauernis terre. tñ ibi habeo vitā quietā. tu licet ꝑ alta volas. cares tñ tua q̄ete ⁊ licet etiā comedis de mēſa regali. ⁊ ego de ḡnis campi tñ iſta modica mihi ſufficiūt ſed tua multa nō ſufficiūt tibi. et ſic formica ad omnia reſpōdebat vt pʒ in textu ¶ Moral'r ꝑ formicam pñt intelligi hoīes boni ⁊ iuſti q̄ de laborib' ꝓp̄iis viuunt ⁊ modico ꝯtentātur. Per muſcā intelligūtur hoīes q̄ curias dñoꝝ ſequūtur. multa ſibi accumulātes iniuſte ⁊ volētes aliis preeſſe dicētes ſe nobiliores eſſe ⁊ vituꝑantes pauꝑes. Quib' pauꝑes pñt rñdere melius eſt modicū habere iuſte q̄ꝫ magnas diuitias iniuſte. Pauꝑes eñ de laborib' viuunt ſobrie ⁊ caſte. ⁊ iuſta poſſidēt. auari eñ ⁊ guloſi bona ſua interdum iniuſte acquirunt de quibus guloſe viuunt.

tali aīali [illegible] .i. crimine cogiṫ
R Eſpondere lupo de furti labe tenetur
ſcʒ vulpē .ſ. lup' .ſ. furtū. ſ. vulpes
Uulpes. eam vocat. hic petit. illa negat
hoc aīal ſubtilitas
Simeus eſt iudex. iudicis non errat acumen
.i. ſecretū cordis portat
Iudicis archanum mentis in ore gerit
sᵉ ſime' cogitat/deſideras dolus
Iudicium fingit. poſcis quod poſcere fraus eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

petis fiduciã ſcz aliq̃ fidelitas
Uiſq3 fidem de re. quam negat ipſa fides
vulpes rapinas lupũ cõſuetudo.
Tu bene furta negas. te vite purioꝛ vſus
excuſat diſcoꝛdiã tꝑat odium
Liberat. hanc litem pax domat. ira cadet
vnitas deceptio ꝓductrix
Simplicitas veri fraus eſtq3 puerpera falſi
cõcoꝛs opera
Eſſe ſolent vite conſoua verba ſue
malis opib9 nõ valẽt .i. peccata
Soꝛdibus imbuti nequeunt dimittere ſoꝛdes
decipe decipe deſiderat
Fallere (qui didicit) fallere ſemper amat

¶ Hic ponit documentũ ꝙ hoĩes cõſueti malefacere difficulter pñt cõſueta relinquere. q2 cõſuetudo eſt altera natura. vnde cõtingit ꝙ homo cõſuetus malefacere vix pt bñ facere. Quod declarat nobis ꝑ vulpẽ et lupũ. Quodã em̃ tꝑe lupus accuſabat vulpẽ de furto, ⁊ traxit vulpez in cauſam corã iudice qui erat ſimeus. Simeus aũt diſcretus iudex dixit ad lupum. o lupe quare vulpi furtũ imponis. certe credo ꝙ vulpi iniuriam facias cum vulpes ſit iuſta ⁊ recta in omnibus ſuis factis ſine dolo ⁊ fraude. quare ammiroꝛ ꝙ a vulpe queris hãc rẽ quã vulpes tibi nõ abſtraxit. Q3 aũt vulpes ſit iuſta ⁊ recta oſtẽdit ſuus modus viuẽdi honeſtus. Hoc aũt deriſoꝛie dixit. q2 vulpes minime ſimplices ſunt Unde cõcluditur ꝙ qui cõſueti ſunt malefacere difficulter pñt illa relinquere ⁊ bñfacere. ſicut vulpes cõſuete ſunt fraudulẽter viuere

rapina raptoꝛ tale aĩal rogat
Reda viri pꝛedo murum muſtela pꝛecatur
indulgentiã miſereri ſpl'muſtele
Da veniam debes parcere. parce mihi
mundat .ſ. mure ab immũdicia
Ex caret hoſte domus. ꝙ abeſt a ſoꝛde fatetur
ſpl' ſeruitiũ ſupplicat .i. parce
Eſſe meum pꝛo me te rogat. ergo faue
miniſterio ſ ꝑ muſtele operum
Seruitio me redde tuo mihi redde laboꝛum
munera ſpl' ſalua
Pꝛemia. pꝛo dono ſit mea vita mihi
ſpl' vir dt laboꝛ venia intentõ i
Ille refert operum debetur gratia menti
laboꝛi acceptũ volũtas
Non operi gratum mens bona reddit opus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

actualr ſ.in aīo
Nemo licet proſit niſi vult prodeſſe meretur
vtilis eſſe inimic⁹ nocere
Non prodeſſe poteſt hoſtis obeſſe volens
ſ.viro vtilis eſſes intendebas
Cum mihi prodeſſes mihi non prodeſſe volebas
ſcʒ muribus ſpē muſtela inimicus
Hoſtibus ipſa meis ⁊ meus hoſtis eras
ſ.viro ſ.mures interficiens ſpē muſtele vtilis
Non mihi monſtra necans. ſed eras tibi prouida ſoli
valebas comedere
Sic panem poteras rodere ſola meum
ſpē tu muſtela ſpē tue tributum
Pane meo pinguis mihi da pinguedinis vſum
ſpē meis reddo mortē rea mori moriaris
Damnis penſo necem. digna perire peri
ornat opus animi i.ſola intentio
Nil decorat factum niſi mentis ſola voluntas
ↄſidero animi intentionem
Non operis factum. ſed noto mentis opus

Hic auctor ponit aliā fabulā. cuius documentū eſt. q̄ nihil ornat tm̄
opus aliquod quantū bona volūtas ⁊ recta intentio Includitur etiā
q̄ nō ſemꝑ merces tribuenda eſt homini benefacienti. quia aliquis in/
terdum benefacit alicui. tamē ille intendit nocere ei. Iſtud declarat fa/
buloſe ſic. Quodā eñ tꝑe muſtela morabat in domo cuiuſdā viri om
nes mures illius domus deuorans. Cōtigit aūt muſtelā illam capi a
viro illo. que capta rogabat veniā dicens. O bone vir ꝑce mihi ⁊ da ve
niam mihi. q: tota domus tua ꝑ me a murib⁹ liberata eſt. faue ergo et
redde mihi ꝓmia laboris mei. ⁊ ſit mihi vita mea ꝓ mercede. Cui vir
ait. grāꝝ actōes debentur mēti ⁊ nō oꝑi. q̄ſi diceret. bona oꝑa dñt attē/
di ex boni volūtate oꝑantis. Vñ licet quis bñfecerit alteri ſi tñ nō in/
tendat nō merer ex hoc. ſic licet tu mihi ꝓfuiſſes nō tñ intēdebas. q: ho
ſtis mihi eras ⁊ etiā hoſtib⁹ meis ſcʒ murib⁹ q̄s interfeciſti nō cauſa mei
ſʒ tuiꝯ ꝓprius lucro ſcʒ ſola meū poſſis rodere panē. vñ ⁊ tu impīguata es
redde ergo tributū de pinguedie tua. ⁊ ꝓ damnis mihi illatis mortem
habebis. Cōcludit ergo q̄ ſola bona volūtas reddit opus meritoriuʒ ⁊
laudabile ⁊ nō ipm̄ opus ¶ Allegorice ꝑ muſtelā pñt intelligi hypo /
crite q̄ ꝓpter humanā laudē faciūt multa gña bonoꝝ opeꝝ. vt appare/
ant boni ⁊ iuſti in ↄſpcū hoim. q̄ tādē in agone mortꝭ ↄſtituti etno igni
cōdēnant. lʒ tñ excuſent ſe dicētes Nōne dñe oꝑa bona fecim⁹. Dñs āt
rñdit eis neſcio vos. q: nō ꝓpter me. ſʒ ꝓpter glaʒ tꝑalē feciſtis illa
ſimulari thauro inſtat ſpē rane
Quari vult rana boui tumet ergo tumenti

206
Rana

tumenis deſine in cōpatōe ad bouē
Flatus ait. ceſſa. pre boue tota nihil
triſtat magis inflat increpat ſpl' ranā
Rana dolet. meliuſq; tumet. premit ille tumentem
ſupare nō valeb ſupata rumpi
Vincere nō poteris. victa crepare potes
tercia vice ſpl' ranā infeſtat inflatio inflationis
Tercius iratam vexat tumor. illa tumoris
rūpit ranā īteſtina effluunt
Copia findit eam. viſcera rupta patent
.i. cum ſupiore inferior litigare poſtponat id ē ſeipm
Cum maiore minor contendere deſinat; et ſe
ꝟtutes moderet
Conſulat. vt vires temperet ipſe ſuas

Hic auctor ponit aliā fabulā cuius documentū eſt. q minor nō debet ſe cōpare maiori qꝛ compatōes ſunt odioſe. Cōcludit etiā q ſupbia paupeꝝ eſt multū vitupanda. Iſtud declarat fabuloſe ſic. quodaȝ eñ tpe rana ex palude egreſſa vidit magnū bouē in paſcuis. cui volens eſſe ſilis incepit ſufflare dicēs filijs ſuis. inſpicite me an ſim eqlis boui Qui dixerūt. nequaq̄ qꝛ reſpcū bonis nihil es. Et tūc rana ſecundo magis inflauit ſe dicēs. qd mō vobis videt. At illi dixerunt. tu nullo mō potes eſſe boui eqlis. ſed potius creperes p medium. Vnde rana irata tercio inflauit ſe adeo ⁊ crepuit per medium.

intendens rapine ſentis
Sollicitus prede currit leo. ſpina leonem
ledit offendit ſpl' leonis infixa
Vulnerat. offendit in pede merſa pedem
pauſa agilitas improuiſa caſum
Fit mora de curſu. leuitas improuida lapſum
freqnter offenſo ſcȝ q̄ttuor
Sepe facit. leſo ſtat pede turba pedum
ſpl' leonē pmittit leſio .i. putredinē ꝯqueritur
Vix egrum ſinit ire dolor. ſanieq; fatetur
leſio oſtēdit .i. plage leſura
Vulnus idem loquitur. vulneris ipſe dolor
p qñ vulnerauit euētus medelā dat ſpl' miſeris
Cum leſit miſeros fortuna. medetur eiſdem
id ē ergo q̄re curatorē vulnus
Hinc eſt cur medicum cura leonis habet
p qꝛ opilionē inuenit
Nam leo paſtorem reperit. paſtorq; leoni

Leo paſto

pro cibo prebet agnũ ſpernit ſpl' leo ſcȝ agnum
Pro dape tendit ouem reſpuit ille dapem
ſpl' leo vulnus extẽſo oſtẽdit ſþ paſtorem
Supplicat. ⁊ plagam tenſo pede monſtrat et illum
rogat auxiliũ opilio plagas lenit ſpintre
Orat opem. paſtor vulnera ſoluit acu
recedit cũ putredine .ſ. ſpina ſþ extũs leſionis
Exit cum ſanie dolor ⁊ res cauſa doloris
ſþ leo ſanantẽ .ſ. ꝑ lingẽdo ſþ paſtoris
Hic blando medicum circuit ore manum
ſanus recedit beneficij memorias retinet.
Soſpes abit. meritiqȝ notas in corde ſigillat
duratõe tpis obliuiſci .i. bñficiũ illatũ nõ poteſt
Tempore deleri gratia firma nequit
poſt h̾ retia incidit vrb rhome capture
Hinc leo vincla ſubit. rhomane gloria prede
ſþ leonẽ tenet aſſociat̾ leo beſtijs feris
Hunc habet. ⁊ multis additur ille feris
mortis occaſionẽ opilionis delicto dedit
Ecce necis cauſam paſtoris culpa propinat
includit̾ .i. in medio aĩaliũ cibus leonib'
Clauditur in medijs. et datur eſca feris
paſtorẽ leo cognoſcit accidit paſtorẽ paſtor s' paſtori ẽ
Hunc fera preſentit. petit hunc. timet ille timenti
paſtori leo applaudit ſþ paſtor recedit anxietas
Huic fera blanditur. ſperat abitqȝ timor
crudelitatis ſþ leo leo applaudit
Nil feritatis habens. ludit fera. cauda reſultat
leo mãſuetus fit nõ oñdit crudelẽ beſtiam
Dum fera manſueſcit ſe negat eſſe feram
ſþ paſtorẽ ſeruat reddit cũ beneficio ſibi factam
Hunc tenet hunc lingit. penſatqȝ ſalute ſalutem
ꝑmittit plagas ſpl' vulnera
Nulla ſinit fieri vulnera. nulla facit
.i. rhomani mirant̾ paſtori fere
Rhoma ſtupet. parcitqȝ viro. parcitqȝ leoni
ſþ leo reuertit̾ nemora reuertit̾ paſtor .i. in domũ ſuã
Hic redit in ſiluas. et redit ille domum
beneficiũ obliuiſci lõgeuitas
Non debet meritum turpis delere vetuſtas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

.ſ. recepti recordãtes hoĩes beneficij
Accepti memores nos decet eſſe boni

¶ Hic auctor ponit aliã fabulã cuius documentũ eſt. ꝙ tpis longeui/
tas nõ debet delere beneficiũ acceptũ. ſed omni tpe qui bñficium acci/
pit tenetur eſſe memor illius Iuxta dcm̃ Senece dicentis in libro de be
neficijs Obliuiſci beneficij accepti eſt animi malignantis Iſtud decla
ratur nobis per quẽdam opilionẽ ⁊ leonem. Quodam eñ tpe leo prede
cupidus ꝑcurrens ſiluam per loca ſpinoſa pedem ſuum in ſpinis adeo
vulnerauit. ꝙ vlterius ꝓcedere nõ potuit. Leo vero ſic vulneratus hic
et illuc circũiens remedium ſui doloris queſiuit. tandẽ aũt quẽdam vi/
dit ouiũ paſtorẽ curã ſui gregis in vicino nemore agentẽ. hunc leo ag/
grediẽs medelã ab ipo ſperãs pedẽ ſibi porrexit Paſtor aũt cognita do
loris cauſa pedẽ a ꝓhendẽs ſpinã cũ ſanie extraxit Leo ṽo ſic cura
tus grates q̃s natura conceſſit ſubmiſſo capite ⁊ amicabili ſue caude
blãditõe medico ſuo dedit ⁊ ſic paſtorẽ valefaciẽs receſſit. ſ3 acceptum
bñficium in eo retinuit. Cõtigit aũt poſtea ꝙ iſte leo fuit captus a ro
manis. ⁊ incluſus in quodam caſtello cum multis alijs feris ⁊ leonib9
in quod et malefactores a feris deuorandi intrudebantur. Porro con/
tigit ꝙ idem paſtor coram rege ſuper quodam crimine accuſaretur. q̃
iudicio regis in locum damnatorum miſſus eſt a leonibus deuorãdus
Leo autem medicum ſuum ꝯgnoſcens digno quo potuit veneratur ob
ſequio alioſq3 leones in ipſum ſeuire volentes coercuit. ⁊ ſic paſtorẽ il
lum a dentib9 leonũ ⁊ feraꝝ defendit. Quod videntes rhomani mira/
bantur valde. vnde ammiratõe ⁊ pietate cõmoti ambos ſc3 leonem et
paſtorem dimiſerunt. quo facto leo redit ad ſiluam ⁊ paſtor ad domum
ſuam ¶ Concludit ergo ꝙ ſemꝑ bonũ eſt benefacere ⁊ bñficij remiſci.
q2 mutuis bñficijs creſcit amicicia ⁊ mutuis maleficijs diſcordia creſ
cit ¶ Notandũ etiã. ꝙ ſcḋm quoſdã pñs textus nõ intendit fabulam. ſed
veram hyſtoriam. q2 hic nihil ponit qḋ includat impoſſibilitatẽ credẽ/
di. Vñ dicũt q̃dam iſtam hyſtoriã reperiri cronicis rhomanorum.

rodit paſcuã aſpicit equũ are medicinal'.
Vndet equus pratum. videt hunc leo. cura leonem
ꝯmouet cibus
Hec mouet. vt fiat eſca leonis equus
ſpl' leo ſalue vtor medicine
Inquit equo. mi frater aue. fruor arte medendi
ſocius ſpl' equo annuit
Et comes ⁊ medicus ſum tibi. fauet equus
ꝑcipit dolos deceptõi cũ dolo obuiat
Sentit equus fraudes. ⁊ fraudi fraude reſiſtit
.i. in aĩo cogitãs dolos dixit
Mente prius texens retia fraudis ait
inq̃ſitus optatus ſpl' leonẽ p̃ſentat
Queſitus placiduſq3 venis. te temporis offert

opoꝛtunitas rogat s^e equo .i.ſpina leſus
Gratia:te rogitat pes mihi ſente grauis
s^e leo annuit appropinq̄t demiſſo capite pedem
Hic fauet. inſtat equo. ſubmiſſo vertice. calcem
incutit. extinguit .i.vitam
Imprimit ⁊ ſopit membꝛa leonis equus
receſſit illa extaſis poteſt redire.
Uix fugit ille ſopoꝛ. vix audet vita reuerti
s^e ſua erigēs ſuſpicit .i.equus receſſit
Uix leo colla mouens reſpicit. hoſtis abeſt
inculpat ſpl'r iuſte ꝓ fraude ſpl'r ꝯdignā
Sic leo ſe damnat. patioꝛ pro crimine penam
ꝓ q2 finxi modū amicicie inimicus
Nam geſſi ſpeciem pacis. ⁊ hoſtis eram
tu homo cōfitearis
Quod non es non eſſe velis. quod es eſſe fateris
ſpl'r aliq̄s .i.ſcdm̄ veritatē nō fatek
Eſt male quod non eſt. qui negat eſſe quod eſt

¶ Hic auctoꝛ ponit aliā fabulā cuius documentū ē. ꝙ nullus dz ſe fingere talē q̄lis nō eſt. nec ſil'r dz ſe negare talē q̄lis eſt. Includitur etiam ꝙ bene loquēs ⁊ malū intendēs ſepe ſuffert malū quod intēdebat. Iſtud oſtēditur nobis ꝑ leonē ⁊ equū. Quodā eīn tpe ſtetit equus in paſcuis et ecce leo prede cupidus ex improuiſo ſuꝑuenit. quē ut vidit equ^9 graui metu ꝯplexus eſt. ⁊ ait intra ſe. Anguſtie mihi vndiq3 quo fugiendū ſit ignoꝛo. leoni eīn reſiſtere tutū nō eſt. tergū etiā ꝑbere viciū ē. Sz cogitās leonē eſſe piū ⁊ miſericordē ſimulato languoꝛe hinnire cepit claudicās in poſterioꝛi pede. quod vt vidit leo equū acceſſit ⁊ medicū ſe finxit. Qd̄ audiēs equus leonē ſe diu inq̄ſiuiſſe dixit. ⁊ iam oportuno tpe aduenisſe. dextrū ſibi oſtēdēs pedē poſterioꝛē in quo ſpinā ſe habere dixit Leone aūt appinq̄nte vt doloris cām inq̄reret eleuato pede cōcuſſit frōtē ei^9 calce ſigillādo adeo ꝙ ad terrā ſemiuiu^9 cecidit. ⁊ leone ſic ꝓſtrato equ^9 velocit' aufugit Leo ꝟo ſic extictus cū poſt lōgā morā caput ſuū vix erexiſſz. ⁊ circūſpiciēs equū nō vidiſſz. ait intra ſe. merito hec patioꝛ. q2 mētiebar me eē amicū cū tū inimic^9 eēz Caueat ḡ ſibi q̄libz ne alteri oñdat ꝟbo vl' fcō qd̄ corde nō intēdit. nec oñdat ſe amicum cū ſit inimic^9 ne ſibi ꝯtigat ſicut leoni ꝯtigit ¶ Moral'r null^9 dz pueris miſereri. nec inīq̄s fouere. q2 q̄to pl^9 fouentur tāto nociuioꝛes efficiūtur

gloriat' .i.oꝛnamētis exaltat ſe
Audet equus phaleris. freno ſella q3 ſuperbit
ꝓ certo oꝛnat oꝛnamēta
Iſta quidem veſtit aureus arma coloꝛ
obuiat aſinus platea coartat
Obſtat aſellus equo. vicus premit artus aſellum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

.i.aggrauat pōdus .i.pullus

Uexat onus. tardat natus, eundo labor

sᶜequo īpediuit equus ꝓclamat

Et ſibi clauſit iter ſonipes inclamat aſellum

.i.obuias .i.tu miſer aſine

Occurris domino vilis aſelle tuo

sᶜaſino .i.grām delicto ſupbie.

Uix tibi do veniam de tanto crimine faſtus

prebēda eſſet eſſet sᶜego equus

Cui via danda foret libera dignus eram

.i.tacet sᶜaſinus ſe ex verecūdia tacēdo

Subticet ille timens. mutuſq́ꝫ pudore ſilendo

ſecurior nō aduertit

Tutior ꝛ ſurda preterit aure minas

magna dignitas decreſcit ꝓ qñ ſupare p̄ſumat

Summus honor declinat equi. dum vincere temptet

ſupatur inteſtina fracta nō ꝓmittunt

Uincitur. ꝛ curſum viſcera rupta negant

sᶜequus ornamētis ſpoliat deaurato

Priuatur phaleris. freno priuatur honeſto

sᶜequū vexat ꝯtinue currus oneroſus

Nunc premit aſſidue reda cruenta iugo

poſtħ dorſum aſperat ledit .i.humerum

Hinc tergum macies acuit. labor vlcerat armum

ſpľ equū in deriſionē groſſus

Hunc videt. inq́ꝫ iocos audet aſellus iners

o ſtulte ſplendēs .i.aureum capiſtrū

Dic lodēs vbi ſella nitens. vbi nobile frenum

.i.q̄re .i.iſta macilētia receſſit ſplendor

Cur eſt hec macies. cur fugit ille nitor

iſta miſeria pompa receſſit

Cur manet hic gemitus. cur illa ſuperbia fugit

.i.humiliat ſupbos ſtatus

Uindicat elatos digna ruina gradus

.i.deſcere .i.ptās .i.dignitas .i.pulcritudo .i.annoſitas.

Stare diu nec vis nec honor nec forma nec etas

in orbe magis ſpľ p̄dicta.

Sufficit. in mundo plus tamen iſta placent

.i.lōgo tpe id eſt, pauper

Uiue diu. ſed viue miſer. ſocioſq́ꝫ minores

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

ſuſtinere gaudiū tuū miſeria ſpl' aſino.
Diſce pati. riſum dat tua vita mihi
.i. trāſitorijs fidē adhibe id eſt potentis
Pennatis nec crede bonis. te nulla poteſtas
ↄtra paupes eleuet paup fieri vales
In miſeros armet. tu miſer eſſe potes

¶ Hic au. po. aliā fa. cuius documentū eſt ꝙ nemo deb; deſpicere pauperes. q: fortuna pt mutari ꝗ eīn nūc eſt paup pt eē diues. Includitur etiā ꝙ nullus d; ſupbire ꝓpter abūdātiā bonoꝝ tpaliū. breui eīn hora illis puari pt. Iſtō innuit nob fabuloſe p aſinū ⁊ equū. qdā eīn tpe quidā aſinꝰ vilis ⁊ tardꝰ gue portās onus ī dorſo obuiauit cuidā equo nobili ⁊ phalerato ornamētis deauratis ī qdā vico ſtricto adeo ꝙ aſinus vix poterat eq̄ cedere. vn̄ equꝰ īdignatꝰ cepit expbrare aſinū ſic dicēs O miſer aſine quō audes obuiare mihi dn̄o tuo. cū dēres mihi cedere. Aſinus aūt timēs ⁊ vecūdus receſſit. Poſtea aūt ↄtigit illū equū ad quōdam torneamentū ire in quo dū fortiter curreret rūpebat viſcera ſua q̄re ampliꝰ dn̄o ſuo vtil' nō erat. ⁊ iō vēdidit ipm cuidā carrucario ad trahendū bigas. vn̄ ⁊ equus ille iugo maceratus oēm pſtinū decorē amiſit. Porro accidit ꝙ pdictus aſinus huic equo bigā trahēti obuiaret. quē vt vidit aſinus deridebat ipm dicēs. O care frater dic mihi vbi iam eſt tua pulcra ſella. vbi tuū frenū deauratū. vbi nō ē tua phalera qua ſupbiebas. De iure eīn iſta pateris. q: tpe pſpo nimia inflatus eras ſupbia q̄re iuſta ruina vindicat viles gradus ſupbie ⁊ pompoſitatis tue

.i. aīalia q̄drupedia bellāt .i. volatilibꝫ palma vacillat.
Uadrupedes pugnant. auibus victoria nutat
mixta timore turbat .i. tā aues q̄ quadrupedes
Spes onerata metu vexat vtrunq; gregem
deſerit volucres ſcz veſptilio
Linquit aues que ſumit auis de veſpere nomen
nō verek aduerſi tentoria accedere. exercitus
Ne timet oppoſiti caſtra ſubire chori
ↄfortat ſpl' alias fortitudo cōplet
Armat aues aquile virtus. et viribus implet
monitōe timet .i. q̄drupedes timore
Et monitu torpet altera turba metu
circūdat volucres plumis palma
Amplexatur aues plumis victoria letis
p laude damnū recipit ſcz veſptilio
Pro titulo penam tranſfuga ſumit auis
denudata p pennis plagas accipit
Uellere nuda ſuo pro plumis vulnera ſumit
id ē mādatū recipit id eſt nocturno tpe
Edictumq; ſubit. vt niſi nocte volet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

id est nõ ꝓbus incola ꝑponit amicis inimicum
Non bonus est ciuis: qui preferet ciuibus hostem
id est cõmode nullus homo id ē dñis ſpl' ꝯtrarijs
Utiliter ſeruit nemo duobus heris

¶ Hic auctor ponit aliã fabulã cuius documentã est. ꝙ bonus ciuis nõ debet extraneos ſuis ꝑferre vicinis q2 ſepe cõtingit homines alienis adherentes ⁊ ſuos deſerentes damna pati ⁊ ꝑicula. Includitur etiam ꝙ valde difficile eſt ſeruire duob' dominis cõtrarijs. iuxta illud euangelij. Nemo poteſt duob' dominis ſeruire Iſtud declarat nobis fabuloſe ſic. q2 quodam t͞pe animalia quadrupedia ⁊ volatilia ſuꝑ dignitate ſua diſceptantes bellum ſibi mutuo indixerunt Cumq3 aliq̃diu bellatum eſſet incepit exercitus auium timere. quod videns veſꝑtilio caſtra aduerſa petijt ſua deſerendo. Hoc videns aquila rex auium exercitum ſuum cõfortauit adeo ꝙ aues tandem victoriam obtinuerũt Bello aũt ſedato veſꝑtilio de ꝑfidia ſua fuit coram rege accuſata vnde et ſententia contra eã lata eſt ꝙ pennis ſuis ſpolietur. ⁊ imꝑpetuum a cõſortio beſtiarũ ⁊ volatiliũ ſequeſtretur. ⁊ ꝙ nunq3 niſi nocturno tempore volar3 ¶ Allegorice ꝑ volatilia boni angeli intelligi poſſunt. per beſtias mali angeli. q2 boni angeli obtinuerunt victoriam in celo malis eiectis ¶ Moraliter hec fabula tangit ꝑfidos ⁊ leues homines q̃ veſpertilioni ſimulantur vtranq3 partem ſectando

ꝑ q̃n talis auis ſpl' in arbore exercet delectabilē
Cum philomena ſedet. ſtudium mouet oris amœnũ
ſibi ipi .i. pullis placida eſſe
Sic ſibi ſic nido viſa placere ſuo
.i. inuadit tal' auis .i. pullos ꝓ pullis .ſ. philomena
Impetit accipiter nidum. pro pignore mater
i. rogat .ſ. accipit' d͛r .i. q̃ ꝑces cantũ diligo
Supplicat. alter ait. plus prece carmen amo
rogatu munere ſuaui placare melodia
Non prece nec precio. ſed dulci flectere cantu
accipitrē accipit' ſuaui' philomena
Me potes. ille tacet. dulcius illa canit
corde ſuſpirat q̃uis cãtet ſꝑ philomene
Mente gemit. licet ore canat. cor eius anhelat
dulce fluit id eſt carmen
Cuius mellifluum manat ab ore melos
crudelis d͛r accipit' fetet id ē cantus
Impia fatur auis. ſordet modus ille canorus
lacerat pullos ſcʒ philomena
Et laniat natos matre vidente ſua
philomena languet mori valet
Mater obit nec obire poteſt. ſic viuit vt ipſam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

vindicet .i.mortẽ morte peſtis
Uincat vita necem. plus nece cladis habens
philomene .i.pulli ſpl' ſuum
Cor matris patitur. plus nati corpore corpus
lacerat philomena ꝑforat gladio triſticia
Rodit auis roſtro. cor fodit enſe dolor
inq̈rit .i.crimen .i.dolis
Ueſtigat ſua pena ſcelus nam fraudibus vſo
auiũ captore .i.doloſam limus illaq̄at ſcʒ accipitrem
Aucupe fraudoſam viſcus ineſcat auem
.i.termĩo finiri demeret ſpl' hominis
Fine malo claudi mala vita meretur iniqui
ſp̄ arte ſpl' hõ innocẽtes timet dolo decipi.
Qua capit inſontes. ſe dolet arte capi

¶ Hic ponit documentũ ꝙ hoĩes ꝑuerſe viuẽtes ſepe mala morte moriũtur. ⁊ vt in plurimũ talis eſt finis hoĩm qualis eorũ vita fuit. Qḋ declaratur nobis ꝑ philomenã ⁊ accipitrẽ. Quodã eñ tꝑe philomena ſedẽs in arbore dulciter cãtauit ad cõplacendũ ſibiipſi ⁊ pullis ſuis. qḋ videns accipiter inuaſit pullos philomene. vñ ipa rogauit humiliter accipitrẽ vt pullis ſuis ꝑceret. Cui accipiter rñdit. nec p̄ce nec p̄cio me flectere poteris ſed tñ dulci cantu. quo audito philomena dulciter cantare incepit mẽte tñ dolebat. Accipiter aũt nõ cõtẽtus de cãtu eius dixit. cantus tuus ſordet in auribꝫ meis. ⁊ mox pullos philomene lacerauit ipa vidẽte. Poſtea auceps iſtũ accipitrẽ cepit ⁊ ſibi dignã ꝓ delicto reddidit penã ¶ Moraľr ꝑ philomenã intelligũtur boni viri ꝑ accipitrẽ vero mali ⁊ ꝑuerſi qui ſepe bonos inuadunt ipos tribulando. tãdem venit auceps id eſt diabolus qui laqueis ſuis homines malos capit ⁊ ſecum ad eterna ducit ſupplicia

locupletat rapina .i.vitã delicatã
Itat preda lupum ducit lupus ocia longa
.i.de cibo odit ſpl' v̄ba profert
Facta cibo. vulpes inuidet. iſta mouet
s^e^o lupe ſalue .i.q̄re id ẽ tã longo tꝑe.
Frater aue. miror cur tanto tempore mecum
nõ poſſum id ẽ immemor
Non fueris. nequeo non memor eſſe lupi
s^c^lup⁹ dĩt ſtudeat ſollicitudo rogare.
Ille refert. pro me vigilet tua cura precari
.i.deos nõ deſinas .i.cadat.
Numina non ceſſes. ne mea vita ruat
deceptõe p̄nitẽta ad me deceptõem
Fraude tamen munita venis. falſumq; venenum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

dulcedine portas. triſticia. abūdantia cibarioꝝ
Melle geris dolor eſt copia noſtri cibi
elicere queris intendis
Extorquere paras aliquid. furtumq; minaris
ↄtemnit cib⁹ carpulā.
Sed mea furtiuam reſpuit eſca gulam
ↄtēpta reuertit ↄtēptā pūgit triſticia fraude
Spreta redit. ſpretam ſtimulat dolor apta dolore
deceptio ſequit ouiū tendit vulpes paſtorem
Fraus ſubit. ad pecorum trāſmeat illa ducem
paſtorē alloquitur amicicia dei
Hunc mouet his verbis tua gratia numinis inſtar
deus vulpi ꝓ q̄ꝛ tradit diligētia paſtori.
Sit mihi nāq; lupum dat mea cura tibi
inimicū iterfice ſecuro latet lup⁹ ſpelūca
Hoſte perde tuum. tuto iacet hoſtis in antro
paſtor ↄſentit. foueā. intrat. vir inficit gladio
Vir fauet. antra petit. hic iacet enſe lupum
vulpes deuorat diuitias viget.
Iſta lupi conſumit opes. ſed floret ad horam
ipſius vulpis nociua rethe capta ſuſpirat
Vita nocens. vulpes caſſe retenta gemit
dānū ituli obeſt vulpi incuſaſſe lupo
Cur nocui. nocet ecce mihi nocuiſſe nociuo
merito morior interfect⁹ fuit fraude
Iure cado. cuius decidit arte lupus
rapinis tpalē accipit ſpl'hō inſudās
Viuere de rapto vitam rapit. inuidus inſtans
hoīs nocumētis ſp ꝓpria cadit
Alterius damnis in ſua damna ruit

¶ Hic ponit documentum q̄ homines viuentes de rapina ſepe de vi-ta tolluntur an̄ tempus. Quod nobis declaratur per lupū ⁊ vulpem. Quodā eīn tpe fuit quidā lupus q̄ multas ꝑdas in ſuo antro cōgrega-uit ꝓpter qḋ duxit longā vitā ocioſam. Cōtigit aūt q̄ q̄daꝫ vulpes fa-melica ꝑdis lupi ſaturari cupiēs ad lupū cucurrit ſub amoris ſpē ipꝫ ſalutādo dicēs. O frater mi lupe ſalue. ego multū miror q̄ in tanto tē-pore nō veniſti ad me. ego tāti amoris incēdio te diligo q̄ tui obliuiſci nequeo. Cui lupus reſpondebat. o vulpes cōſtanter. cōfido q̄ tu habes curā de me ⁊ quotidie intercedis ꝓ me ad ipos deos. vt vita lōga mihi cōcedat. ⁊ licet ita ſit tn̄ doloſe ad me veīs. cupiēs aliqḋ habere de pre-dis meis. Vulpes ergo a lupo ſic ſpreta cogitauit aliā fraudē ꝑ quam poſſet aliqḋ acq̄rere de predis lupi. quare currens ad paſtorē ouiuꝫ. vul

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

pes dixit ei. ꝙ ſciret lupum incluſum in quodã antro. ⁊ paſtore ſic in
ſtructo acceſſit ad antrum ⁊ lupuȝ interfecit. quo interfecto vulpes om
nes predas lupi deuorabat. Cõtigit aũt poſtea ꝙ iſta vulpes capta fu
it a venatoribus. que capta protulit hec verba. vere qꝛ noculi lupo hec
merito patior ❡ Allegorice ꝑ lupũ ĩtelligunt potẽtes ⁊ diuites hu⁹
ſeculi. ꝑ vulpẽ vo intelligũt ĩuidi q̃ aliis ĩuidẽt ⁊ ad alioꝝ dãna labo
rãt. q̃s diabol⁹ rapiẽs ad tartara ducit. ⁊ tũc recognoſcũt ſe male egiſſe.

aq̃ fontalis — eq̃lis — magna ſitis

f

Fons nitet argento ſimilis. ſitis arida ceruum

torquit — bibit — fontis — videt — .ſ. fontilibus

Hũc rapit. haurit aquas. ſe ſpeculatur aquis

ceruũ — letificat — mitigat — cornuoſe — capitis

Hunc beat. hunc mulcet ramoſe gloria frontis

ceruũ — ꝯprimit — macrũ crus

Hunc premit hunc ledit tibia macra pedum

ſcȝ veltres — ſonat — ceru⁹ — .ſ. ceruus

Ecce canes. tonat ira canum. timet ille timenti

receſſus — vilipẽſi — rogat — auxilium

Fit fuga culpati cruris adorat opem

nemoris — dẽſos dumos — in dumis tẽto — tardatur

Silue luſtra ſubit. cornu retinente moratur

effugere — captũ .ſ. ceruũ — nõ ſinunt

Currere ſic raptum cornua longa vetant

vilipẽdere — ꝯueniẽs eſt — diligere — noceat — inconueniens

Spernere quod proſit ⁊ amare quod obſit ineptum eſt

ꝓficuũ eſt — vilipẽdimus — diligim⁹ — contrariatur

Quod prodeſt fugimus. ⁊ quod amamus obeſt

❡ Hic ponit documentũ ꝙ q̃libet caueat vituꝑare qd̃ ſibi ꝓficuũ ẽ. et
laudare qd̃ nocuũ. qd̃ declarat nobis fabuloſe ſic. Quodã em̃ tꝑe cer
uus q̃dã ſitiẽs ſtabat ad fontẽ quẽdã ⁊ bibebat. q̃ q̃dẽ fons qꝛ clar⁹ erat
et ꝑſpicu⁹ recepit q̃dãmõ imaginẽ cerui. ⁊ ſic ille ceru⁹ ꝓſpexit oĩa men
bra ſui corꝑis ⁊ an̄ oĩa ꝓſpexit ſuũ caput hñs longa ⁊ ramoſa cor
nua. ex quoꝝ pulcritudine nĩmiũ gaudebat ⁊ delectabat. ſed de cruribꝫ
macris multum doluit ⁊ ipã nimiũ vituꝑauit. Contigit aũt ceruo ꝙ
venerunt canes qui venabãtur ⁊ agitabant illum ceruum. quos videns
ceruus celeriter aufugit implorans auxiliũ a ſuis macris cruribus q̃
prius vituꝑauit. ⁊ cucurrit ad nemora. in quoꝝ ramis frondoſis cũ ſu
is cornibꝫ detinebat. q̃re venatores ipm̃ inſequẽtes apprehendebãt. Cõ
cludit ergo ꝙ nullus ſapiẽs dȝ vituꝑare qd̃ ſibi ſalubre eſt nec laudare
qd̃ nociuũ ❡ Allegorice. ꝑ ceruũ intelligimus ſuꝑbũ. q̃ plus delectat
in ſuis cornibꝫ. i. diuitiis ⁊ honoribꝫ. q̃ꝫ in ſuis macris cruribus id ẽ q̃ꝫ
in humilitate ſpũs ⁊ amore. que faciunt hoĩem ꝑcurrere viam manda
torum dei. ſed cũ venerit hõ ad extremitatẽ vite detinebitur per ſua cor

ma ⁊ ãpphẽdent a canib⁹ .i. a demõib⁹. ⁊ ad penas trahent infernales
qn̄ ſeinuicẽ feminam a dilecto.
Um vir ⁊ vxor amant. vxorem priuat amato
.i. mors mulierẽ ſepat a dilectõe mariti
Parca viro. nec eam priuat amore viri
mariti adherẽs ſepulchꝝ ꝑ marito moleſtat.
Coniugis amplectens tumulum pro coniuge vexat
maxillas lachrimis os lachrimatõe
Ungue genas. oculos fletibus. ora ſono
mulierẽ triſticia nõ p̄t feia a tumulū̃ repellẽ
Hanc iuuat ipſe dolor. nequit hec de ſede reuelli
tẽpeſtate aeris obſcuritate rogatõe minatõib⁹
Grandine ſeu tenebris. ſeu prece. ſiue minis
maleficū̃ ad morte patibulū̃ s. furem
Ecce reum damnat iudex. crux horrida punit
patibulo .i. in nocte miles q̃dam
In cruce cuſtodit tempore noctis eques
miles ſiti h3 ſepulchꝝ militẽ mulieris .ſ. reſplẽdens
Hic ſitit. ad tumulum venit hunc ⁊ clamor ⁊ ignis
rogat ſc3 hauſtū̃ mulier miles
Orat aque munus. hec dat. ⁊ ille bibit
ſitibū̃dū̃ dulcib⁹ ad mulierẽ excitare
Egrum nectareis audet cor iungere verbis
militẽ inſtigat anxietas .ſ. dñi ſui cuſtodia furis
Hunc vocat ad p̄mum cura timoris opus
s. miles blãdos affix⁹ inſerit doloroſo
Sed redit. ⁊ dulces monitus inſtillat amaro
mulieris ⁊ euicta itrat iteriora ſc3 mulieris ad militẽ
Cordi. victa ſubit clauſtra doloris amor
miles timẽs remoueri patibulū̃.
Uir metuens furem tolli ſuſpendia furis
aſpexit mulierẽ ſc3 carnali accedit.
Uiſit. ſic viduam tractus amore petit
mulierẽ ſc3 oſculãdo actū̃ venereū̃ exercet
Hanc ligat amplexu. fructum quoq3 carpit amoris
miles maleficū̃ patibulum
Hic redit ad furem. ſed loca fure carent
miles triſtatur hac q̄rela hec triſticia ꝯpū̃git mulierẽ
Hic dolet hoc queſtu. dolor hic inſtigat amicam
.i. male cuſtodito ſc3 dñi mei anguſtor
Non bene ſeruato fure timore premor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

militi cuſtodiendū ſᶜmilitē rigor regal' iuſticie
Rex mihi ſeruandum dederat. me regius enſis
ꝑturbat puſillaminū militē cogit pauor
Terret. ⁊ excordem me iubet eſſe timor
mulier repperi grām inueniat aſtuciam
Hec ait. iuueni ſpem que mibi ſuſcitat artem
.ſ. defunctus in patibulo ſuſpēſionē
Uir meus implebit in cruce furis onus
mulier defuncti. tūbā apit ꝓ malefico ad patibulū ligat
Ipſa viri buſtum reſerat. pro viro cathenat
mulier. defunctū funē alligat marito
Ipſa virum. reſtem ſubligat ipſa viro
defuncto de iure ſuccendit miles ſuccēdit dilectōi
Huic merito ſuccumbit eques ſuccumbit amori
ſcʒ militis ambos matrimonialis copula
Illa nouo: ligat hos firmus amore thorus
punit ſᶜmilitē timore ſuſpēſione .ſ. viꝝ defunctū.
Sola premit viuoſqꝫ metu. penaqꝫ ſepultos
mulier mulieris terminat
Femina femineum nihil bene finit opus

¶ Hic ponit documētū ꝙ hoīes adhibēdo nimiā fiduciā mulierib ſe
pe defraudant̄ tā in morte ꝙ̄ in vita. Qḋ declarat̄ fabuloſe ſic. Quo/
dā tpe vir quidā exutus hūanis reb traditus ē ſepulture cui⁹ vxor ſup
ſtes eius ſepulchꝝ ſepe viſitauit ⁊ lachrimas ac gemit⁹ vehemēter effu/
dit ⁊ q̄ſi ſꝑ māſit apḋ ſepulchꝝ. eodē ergo tpe q̄dā in furto dep̄henſus
ſuſpēſus ē. Erat āt dānatoꝝ cuidā militi cura ꝯmiſſa ꝗ eos cuſtodirꝫ
ne de patibulo tollerent̄ ⁊ ſepelirētur. Cōtigit ergo hūc militē q̄daʒ no
cte mag̃ ſiti cruciari ⁊ ip̄e vndiqꝫ circūſpiciēs clamore m̄lieris ꝑcepto
ad eā feſtiauit. ⁊ hūiliter rogabat mulierē ꝑ potu. qḋ cū mulier feciſſꝫ
reuerſus ē ad dānatoꝝ cuſtodiā. ſequēti ꝟo nocte p̄fat⁹ miles rediȷ̄t ad p̄
dictā mulierē ⁊ iteꝝ potū poſtulauit. hn̄tes ergo miles ⁊ mulier dulcia
colloq̄a ad inuicē ceperūt ardere amore nimio ſʒ tandē milite reuertēte
ad patibulū fur clam ſublatus ē ꝑ amicos ⁊ ſepultus cōtra legem pa
trie. q̄re multū doluit. timēs culpā furis in caput ꝓpriū redūdare. Re/
diȷ̄t ergo iteꝝ mulierē triſtis ⁊ gemēs exponēs h̄ fcm̄ mulieri. mulier
ꝟo abſqꝫ lōga deliberatōe optimū dedit cōſiliū .ſ. ꝙ vir ſuus ſepult⁹ de
beret extrahi de ſepulcro ⁊ ſuꝑplere locū in patibulo. Ip̄a ergo mulier
vna cū milite ligabāt corp⁹ viri mortui ad reſtē patibuli. ⁊ ſic māſit mi
les in honore ꝓp̄ quā amiciciā duxit miles hāc mulierē in vxorē. Dicit
aūt in fine ꝙ hec m̄lier p̄ſſit mortuos ⁊ viuos. viuos q̄dē timore. mortu
os āt pena. pena inquā ꝯ̄tcū ad maritū ſepultū quem ip̄a ꝓpriȷ̄s mani
bus patibulo ligauit. Pꝫ ergo ꝙ mulieres raro aliq̄d bn̄ terminant. eo
ꝙ ex natura ſīt inſtabiles. ¶ Allegorice ꝑ mulierē itelligit̄ aīa rōnal'. et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

per virũ ipm corpus caſtũ ⁊ tandẽ venit mors id eſt delectatio mundi. et capit id eſt ducit hoīem in peccatũ. ſed mulier id eſt aīa reſidẽs circa tumulũ plorat in nocte. id eſt in cõſciẽtia occulta tandẽ cuſtos furis id eſt bonus angelus viſitat illã conſcientiã. ⁊ tandem ipſam contrahit in coniugem. id eſt in eternam beatitudinem

aſtucia illa meretrix illaq̃at dilectōem
Arte ſua thays iuuenes irretit/amorem
ſimulat ex ſimulata ꝓficuũ dilectōe
Fingit/⁊ ex ficto fructus amore venit
a pluribꝫ cupit dona adoleſcẽtibꝫ ſ. iuuenibus
A multis fert multa procis. ex milibus vnum
nõ ficte ꝓmittit dilectōis copiã
Eligit. huic veri ſpondet amoris opes
amaſia amator deſidero p̄ alijs ſcꝫ te
Sim tua ſiſqꝫ meus. cupio plus omnibus vnum
ꝑſonã tuã pecuniam
Te volo ſed nolo munus habere tuum
ſentit ſpl' iuuenis fraudes rũdit intellexit
Percipit ille dolos. ⁊ reddit qualia ſumpſit
ſpl' amaſia amator ambos eq̃lis dilectio
Sis mea. ſimqꝫ tuus. nos decet equus amor
ego iuuenis tu thays
Viuere non vellem niſi mecum viuere velles
thays iuueni ꝯſolatio requies
Tu mihi ſola ſalus. tu mihi ſola quies
decipi metuo iuuenẽ decepit
Sed falli timeo. quia me tua lingua fefellit
exꝑientia ꝯgnoſcere ſpl' ꝑicula
Preteriti ratio ſcire futura facit
fugit talẽ herbã guſtando
Vitat apis taxum. quem guſtu ſepe probauit
decipe intẽdit mulier decepit.
Fallere vult hodie. ſi qua fefellit heri
meretricẽ hõ diligit ſp. dona ꝑſonã ſuã diligi
Thayda ſi quis amat. ſua non ſe credat amari
meretrix recto deficit pecuniã iuuenis cupit
Thays amore caret. munus amantis amat

¶ Hic ponit documentũ q̄ meretricibꝫ nõ eſt fides adhibẽda. q2 licet ſe dicãt amare iuuenes. nõ tñ amãt eos ſꝫ eoꝝ pecunias. Iſtud declarat nobis de quadã muliere ſic. Quodã eĩ tp̄e erat mulier q̃dã noīe thays cõſueta allicere iuuenes ꝓpter eoꝝ pecunias q̄ elegit vnũ valde deuotuꝫ cui dixit o amice adeo inflãmata ſum in tuo amore q̄ p̄ oībꝫ te diligo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

q̄r rogo vt ſis meꝰ amicꝰ qꝛ volo ꝑpetuis tpībꝫ me ſubdere vr̄is ami/
ciciis tibi ſoli adherēdo ꝛ nulli alteri nec te diligo ꝓpter mūera tua ſʒ tu ipſe
es cā amoris Ille āt iuuēis mox eiꝰ fraudē ↄſiderās ait neſcio ꝙ diligis
me ꝛ ſi ſcirē me a te diligi iterū ꝓ diligere vellē te ſʒ ↄſidero me poſſe decipi
ſicʒ me ꝑus ligua tua decepit ḡ (ſicʒ a ſili apis guſtās amaritudīem ip
vitat eā) meliꝰ ē vt te peitꝰ dimittā. qꝛ mlier ē tal' nature ꝙ fallere vult
hodie ſi q̄ fefellit heri Ↄcludit ḡ ꝙ mlieres cōiter amāt ꝓpt munera ꝛ
aliter n̄ Allegorice ꝑ hāc mlierē pt itelligi vna ſpes lucri tpal' ꝛ ꝑ hūc
iuuenē pt itelligi qlibʒ hō qꝛ ſicʒ iuueis ꝑ mlierē dcipit ſic ꝑ vnā ſpeʒ
lucri tpal' ſeꝰ hō dcipit. nā freqnt copia tpaliū īpedt hoīeʒ a rgno celeſti

genitor filiꝰ .i. filius nō vult.
Eſt pater eſt natus. hic patri credere neſcit
reiicīda .i. ea q̄ facere debet nō facit
Nam fugienda facit. ꝛ facienda fugit
intentio ↄcordat
Mens vaga diſcurrit. et menti cōſonat etas
animi recedit
Mentis ꝛ etatis turbine frena fugit
antiqui filii peccato famulos
Ira ſenis punit pro nati crimine ſeruos
docet antiquū imitari
Inſtruit iſta ſenem fabula nata ſequi
aſtuta taurū ſcʒ ad trahendū aratrum
Cauta bouem vitulumqꝫ manus ſuppōit aratro
vitulus bos trahit ducēs aratrum
Hic ſubit. ille iugum pellit. arator ait
letare iocūdus .i. bos ↄſuetudo
Gaude letus ara. tu quem domat vſus arandi
.i. a ſeniore thauro ſcʒ vitulus
A boue maiore diſcat arare minor
delectat vt ſudorē emittas ſcʒ vitulo
Non placet vt ſudes. ſed des exempla minori
litigat recedere
A pede qui pugnat. pugnat abire iugo
reſtringit .ſ. vitulū .ſ. mediāte ſeniore aſtutus
Sic domat indomitum domito boue cautus arator
.i. ſeniorē imitat ſcʒ vitulus
Sic veterem ſequitur iunior ille bouem
vtilis fit ſpl' ſenioris boui aſtucia
Proficit exemplum multum cautela docendi
ſuperiori det locum iunior
Maioriqꝫ ſua cedet in arte minor

¶ Hic ponit documentū q̃ hō volēs alios informare debet eis bona
exempla ꝓponere. Etiā minor debet cedere maiori nec eius p̄ceptis iu-
ſtis reſiſtere. Qđ declarat̄ fabuloſe ſic. Quodā em̄ tp̄e vir quidā habu
it filium ſibi rebellem. qđ videns pater ſeruos ſuos ꝓpter delicta filij i
crepauit. vt filius hoc notando ſe emēdaret. Et hoc faciēs ꝓpoſuit eis
iſta dicens. q̃ erat quidā ruſticus qui poſuit vitulum ad aratrū. qui a-
rare renuens adiunxit ſibi antiquum bouem qui erat arare conſuetus
precipiens ſibi q̃ nō multū araret ne ſe nimiū fatigaret. ſʒ q̃ p̄beret bo
nū exemplum boui minori. vt ſic bos minor rebellis ꝑ boué antiquū
inſtrueret̄ in arādo ¶ Allegorice ꝑ filiū rebellē patri p̄nt intelligi pec
catores nō obediētes p̄ceptis dei. ꝛ ꝑ prēm intelligunt̄ ſp̄uales inſtructo
res ſcʒ p̄dicatores v̄bi diuini q̄ p̄cedere debēt petōres v̄tuoſis exemplis
et doctrinis ꝓponēdo eis vitā ꝛ exempla ſcōꝝ. vt ipi peccatores ſic exē
plo virtutis attracti vitam poſtponant erroneam

tale aīal — cupida — domū
Vipra fabrilem dapis anxia tendit in edem
inchoat. ſ. vipra — mordere ſ. incipit.
Incipit hec limam rodere. lima loqui
ignoras — meā poteſtatē — meus honor — ignoras
Neſcis poſſe meum. que ſit mea gloria neſcis
morſu — ꝯturbaris — ſcʒ lima — morſu
Dente meo tereris. non ego dente tuo
ꝯtero — ſcʒ meo
In tenuem ferrum forti molo dente farinam
cecidit — id eſt fortis.
Et cadit a tritu dura farina meo
ex ferro facta — .i. meo dente
Ferrea parcenti caſtigo tubera morſu
talia entia — diuido — .i. entia
Aſpera plano ſeco longa foranda foro
fatuus es — morſu — impotenti
Deliras igitur q̃ dente mināris inarmi
gaudeo — crucior — dolores — pati — triſtaris
Rideo q̃ ferior vulnera ferre gemis
potentē — potēs diligit — potētior punit
Fortem fortis amat. nam fortem fortior angit
potētiori — paueat — venire minor — debilior
Maiori timeat obuius ire minor

Hic au. po. aliā fa. q̄ docet q̃ hō ī potēs nō dʒ ſe ſociare forti. q2 ex h̄
ſepe damnū incurrit. Subdit̄ q̃ fortis ſepe vincit̄ ab alio fortiori. Iſtđ
declarat̄ nobis ſic. q̄dam em̄ tp̄e vipra venit ad domū fabri cauſa que-
rendi cibū. ꝛ intēdit rodere limā ferreā quod ſentiēs lima dixit. O tu mi
ſer nō potes mihi nocere ſed potius dentibꝫ tuis. q2 durior ſum q̄ den-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

tes tui Nã poſſum terere maſſã ferreã in tenuẽ farinã poſſũ etiã face-re aſpa plana ꝛ ꝑforare ꝑforãda q̃re multũ ſtultiſãs te oꝑponẽdo mihi qꝛ licꝫ ferioꝛ a te nõ tñ inde doleo ſꝫ rideo ꝛ tu poteris iñ repoꝛtare vulnera. Allegorice ꝑ lunã intelligit̃ d̃s oĩpotẽs ꝑ viperã ꝓ ſtulti ꝛ pctõres. qui ſe diuine oꝑponũt voluntati ꝑ ſua peccata nõ tñ deo ſed ſoluꝫ ſibiipſis nocere pñt. ſcꝫ eternã damna tõem incurrentes

bellum illis aĩalibꝫ illa aĩalia miles
Agna lupis opponit oues ouiumq; ſatelles
h aĩal hoc aĩal h auxilio ↄfidit
Eſt canis eſt veruex. hac ope fidit ouis
victoria expectat diffidit exercitus
Palma diu dormit. deſperat turba luporum
fingẽs pacẽ inuadere illud aĩal
Et ſimulans fedus ledere temptat ouem
pacem iuramẽto confirmat
Fedus vtrunq; fides iurato numine firmat
pignore ſtabilit
Jd lupus id ſimplex obſide firmat ouis
tribuit accipit.
Datq; lupus mala. ſana canis. recipitq; luporum
filios timuit .i. ꝑicula cõſiderat
Pignora nec metuit. nec ſua damna videt
ꝓ qñ ꝑcipit vociferare
Dum natura iubet natos vlulare lupinos
cõgregatio lupoꝝ fremit pacẽ fractã interrogans
Turba lupina fremit. federa rupta querens
igit̃ ouis defenſoris indigens in ſanguine morit̃
Ergo pecus tutoris egens in viſcera mergit
defenſore deſtituta ſuccumbit
Preſide nuda ſuo. ſic tumulatur ouis
defenſorẽ ſeruare id eſt optima
Tutorem retinere ſuum tutiſſima res eſt
ꝓ qꝛ defenſor deeſt inimicꝰ nocere
Nam ſi tutor abeſt. hoſtis obeſſe poteſt

¶ Hic po. aliã fa. cuiꝰ documẽtũ ẽ ꝙ in tꝑe neccitatis tutũ ẽ hr̃e defen-ſores ꝛ amicos. Cõcludit̃ etiã ꝙ citas vl̃ oꝑpidũ ſapiẽtes hñs cõſules cauere dñt ne illos expellãt vl̃ in obſides mittãt. Jſtd nob fabuloſe declarat̃ ſic. Quodã em̃ tꝑe oues ꝛ lupi habebãt inter ſe guerras. oues q̃dẽ ꝓ defenſoribꝫ hẽbant canes ꝛ ꝓueces. lupi aũt nõ habebant aliquos defenſores. Cũ ergo lupi deſꝑarẽt de victoria miſerũt ſuos legatos ad partẽ aduerſam ad tractandũ de pace ꝛ ↄcordia. Pacẽ aũt ſic initã obſide firmauerũt. Lupi ꝓ ouibꝫ ſuos miſerũt catulos. ꝛ oues ẽcõtra ſiꝫ

os dederũt ſatellites Cũ ergo catuli lupoꝝ ſm inſtictũ nature īcipere̅t vlulare. lupi hoc audiētes magno cũ furore ad caulas ouiũ cucurrerũt dicētes Iã cognouim⁹ federa pacis ſtatura a voƀ ee̅ fracta q꜡ catuli nr̄i quos penes vos hētis in fortitudīe clamãt ad nos auxiliũ ⁊ defenſione̅ a noƀ implorãtes. q̄re iã venimus cũ furore illoꝝ iniuriam vindicare⁊ ſic oues omnes deſtitute defenſione ſuccubuerunt

cũ quo indiget ſcindere
Uo teneatur eget nil auſa ſecare ſecuris
s^e ſecuri ſilua rogat ſilua annuit
Armet eam lucus. vir petit. illa fauet
ſiluã inuadit in domo
Uir nemus impugnat. laſſans in ede ſecurim
ligni vna plaga incidit
Arboris omne genus vna ruina trahit
.i. ſilua dixit obedio mihiipſi occaſio ruine.
Lucus ait pareo. mihimet ſum cauſa pericli
s^e lucũ ſecat .i. man⁹ ruſtici
Me necat ex dono ruſtica dextra meo
dãnificari poſſis inimicũ ꝯfortare
Unde perire queas hoſtem munire caueto
s^e mediãte s^e hoſtem
Qui dat quo periat. quem iuuat hoſte perit

¶ Hic dicit. q̇ hoſtē ſuũ nutrit ⁊ armat ſibiipi dãnũ ⁊ cladē īfert Iſtꝰ innuit noƀ fabuloſe ſic. q̇dã eī tp̄e faber q̇dã in ſua arte p̄itus ſecuri fabricauerat. ſꝫ illi⁹ vſum manubrio deficiēte hr̄e nõ poterat Ille ꝓ ope ligni indigēs q̇dã nem⁹ acceſſit. ⁊ ipm ſup̄ ſua nc̄citate ꝯſuluit Arbores aũt annuētes ꝯſiliũ ⁊ auxiliũ ipi dederũt. cũ in vtroqꝫ abũdarent Lignoꝝ itaqꝫ vulg⁹ p̄ncipatũ ⁊ regimē nemoris albe ſpine ꝯceſſerũt cui⁹ g̊ hn̄da erat grã ut faber id qđ petijt obtineret. Rogata g̊ dñã nemoris benigne ãnuit. ⁊ p̄cepit orno vt fabro ſubueniret ⁊ cito eũ expediret Orn⁹ ãt cito paruit ⁊ manubriũ ſibi ꝯceſſit Fab ãt hito manubrio ſecurꝫ īduſtriã in aliꝭ exp̄iri cepit q̇ laudē meruit. ⁊ īcudi obediēs fuiſſe cõmēdabat Poſtea oē gen⁹ lignoꝝ cepit īcidere ⁊ detrũcare q̄re tũc ardua q̄rẽs q̄ui leſa vulnere plagas ſuas fraxino ꝯq̄rit. q̄ ſocia cladis rũt Merito hec patimur cũ fabro inimico nr̄o cõſiliũ dedimus ⁊ auxiliũ

cũ illo aiali nemus aſſociat dicit pulcra
Um cane ſilua lupum ſociat. lupus inquit amena
.i. cute ſplēdes abundãtia ciboꝝ apparet
Pelle nites. in te copia facta patet
s^e lupi īpinguat .i. domini
Pro verbis dat verba canis. meditat herilis
amicicia s^e meo s^e canē nutrit .i. tota familia
Gratia cum domino. me cibat ipſa domus

Lupus et canis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

tp̄e nocturnꝰ. ꝑmulgo .i.ſecurā
Nocte vigil fures latratu nuncio. tutam
.i.cuſtodio eodem .i.ſtramē .i.lectum
Seruo domum. mihi dat culmus in ede thorum
sᶜ vba ꝑfert cōſidero
Hec mouet ore lupus. cupio me viuere tecum
accipiāt eſcam.
Communem capiant ocia noſtra cibum
ꝑbet opto habitare
Reddit verba canis cupio te viuere mecum
.ſ.eadē sᶜ ambobꝰ victum
Una dabit nobis menſa manuſqȝ cibum
lupus annuit imitaẗ .i.collum canis
Ille fauet. ſequiturqȝ canem. gutturqȝ caninum
inſpicit īterrogat q̄ue ceciderūt crines.
Reſpicit ꝛ querit. cur cecidere pili
ſpꝉ canis i.vt nō poſſim offendere
Inquit. ne valeam morſu peccare diurno
.i.ligas diurnas porro exigente diſcurro
Uincla diurna fero. nocte iubente vagor
donat abundantia.
Reddit verba lupus. non eſt mihi copia tanti
ſeruilis ꝯditōis .i.ꝓpter amorem gule
Ut fieri ſeruus ventris amore velim
felicior .i.pauꝑ .i.q̄ȝ diues ſeruus
Ditior eſt liber mendicus diuite ſeruo
famulus ſeip̄m ſpꝉ bona ſp̄ hō poſſidet
Seruus habet nec ſe nec ſua. liber habet
.i.valde dulce .i.fundat.
Libertas predulce bonum bona cetera condit
ſpꝉ libtate ſpꝉ lupo
Qua niſi condatur nil ſapit eſca mihi
mentis eſca .i.iocūditas
Libertas animi cibus eſt. ꝛ vera voluptas
ſpꝉ libertate abundās diuitior nō poteſt
Qua qui diues erit ditior eſſe nequit
nō volo meā volūtatē ꝑ prauo cōmodo
Nolo velle meum pro turpi vendere lucro
libtates fiat .i.pauꝑ
Has qui vendit opes hic facit vt ſit inops

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

.i.ꝓ omni amittit

Non bene pro toto libertas venditur auro

.i.de celo datū excellit mūdi diuitias

Hoc celeſte bonum preterit orbis opes

¶ Hic.au.po aliā fa.cuius documentū eſt ꝙ nihil eſt melius libertate
qḋ oſtēditur ꝑ lupū ⁊ canē. Quodā em̄ tpe canis ⁊ lupus obuiauerunt
ſibi mutuo in quadā ſilua. Lupus aūt ſalutans canē ait illi. Care fra
ter.quare tā pulcher ⁊ iucūdus es. Cui canis.cauſa quare tā pulcher
ſum ⁊ pinguis ē.q2 bona dieta ⁊ magna quies ꝓſtant mihi forme lau-
des.cū em̄ ningit aut pluit ſub tecto manere poſſum die ac nocte.⁊ ſom
nos duco ſuaues ⁊ ſomnia leta.nullāq3 habeo ſollicitudinē.cibus em̄
meus ſemꝑ ꝑatus eſt.q2 dn̄s meus ſuo pane me paſcit.⁊ tota familia
mihi proijcit oſſa.⁊ pinguia vaſa lingo. Cui lupus ait. Longe melior
eſt vita tua ꝙ̄ mea.hinc enim non eſt mirandum ſi pellis tua tam ni-
tida ſit. O ꝙ̄ felix eſſem ſi talem vitam ſaltem ꝑ annum ducerē. Cui
canis.talem vitā de facili acquireres ſi libera colla tua ſeruituti ſub-
dere velles.ſunt em̄ caſtra ville ⁊ vrbes quib9 nō parū acceptus eris.et
ſi dn̄m meū nō contempſeris ipē cum gaudio ſuſcipiet te.ſi bonos mo-
res ⁊ obſequiū cū bona fide ꝓmiſeris. Cui lupus.o chariſſime frater
verba tua me valde oblectant ⁊ dulciter ſonant in auribus meis. Dn̄s
em̄ tuus pre omnib9 mihi placet.ergo rogo te mihi ductor eē velis ad
eum ⁊ bonus ⁊ manſuetus mihi ſis Itaq3 villam adeunt lupus ⁊ caīs
ſociali cōfabulatione iter proſequentes. Dum aūt aurora fulgente ſe
mutuo aſpicerent vidit lupus colluz canis denudatū.⁊ mox ait Quid
tibi vult circulus ille in collo tuo Cui canis.ſolebam in iuuētute mea
contumax eſſe ⁊ vafer ⁊ mordebam tam notos ꝙ̄ ignotos.tunc iratus
dn̄s meus verberib9 ⁊ vinculis me domuit ꝑcipiendo ne aliquē ꝑter fu
rem ⁊ lupum offenderez. His auditis a ꝓpoſito ſuo lupus auerſus ait
Nūquidem ita volo tibi gratiā dn̄i tui cū vinculis relinquere.ego aūt
pro nulla grā ⁊ glīa vincula ſufferre poſſum. Sit ergo tibi tua ſeruil' cō
ditio.mihi aūt maneat mea libertas. Et ſic lupus ad ſiluam canis aūt
ad villam reuerſi ſunt ¶ Moralr hic inſtruimur ꝙ magis iucundum
eſt miſeriarū eē dn̄m ꝙ̄ diuitiarū eſſe ſeruū Et iucundius eſt paupem in
libertate viuere ꝙ̄ diuitem ſub alieno nutui ⁊ contemptu

accuſant auari illa mēbra ocioſitatem

Acuſant auidi pes ⁊ manus ocia ventris

ſolūmodo cibaria

Omnia ſolus habes lucra.labore cares

.i.man9 ⁊ pedes exhauſit nutrit pigricia deuoras

Nos labor edomuit.te fouet inertia ſorbes

ſollicitudo ꝓcurat

Omnia que noſtri cura laboris emit

ſuſtinere onus intēde

Diſce pati famis aſpere iugum.vel diſce labori

Membra
venter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

.i. induſtria id ē nutriat
Cedere. tecꝫ tui cura laboris alat
ſubuenire rennuit .i. vacuũ
Sic ventri ſeruire negat. ſe venter inanem
inueit petit auxiliũ tribuit
Comperit. orat opem. nil dat auara manus
ſpl' venter reſumit ſꝑ man⁹ ſpl' ventrem
Ille preces iterat. iterum fugit illa precantem
pfundo perit ſpl' naturalis
In ſtomacho fundo torpet. abitqꝫ calor
eſurie perit arida maxillas
Victa fame natura fugit. vis arida fames
claudit ꝯſuetũ ꝑmittit nutrimentum
Obſcrat. ⁊ ſolitum non ſinit ire cibum
cibos tarda infirmi
Vult epulas dare ſera manus. ſed corporis egri
.i. amiſſa fortitudo id ē totũ corpus
Perdita vis refugit. machina tota perit
null⁹ hõ ſufficiens eſt
Nemo ſibi ſatis eſt. eget omnis amicus amico
tu hõ⁊ hoibꝫ miſereri tibi ipſi
Si non vis alijs parcere parce tibi

¶ Hic po. documẽtũ ꝙ nullus dꝫ hrẽ tantã ꝯfidentiã de ſeipo ꝙ velit carere amicis. ⁊ hoc oñdit nob ꝑ man⁹ ⁊ pedes ⁊ ventrẽ Quodã eñ tpe cõtentio fcã ē inter ꝑtes corꝑis ⁊ dixerũt pedes ⁊ manus vẽtri ⁊ capiti nrĩ grã vos viuitis ⁊ valetis. qꝛ nos ĩceſſanter agim⁹ ea q̃bꝫ mediante vos gl'am hẽtis. ſꝫ cedãt lites qꝛ nos ammõ laborare nolum⁹ qꝛ ad vſũ nr̃m ꝑuo labore ĩdigem⁹. ſic ḡ pes ſtetit q̈etus. ⁊ manus iacuit ocioſa. frons aũt dolere cepit ⁊ ceruix artari. ipa quoqꝫ fames cerebri nouerca capiti grauamẽ intulit. qd tandẽ man⁹ ⁊ pedes ſentiẽdo ceperũt de ventris penuria debilitari. Tũc ergo dextra mouit op⁹. ⁊ pedes currere ceperũt vt releuarẽt ventrẽ ⁊ caput. ſꝫ ob lõga ieiunia ⁊ iã oblitus ciborũ. eſcã oblatã rennuit ⁊ eã recipe nõ potuit. tedio igit' laborabãt quẽ morbũ phiſici a ꝓpetitui ꝯtrariũ dicũt. ⁊ tũc q̃ſierũt vndiqꝫ ſubſidium ſed nullũ pfuit ¶ Moral'r ergo nullus dꝫ aliũ vexare ne ſeipm ꝑimat

illud aĩal fetido culo tribuit auriculã
Simea de turpi queritur nate porrigit aurem
nõ ꝯcipit .ſ. i aĩai auditui. orõnes
Vulpes nec recipit mẽte. ſꝫ aure ꝑces
loq̈tur culi vituperiũ honorem
Simea ſic fatur. natis vt mihi dedecus ornem

Simia v[el] [illegible]

ad q̄d est vtile pascua .i. ſcobare
Quid prodeſt nimios campos inſculpere cauda
ſatis eſt ſpl'aliq̄ ſimee modica
Sufficiat caude pars mihi parua tue
q̄ ps caude vtilis eſſet vulpi.
Quod mihi prodeſſet eſt tibi pondus iners
dicit incōmodas grauitate
Ille refert. nimio damnas de pondere caudam
curta nō grauis incōmoda
Eſt breuis. eſtq; leuis. hec duo damna queror
magis volo q̄ tegat terrā ſimee pulcritudinis
Malo verrat humum q̄ȝ ſit tibi cauſa decoris
coopiat turpes ſcȝ cauda mea clunes
Quā tegat immundas res bene munda nates
ſupfluū diuiti diuitē faceret pauperem
Jo nimium nimioq; magis vt ſic ditaret egenum
min⁹ puū paupi eſtimas. ſp̄ hō pdeſſe
Quod minimum minimo credis auare nimis
¶ Hic ponit documentū q̄ illa q̄ ſunt modice reputatōis diuitib⁹ bene prodeſſent paupibus. Qd̄ declaratur per ſimeam ⁊ vulpem. Quodam em̄ tempore contigit q̄ ſimea vidit vulpē longam caudā habentē cui dixit Miror ad q̄d tibi valeat hec lōga cauda. ⁊ ē res diſſimilis. cū tibi ſupfluit. ego aūt ⁊ pueri mei ſine ea naſcimur Cū ergo ſit tibi magis oneri q̄ȝ vtilitati. maxime cū te venatores inſequūtur. vellē vt dares nobis partē illā q̄ tibi ſupflua eſt. q: nobis bene deſeruiret. Reſpōdit vulpes. etiam ſi adeo eſſet grauis cauda mea vt eā vix portare poſſem. tn̄ nō eris tu iñ honorat⁹ ¶ Moral'r ſic ē de diuitib⁹ auaris. q̄ licȝ ſupflua habent nūq̄ȝ tn̄ aliq̄d impartiri volūt pauperibus
qn̄ nūdinas. celer cupit moleſtat aſinū
Cum fora feſtinus lucro petit. inſtat aſello
mercator aſinū onere baculo pcutit
Inſtitor. ⁊ preſſum pondere fuſte premit
aſin⁹ mortē cupit morte ſpōdēte requiem
Ille necem ſperat. nece promittente quietem
morte pacta durare ſcȝ poſt mortem
Sed nece completa. viuere pena poteſt
q: qn̄ plia ſp̄ rex ſpl' ſit
Nam cū bella facit et tympona pellis aſelli
poſt hec pcutit ſp̄ pelli pcuſſione
Hinc laſſatur. ⁊ hinc pulſa tonante manu
hoī tpalis obeſt ſibȳpſi deſtruere tpalem
Cui ſua vita nocet caueat ſibi rumpere vitam

morte bonis opibus
Non nece. ſed merito iure quieſcit homo

¶ Hic ponit documentum ꝙ nullus ꝓpter miſeriā debet ſperare mortem. quia mors eſt terribiliſſima. qđ oſtenditur per aſinum ſic. Quodam eñ tp̄e contigit ꝙ quidam negociator feſtinans cum aſino ſuo onuſto nundinas ingredi grauiter eū cedebat aſinus aūt plagis ꝛ itinere feſſus putabat mortem ſperans labores ſuos morte terminari ſed eo mortuo de pelle ſua facta ſunt belli tympona. que aſſiduis tonſionib⁹ et vſibus agitabantur. ꝛ aſinus qui per mortem ſperabat eſſe ſecurus. etiam poſt mortem cedebatur vt prius ¶ Moraliter per aſinum intelliguntur peccatores qui aliquando mortem vocant vt plagis priuentur. ſed poſt mortem magis vexantur in inferno

ceruo et bobus

agitat⁹ venaticoꝝ fugā capit deuia nemoris
m Otus voce canum ceruus ſubit. auia ſilue
dimittit prata ſtabulū boū intrat
Deſerit. arua tenet clauſtra bouina ſubit
ďr ſilue obſcura prati.
Bos ait. aut luci tenebras aut deuia campi
ſecur⁹ ꝑcurreres tardus ibi velox.
Tutius intrares hinc piger. inde leuis
ad ſtabulū dominus
Huc veniet cuſtoſq; boum ſtabiliq; magiſter
.ſ. cuſtos ꝛ mgr̄ ceruū vel cuſtos vel dominus.
Si duo vel tm̄ te videt alter obis
ďr ceruo mortē pietas auferat
Ceruus ait. mihi veſtra necem clementia demat
coopire ceruū ſtraminib⁹ nox
Condite me latebris dum iubet vmbra fugam
ceruū cooperiūt viſitauit.
Hunc tumulant feno. preſepe reuiſit arator
folijs ꝓuidet nutrit iumenta
Frondibus ꝛ feno munit. alitq; boues
arator recedit gaudet
Hic abit ac ceruus pericla vitaſſe letatur
refert grāꝝ actōnes ſcȝ ſenior dicit
Bobus agit grates. equibus vnus ait
facile euadere ſͤ cuſtodē mgr̄ domus
Eſt leue vitare cecum. ſi venerit argus
mgr̄m valueris euadere tutus
Argum ſi poteris vincere. victor eris
.i. acute videt argo ꝑtinere ſͤ boues
Centum habet oculos. cui ſe debere fatentur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Liber Eſopi

domiciliū famuli omnes poſſeſſiones
Et domus et ſerui totaqꝫ iura loci
ceruū inuenit magiſtꝝ
Res tua te reperit. argum res altera cecum
ceruꝰ dormit argo
Qui tibi dormitat ſcit vigilare ſibi
ceruus vir intrat pabulū dat.
Hic ſilet argus iuit ſtabulum. bobuſqꝫ miniſtrat
magis macilentos
Plus equo tenues viderat eſſe boues
puidet pabulis cōmouet iracundia
Dum munit preſepe cibo. dum fulgurat ira
audax aſpicere patefiunt
Auſa videre virum cornua longa patent
iacet in ſtabulo dixit ceruo .ſ ceruum
Quid latet hic. quid ait video. ſentitqꝫ latentem
euentus ſcꝫ ceruū gaudēs in vſum ſue coquine
Et bona fortune munera letus habet
ad ſuū velle dominoꝝ
Exulis eſt non eſſe ſuum. vigilare potentis
dormire famuloꝝ ſuccurrere
Stertere ſeruorum velle iuuare poteſt

¶ Hic ponit documentum ꝙ ſtertere eſt ſeruorum ⁊ vigilare dominorum quod declaratur fabuloſe ſic. Quodam em̄ tempore ceruus venatorum ſtrepitu perturbatus. vt mortem euaderet villam petijt. ⁊ bobꝰ ſociatus cum eis ad preſepe intrauit. Cui bos fertur dixiſſe. Quid voluiſti miſer huc ad mortem venire. ſilua te melius ſeruaret. aut leuis vngula ſeruaret te in campo. At ille reſpondet. Rogo te parce mihi et noli prodere me. qꝛ iam in crepuſculo ſaluus abire potero. His dictis in ſecuro loco ſe poſuit. ſic itaqꝫ latitans bubulco bobus pabulantibꝰ occultus remanſit. hinc ille gauiſus grates bobus reddidit ꝙ fugienti locum dediſſent. Tunc vnus corpore grauis ⁊ grandis ait illi. Saluū te quidem fore volumus ſed cauendum eſt ne ab alio videaris qui centum oculos habet ille eſt qui nobis dominatur a quo ſi viſus fueris nihil preter vitam offerre poteris. His ſic confereutibus. ecce dominus ingreditur ſtabulum. ⁊ quia nuper per ſeruorum negligentiam viderat boues macillentos. acceſſit ad preſepia curam boum habens. dum ergo preſepia diligenter exquirit cornu latitantis cerui apprehendit. vocatiſqꝫ ad ſe bubulcis de ceruo inquirit quando ⁊ quomodo ſtabulum intrauerat At illi ſe neſcire dixerunt. Gauiſus ergo dominus ceruum bene cuſtodiebat ¶ Moraliter. vtile eſt fugere cum per pugnam ſaluare ſe non poteſt. prodeſt enim domino rebus ſuis curā preſtare ⁊ diligētiā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

portat diuitias ſꝑ timoris corde
Ert iudeus opes. ſed onus fert corpore maius
cōpūgit iudeū ſollicitudo exterius
Intus adurit eum cura. laborq; foris
loco timore iudeo dono illi⁹ terre fauorem
Ergo metu damni ſibi munere regis amorem
acqrit dato viatore ſecur⁹ pgat.
Firmat. vt accepto pre duce tutus eat
.i. regis iudeū ꝓpinator ducit ſꝑ pincerne cōmouet
Regius hunc pincerna regit. cor cuius adurit
auida capido ſꝑ pincerna gladio homicidium.
Auri dira fames. qui parat enſe nephas
nemus adeſt intrant in ſyluis ſpl' pincerne
Silua patet ſubeunt. iudeus in ore ſequentis
cōſiderat ſꝑ ⁊ tu pcedas ſꝑ iude⁹ picerna .i. nō vult pcedere
Cor notat. ipſe ſequar dixit. et ille negat
enſem euaginās ſꝑ hō ſꝑ picerna moriaris
Et gladium nudans. nullus ſciet inquit. obito
iudeus dt petm̄ iſtud pandet
Ille refert. ſcelus hoc iſta loquetur auis
.i. euolat ex buſco tal' auis auē digito monſtrat
Proſilit ex dumo perdix. hanc indice ſignat
ſtati āputat gladio ſꝑ iudei diuitias capit in zabulo corpus
Mox rapit enſe caput. et opes metit. in ſcobe funus
ſepelit ɔplet veloces in mūdo circuitus
Celat agit celeres annus in orbe rotas
ſꝑ aſſas .i. regis menſe ꝓpinator apportat
Perdices domini cene pincerna miniſtrat
ſꝑ pincerna .i. ceſſat pincerna
Ridet. et a riſu vix vacat ille ſuo
narrari vult pīcerna narrare tardat
Rex audire cupit. hic cauſam dicere differt
ſꝑ ɔſilij .ſ. rex ⁊ pincerna ſꝑ picerna rex inqrit
Fit locus. ambo ſedent. hic ſilet ille rogat
iraſcit hilari fingit leticiā facie
Rex dolet. ⁊ leto mentitur gaudia vultu
cōſulatus .i. acqeſcit
Regis conſilium. conſilioq; ſedet
ꝓpinatorē .i. patibuli .i. dignū ſꝑ regis decernit
Pincernam crucis eſſe reum ſententia prodit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

patibulū delictū punit patibuli
Crux meritum flagitat iure fauente crucis
interficias aliquē cōſulat
Ut reprimas quemq̃ nullum tibi ſuadeat aurum
ꝓ qꝛ honorē ſp̄ tp̄alē triſtis rapina diminuit
Nam decus ⁊ vitam meſta rapina rapit

Hic auctor ponit aliā fabulā cuius documentū eſt. ꝙ nullus preſu
mat alium interficere vt capiat bona ſua. qꝛ tales ad malum finem de
ueniunt. Et hoc oſtenditur nobis per quēdam iudeum qui magnū por
tans theſaurum. Quoddam nemus dum tranſiret ꝓpter timorem que
ſiuit ductorem quare regem acceſſit ſaluum ab ipſo petendo conductū
per terram ſuam. Et pincernam regis ductorem ſuſcepit. qui videns iu
deum magnum ferre theſaurum ipm̄ interficere cogitabat Iudeus āt
attendens nequiciam ſuam dixit ei. precedas tu ego ſequar. Pincerna
aūt renuit ⁊ euaginato gladio dixit nullus videbit ꝙ ego te interfici
am. Cui iudeus hec auis reuelabit latrocinium. ⁊ ſtatim ex dumis per
dix quedam euolauit. pincerna vero nō curauit ſed iudeū interfecit. ⁊ in
zabulo ſepeliuit. Poſtea contigit ꝙ pincerna dn̄o ſuo perdices preſen/
taret ⁊ tūc adeo ridere cepit ꝙ vix a riſu ſe continere potuit. Rex autē
hoc vidēs cauſam ſui riſus exq̄ſiuit. Pincerna vero dilationē petiuit.
qui poſtea metu ⁊ minis cōpulſus ſeriē facti regi narrauit. quō ſcʒ iu/
deum interfeciſſet ⁊ bona eius rapuiſſet. Quo audito iratus eſt rex ⁊ ſi
mulata fronte abiens conſilium cōuocauit. et factum pincerne ibi pro
palauit. Unde ⁊ ſententia mortis contra eum lata eſt quod ſuſpendere
tur. ⁊ ſic in patibulo digne et iuſte ſuſpenſus eſt

ſp̄ diues .i. miles habitāt ſpl' miles ſp̄ gerit
Ciuis eques ſub rege vigent. hic prelia regis
ſp̄ ciuis diſponit diuitias miles ciuis
Hic diſpenſat opes. hic vir et ille ſenex
odioſe ꝯmota buccas incenſa
Inuide perflata genas ignita dolorum
ſpl' militē ledit id eſt ꝓpter honorem
Flammis fax iuuenem mordet amore ſenis
falſas mentiꝛ querimonias
Regis in aure truces fingit de ciue querelas
ſpl' ciuis .i. diſpēſator diſſipator eſt ciuis
Eſt tibi non paſtor. ſed lupus iſte ſenex
diuitem faciūt augeꝛ ſua ſubſtā .i. furtiuis reb9
Ditant furta ſenem. creſcit ſua copia furtis
de theſauro pecunia abciſa
Eſt ſua de cenſu gaza reciſa tuo
cōfirmabo .i. mea dicta ſpl' ꝓpria cōfiteri
Firmabo. mea. verba manu. tua furta fateri

sc ciuē ꝯpellā .i.duello iudicāte verax

Hunc faciam. bello iudice verus ero

sc v̄ba turbāt ꝓpoſita ciuē .i.fragilis ſenectus

Iſta mouent obiecta ſenem plus fragilis etas

sc ciuē turbat .i.infantia reputatus

Hunc mouet. ⁊ ſenij crimine viſus obes

.i.fauent ſeni euellet.

Parcunt iura ſeni. ſi pro ſene pugnet amicus

ſpl' ciui dilectio p̄mij ſpl' ad duellandā pro ipſo

Cui nullius amor ſenoris arma probat

querit .i.ꝓpugnatorē nō inuenit sc p ſene

Mendicat pugilem. ſed abeſt qui pugnet amicus

ꝑ q² recedit necitate ficta dilectio

Nam refugit viſo turbine falſus amor

ꝑqn̄ ſonat falſos ꝑturbat

Dum fortuna tonat fugitiuos terret amicos

diligit .i.ſola necitas inſtruit

Et quis amat quis non ſola procella docet

cōuiuiū ꝑtrahit ꝓponit .i.pugnam

Cena trahit ciuem. defert vox vna duellum

cōmouet hoīes diſcūbētes querimonia

Sollicitat menſam iuſta querela ſenis

muneribꝫ feci ſcʒ verbo

Quos meritis emi. multos mihi fecit amicos

longū tempꝰ sc amicos ꝑuertit modicū tp̄is

Longa dies. cunctos. abſtrahit hora breuis

ex tātis amicis nō fuit

De tot amicorum populo non reſtitit vnus

sc opem exhibui ſp̄ hoībꝫ reddit auxilium

Quamqꝫ dedi multis nemo repenſat opem

putabā qete fungi cōuenit

Rebar pace frui. mea paci congruit etas

deſtruxit .i.latens inuidia

Sed mea; turbauit gaudia liuor edax

.i.inimico victorię dederūt ſp̄ ego

Hoſti multa meo palmam pepigere tepeſco

ſp̄ miles .i.fortitudīe miles

Ille calet. careo viribus. ille viget

cōtractaui ſpl' miles

Arma parum noui. ſe totum prebuit armis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

ſpl'ciui debilis fortis ſpl'militi
Eſt mihi viſus hebes. viſus acutus ei
nihil ꝑmittit auxiliū recti ratio
Nil mihi ſpondet opem niſi iuſte gratia cauſe
debili ↄqueritꝛ defenſore .i. cauſa iuſta
De fragili queritur preſide cauſa potens
.i. defectū pauet .i. animi
Corporis eclipſim timet alti copia cordis
ꝑ q: debili diffidit ſꝑ militis ſpl'armata.
Nam fragili peccat mens animoſa manu
.i. falſa ſplēdide diffamia
Si turpis nitide mendax infamia vite
ingerit ſplēduiſſe ꝓdeſt
Infigit maculas. quid nituiſſe iuuat
.i. diffidit triſtatꝛ ciuis ↄſolatꝛ ruſticus
Deſperat lugetq; ſenex: hunc lenit arator
ſꝑ arator ciuis arat .i. annuale ꝑciū accipiēs
Qui ſenis arua colit. annua lucra ferens
ſꝑ aratorē mouet miſcđia accipe .i. pugnā
Me ſtimulat pietas pro te proferre duellum
aratori ſꝑ manus ſꝑ ad duellandū
Eſt mihi pro domino dextra parata meo
aduenit ſpl'ↄueniēs .i. pugne
Ecce dies oritur. locus eſt tempuſq; duelli
.ſ. miles ⁊ arator .i. in aio .i. ꝑiter
Stant pugiles. ineunt mente manuq; ſimul
multi dedecus duellet talis homo
Eſt equiti fetidum q; ſtet q; pugnet arator
eſtimat ſꝑ a milite niſi miles
Seq; putat victum. ni cito vincat eques
fortitudo nō meminēs ſpl'mali
Nil de ſe retinet virtus oblita futuri
ſpl'manꝰ violētas expēdit ꝟtutes
Dextera corporeas prodiga fundit opes
ꝟbera ſꝑ miles inutiles emittit
Ictus ipſe ſuos ſteriles expendit in vſus
ꝑcutiēs ruſticū ſeipm plus ledit
Et feriens hoſtem ſe magis hoſte ferit
fortitudis occultat ruſticus
Sed proprie virtutis opes abſcondit arator

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

donec oportunitas tribuat tempus
Dum locus expenſe detur ⁊ hora ſue
decipit .ſ. clipeo repellit ictus
Aut motu fallit aut armis temperat ictus
s. arator audax fit s. manus cõſiderat
Et metuens audet. dextra locumqꝫ notat
augmẽtat ꝟbera faciei
Producit minas frontis vtrunqꝫ iubar
s. ruſticus euigilat intẽdit ꝟbera
Dormitans vigilat. ⁊ ceſſans cogitat ictus
pauſa .i. aſtucie cauſa metus
Hec mora non artis ratio. ſed cauſa timoris
.i. eſtimat vtens apparet fatuus
Creditur. arte fruens eſſe videtur iners
.i. letatur miles ſupaſſe eſtimãs .i. a facie ſua
Gaudet eques viciſſe putans. ſpernitqꝫ bubulcum
s. miles abſtergit .i. a facie ſua
Sudoremqꝫ ſuum tergit ab ore ſuo
tardatõem militẽ pcutit arator.
Ecce moram neſcit equitem ferit ipſe bubulcus
in illã brachij ptẽ bacul⁹ bubulci pcutit
In cubiti nodum ruſtica claua ferit
pcuſſio .ſ. cubiti tollit
Huius plaga loci totius corporis aufert
virtutẽ fugit miles s. ad terrã quieſcit
Robur. cedit eques. ſeqꝫ cadente ſedet
s. ipi⁹ ruſtici qeſcit s. ruſtic⁹ attẽdit ſp militẽ
O bona ſimplicitas. ſedet ipſe. notat atqꝫ ſedentem
ſpl' ad pugnã miles ſpl' ruſticus
Et niſi ſurgat eques. ſurgere velle negat
ſpl' tu miles ruſticus dt ruſtico ſp dt nõ volo
Surge bubulcus ait. cui miles ſurgere nolo
ſcz ruſtic⁹ ſp tu miles ruſticũ licitũ eſt
Alter ait. ſedeas. meqꝫ ſedere licet
.i. ppl's mirat .ſ. regis pñs eſt militi ſedenti
Turba ſtupet. prefectus adeſt. equitiqꝫ moranti
iubet duellet deuictus recedat
Imperat vt pugnet. aut ſuperatus eat
tardat miles dt ſupauit ruſticus
Heret eques. prefectus ait. te vicit arator

.ſ.duellū ceſſat intimat̄ euētus duelli
Pugna cadit. regi panditur ordo rei
dicit inchoatū pſequaris pugnā
Rex ait inceptum ſoluas perfecte duellum
.i.ſupatōem fateat̄ ſꝑ miles ruſticus
Dedecus explanet ille vel ille ſuum
duellū reincipit̄ deſcit ſicut
Pugna redit. mileſqꝫ ſedet velut ante ſedebat
ſcꝫ tu miles ruſticus dt ſꝑ ſurgere dicit
Surge bubulcus ait. non volo miles ait
arator dt nō vis rennuam
Cultor ait. ſi ſtare negas. me ſtare negabo
.ſ.pugnare intēdas pugnare paratus ſpl̄ ego ruſticus
Surgere ſi temptes. ſurgere promptus ero
ſcꝫ miles ⁊ ruſtic⁹ irridet turba ꝑfectus ruſtico
Ambo ſedent. ridet populus. preſeſqꝫ bubulco
ꝑcipit duelles cede recedit.
Intonat. aut pugnes. aut fuge. tempus abit
arator dicit ſꝑ miles ſꝑ ad pugnā nō vult
Cultor ait. ſurgat. cadat ſi ſurgere negat
verbera ꝑfectus dt verbera miles
Percute preſes ait. percute ſurget eques
ruſticū militē deuicti aſſcribere titulum
Te decet aut illum victi ſibi ponere nomen
ſꝑ ruſtico nō aſſcribā tytulū ruſticus
Hoc mihi non ponam nomen arator ait
ſpl̄ ego ruſtic⁹ ſpl̄ tu miles dedecus ꝑcutere
Surgo. ſurge miſer. nam turpe ferire ſedentem
ſꝑ ruſtico ſꝑ militi dedec⁹ interire
Eſt mihi. ſicqꝫ tibi turpe ſedendo mori
dicit ſꝑ metuētē pungit miles .ſ.ruſticū
Sic ait. ⁊ timidum ſtimulat. rogat ille feruentem
ſꝑ militi ſupato rogo .i.vincens recede
Parce mihi victo. ſupplico victor abi
pſpa renouat euētus .ſ.ciuē ſꝑ ciuis id ē ſucceſſor bonoꝝ
Leta nouat fortuna ſenem. ſenis vnicus heres
inſcribit̄ meritas acqrit ruſticus diuitias
Scribitur. ⁊ dignas intrat arator opes
iuſticia vincit. robora malus euēt⁹ oſtēdit ſpl̄ fideles
Jus ſuperat vires. ſors aſpera monſtrat amicos

pdcā .i cꝫ odiū amicicia dolo fiducia
Plus confert odio gratia. fraude fides
.i. in fine ſꝯ libri .i duobꝫ ꝟſibꝫ intēdit q̄libet
Fine ſuo gemino verſu quod continet omnis
moralizat exponit interiꝰ cōtinet
Fabula declarat. datqꝫ quod intus habet

¶ Hic ponitur vna hyſtor[illegible]. cuius documentū eſt ꝙ iuſticia ſemꝑ ſu/
perat iniuſticiam Etiam applicatur ꝙ neceſſitatis tempore vera dile/
ctio approbatur. ⁊ ꝙ amicicia ꝑualet odio. ⁊ fides fraudi. Et hoc oſtē
ditur nobis per duos famulantes vni regi ſcꝫ per ciuem antiquum ⁊ mi
litem iuuenem. Unde iſti duo diu ſeruierunt regi. ⁊ miles cepit inuide
re ciui eo ꝙ multam haberet copiam rerum temporalium. Quare ac/
ceſſit regem dicens. Iſte ciuis non eſt vobis paſtor immo lupus ꝙ mul
tum ditatus eſt per bona veſtra que furtiue abſtraxit. Et ꝙ verba mea
vera ſint probabo corpore meo ſi negare velit. Unde euocauit ciuem
in duellum. ſed cum multa eſſent ciui obſtacula vnum maius fuit ſcili
cet debilis ſenectus. Et ergo rex conceſſit ipſi ſi amicum aliquem ha/
beret qui ſine premio duellum pro ipſo inire vellet ipſum adduceret. q̄/
re ciuis multos probauit amicos. ſed nullum invenire potuit qui pro
ipō duellaret. Tandem magnum parauit conuiuium omnibus ami/
cis ſuis narrando eis iniuriam ſibi illatam. ſed nullus miſertus ē eius
Unde dixit. Quondam multos habui amicos quos muneribus mihi
procuraui. nunc autem nullus recompenſat. putabam eñ pacifice vi/
uere. ſed inuidia turbauit me. ⁊ quod magis doleo multi ſpondent vic/
toriam aduerſario meo. quia ipſe fortis eſt ⁊ arma nouit. ego autēꝫ nō
et nihil pro me eſt niſi cauſa mea iuſta. Tunc arator compatiens domi
no ſuo dixit. Ego aſſumam duellum pro te. Quod audiens ciuis gaui
ſus eſt valde. ⁊ extunc aſſignatus eſt dies duelli. Die aūt deputato cō
uenerūt Miles aūt in ſeipſo confidens putabat primo ictu interficere
aratorem. ipſumqꝫ clipeo ſe defendentem fortiter inuaſit ictus ſuos in
utiliter expendendo. Aratorem aūt vires ſuas occultantem circūſtās
populus deuictum putabat. ⁊ ꝙ timoris cauſa ſe non defendiſſet. ſed
non fuit ita Quare miles ſe viciſſe putans abſtergebat ſudorem a fa/
cie ſua. Arator vero conſiderans militem fatigatuꝫ claua ſua percuſſit
eum ad nodum cubiti ſui. vnde ⁊ miles in terram cecidit Quod vidēs
arator dixit militi. ſurge o miles. Cui miles. ſurgere nequeo. Cui ara/
tor. ſi tu ſedeas ⁊ etiam ſedere volo. Tunc prefectus precepit militi ꝙ
ſurgeret ⁊ pugnaret. ſin autem ſe victum daret. Milite vero ſurgere no
lente prefectus euentum duelli regi intimauit. quo mandante duellum
proſequi prefectus iterum iuſſit eos duellare. Tunc ſurgens arator di
xit militi. domine ſurge. Cui miles. ſurgere nolo. Cui arator. ſi ſurrexe
ris ego ſurgam. ⁊ ſi ſederis ego ſedebo. Tunc cum homines circumſtan
tes riderent prefectus iterum dixit aratori. vel tu pugnes vel te victū
fatearis. Cui arator. ſi ipſe ſurrexerit ⁊ ego ſurgam. Cui prefectus. ꝑ
cute eum ⁊ ſurget. quia vel tu nomen victi habebis vel ipſe Cui arator
nomen victi non habebo. ⁊ ſurgens dixit militi. ſurge o miſer, turpe eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

em̄ mihi te ſedentem percutere. ſimiliter turpe eſt tibi ſedendo mori. Et eum ſurgere volentem pungere ⁊ percutere cepit. Tunc miles rogauit eum vt ſibi parceret ſe victum fatendo. Uidens hoc ciuis valde gauiſus eſt. ⁊ aratorem omnium bonorum ſuorum heredem conſtituit pro eo ꝙ ipm̄ a morte liberauerat. Et per hoc oſtenditur quis ſit verus amicus ⁊ quis falſus In fine dicit. ꝙ moralitas cuiuſlibet fabule in fine duobus ſemper concluditur verſibus ¶ Moraliter per ciuem intelligitur vir bonus ⁊ religioſus. per militem intelliguntur mali ⁊ inuidi. qui ſemper interpretantur opera iuſti ad malum. dicentes ꝙ ſi quid boni faciat hoc propter vanam gloriam facit. Et tandem cū iſte bonus ⁊ religioſus in ſenectute conſtitutus fuerit ⁊ in extremitate vite ſue. in qua ipm̄ duellare oportet reddendo rationem pro omnib⁹ factis ſuis ⁊ cum inuenit aliquem amicum quo ſe defendat a morte eterna. poſtremo venit ruſticus id eſt fides bona ⁊ recta liberans ipm̄ de manibus inimici. id eſt diaboli. A quo nos liberare dignetur qui trinus ⁊ vnus regnat in ſecula ſeculorum A M E N.

¶ Eſopus fabulator preclariſſimus cū ſuis moraliſationib⁹ ad noſtri inſtructōez pulcherrime appoſitis Impreſſus Dauentrie per me Iacobum de Breda Anno dñi. M.cccc.xcvi.xvi. menſis Februarij.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 42